

ARISTOTELIS

DE

POETICA LIBER,

TEXTU GULSTONIANO;

CUM

PRÆLECTIONE, VERSIONE, ET NOTIS
EDITORIS,

GULIELMI COOKE, A.M.

COLL. REGAL. SOCI; ET IN ACADEMIA CANTABRIGIENSI
GRÆCÆ LINGUÆ PRÆLECTORIS.

ACCEDIT

ELEGIA GRAYIANA GRÆCE.

CANTABRIGIÆ,

TYPIS ACADEMICIS EXCUDEBAT J. ARCHDEACON.

Prostant venales apud J. & J. MERRILL, Cantabrigiæ; T. CADELL,
B. WHITE, P. ELMSLY, et G. & T. WILKIE, Londini;
J. & J. FLETCHER, et D. PRINCE & J. COOKE, Oxoniæ.

MDCCLXXXV.

A R I S T O T L E S

QUARTERMASTER

[illegible]

71332

AUGUSTO HENRICO
DUCI DE GRAFTON,
ACADEMIÆ CANTABRIGIENSIS CANCELLARIO,
HUMANIORUM LITERARUM
ÆSTIMATORI, JUDICI, PATRONO,
HUNC
ARISTOTELIS DE POETICA LIBRUM,
CUM
PRÆLECTIONE, VERSIONE, ET NOTIS,
PRO
SUMMA SUA OBSERVANTIA
VOTUM VOLUIT
EDITOR.

AUGUST 1880

THE DECEMBER

AND THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

PRÆLECTIO
IN
SCHOLIS PUBLICIS CANTABRIGIÆ
RECITATA,
PRO
GRÆCARUM LITERARUM
MUNERE PROFESSORIO.

MDCCCLXXX.

FRANCISCO

SCHOOL TEACHERS' ASSOCIATION

RECEIVED

GENERAL LITERARY

MUNICIPAL LIBRARY

1911

P R Æ L E C T I O.

CUM erat mihi in animo, ut præclari hujus Aristotelis de Poeticâ libri novam et cultiorem, ac quæ hætenùs quidem prodierit, editionem curarem, haud me operi isti atque officio satisfacturum existimavi, nisi ad viros doctos complures me contulero, qui cum magnâ diligentia atque ingenii laude munus idem ante me præstiterunt. Erat sanè mihi copia, quæ est bibliothecæ nostræ academicæ ubertas simul et summa commoditas, criticos ferè omnes omnis ætatis adeundi, quotquot uspiam gentium Aristoteli explicando operam suam ac studium insumserunt. Præstò erant pervulgata multa ac clara nomina Victorii, Castelvetri, Benii, Sigonii, Madii, Ruffi, Robortelli, Scaligeri, Vossii atque Heinssii, necnon *οἱ μεταγενεστέροι* isti Petiti, Rapinii, Dacierii, et Gulstonii; quorum alii librum hunc perpetuis commentationibus auxerunt, alii obiter tantùm cursimque perstrinxerunt.

runt. Hos equidem partim legi, partim consului; hisque nonnullis aliquantum, plerisque nihil planè acceptum retuli. Piget profectò memorare, quàm varias ii atque pugnantes inter se sententias de rebus haud dubiis suscep- rint, susceptasque sustinuerint; quàm obstinatè et quantà cum pertinaciâ suas defenderint, et alienas oppugnârint. Erant adeò Athenæ in Athenis ipsis frustrà quærendæ; et desiderandus nimirum, non tam qui Aristotelem, ac qui eos explanaret, qui in Aristotele explanando nomen suum professi erant. Antiquius enim iidem ac carius habuisse visi sunt, ut aliena errata coar- guerent, quàm quæ sunt ab Aristotele suo et subtilitèr cogitata et accuratè scripta expedita omnia atque enodata proferrent. Satiùs itaque duxi, relictis iis, ad Aristotelem ipsum me recipere; nec rivulos consectari ulteriùs, cùm fontes possem penetrare. Quin et æquius mihi ac consultius visum est, philosopho ipsi operam dare, quàm æmulis ejusdem famulari; quid ipse senserit, exquirere, quàm quid cæteri eum sensisse voluerint, temerè nimis atque incogitantèr arripere; neque alium præter ipsum adhibere interpretem. Quæ res haud prorsus falsum me vanumque habuit; nam cùm huic libro per- tractando assiduè incubuissem, et in eodem in- hæsissem diutiùs, atque omninò habitâsem, Aristotelem modò secum, modò cum Horatio

comparans, nonnulla erui atque elicui, quæ hætenus à plerisque aut malè conjecta, aut secus intellecta, omnibus certè scrupulum injece- rant, et fucum fecerant.

At ne plura polliceri videar, ac quæ verè præstare possim, operæ pretium mihi visum est, prout officii nostri ratio postulat, nonnulla ex iis, quæ sunt à me in Poeticâ Aristotelicâ animadversa, in medium afferre; præsertim cum vos veri, falsique optimos atque æquissimos, Acade- mici, disceptatores mihi sim nactus, et iudices. Et sanè principiò ipsius poeseos naturam, et vim nominis expendamus. Positum est in primo capite, omnes ferè poeseos species *μιμησεις εἶναι το συνολον*, imitationes esse generalitèr, et vulgò dictas. Hoc verò certè non vult dicere Aristoteles, idem nempe facere esse atque simulare, fingere atque imitari. Etsi enim poeta omnem artis suæ struem ac supellectilem ab ideis atque imaginibus ex naturâ ductis comparat, easdem tamen per se ita condere poterit ac componere, ut plurima, quæ Horatius vocat speciosa rerum miracula, promat, quæ ad nullam naturæ cu- juslibet similitudinem expressa videantur. Quo- niam verò monstri omnia ac portentis similia præter naturam potius quàm naturâ eveniunt, magisque quid natura non sit, quàm quid sit, ostendunt, cum nec ratione, modoque tractari, nec doctrinâ ac disciplinâ comprehendi queant;

et quoniam poësis ars est; estque ars habitus perfectus juxta rectam rationem efficiendi ea, quæ hominum commodis atque utilitatibus inserviant, et ad vitæ omnis moderationem, cultumque pertineant; sequitur oportere poetam ingenio fræna injicere, præscriptos artis suæ fines, limitesque agnoscere, et certo quodam suo ac definito in genere versari. Hoc prætereà concesso, hominem nempè esse animal *μιμητικώτατον*, ad imitandum maximè natum, quodque eodem admodum oblectetur; nam, quemadmodum noster, litteras, vocesque, et primæva omnia doctrinæ rudimenta imitando haurimus, iisque ita perceptis jucundissimè acquiescimus; duplex inde opus profectum est ac munus poetæ cùm utilitate, tum voluptate descriptum. Jam verò quoniam omnes veræ nostræ utilitates virtute solâ metiendæ sunt, nec nisi ad mores civium colendos civilis omnis institutionis spectat ratio; quoniamque ita naturâ comparati sumus, ut exemplis potius quàm præceptis ducamur: haud fieri potuit, quin subjecta poëseως materia fuerint res actionesque humanæ; sitque poësis *κατὰ τὸ τι ἦν εἶναι*, vel juxta essentiam suam propriè dicta fictio, ad vitam, moresque humanos imitandum composita, vel sicut ab Aristotele constitutum est, *ἢ τῶν πραγμάτων συστάσις*, rerum compositio, vel uno verbo fabula. Hanc totam Aristotelicam de poësi doctrinam

PRÆLECTIO.

v

exposuit et illustravit Horatius, ubi cùm poetis perindè atque pictoribus potestatem audendi quidlibet concessisset, reprimit eorundem nimiam licentiam, eosque ex vastioribus illis ingenii spatiis revocat in angustum, et in legitimæ fabulæ gyrum circuitumque compellit; totum locum hoc versu concludens,

Denique sit simplex quidvis duntaxat, et unum.

Quod si sunt, qui nequeant animum inducere, ut versibus numerisque remotis poesin esse posse atque consistere existiment; audiant Aristotelem, qui metra non nisi rythmi particulas esse affirmat, cùm rythmus ipse non nisi unum sit ex iis quibus utitur poesis ad alterum propositum suum, nempe ut delectet, assequendum. Sed ut omnis de verâ ac germanâ poeseos naturâ funditus tollatur error, quæstionem instituit hujusmodi. Quid enim (inquit) inter se habent commune mimi Sophronis et Xenarchi, Platonisque dialogi, hi solutâ oratione, versibus illi conscripti? Certè non metrum. Atqui subest utrisque imitatio: est ergo imitatio communis utriusque generis quasi nexus et copula. Est autem dialogorum scriptor præcipuè poeta, quia est præcipuè imitator. Semper enim se subtrahit ex oculis, personasque eorum, quos in scenam tanquam colloquentes induxerit, ipse suscipit, et partes tuetur. Nam

cùm tria sint poeseos genera, unum quod in actione, quod Græci δραματικόν, alterum quod in narrando constet, quod iidem ἐξηγητικόν vel ἀπαγγελτικόν dicunt, et tertium, græcè κοινόν, ex utroque genere conflatum et mistum, quæ est Homeri poesis epica; expressior videatur necesse est et perfectior eorum imitatio, qui non rem gestam referunt, verùm quodammodò gerunt ipsi atque agunt, cùm dissimulatâ personâ suâ alios introducunt, qui coram spectatoribus res ipsas fistant. Haud enim Aristotelis sententiâ vel Homerus ipse imitator est, cùm ex se loquitur, et res quemadmodùm Trojæ geri potuerint, versibus exponit; tùm verò solùm, cùm divùm, heroumque congressus atque inter se colloquia fingit, perindè ac si alieno spiritu correptus fuerit, ejectus atque excussus suo. Itaque cùm in poesi dramaticâ poeta semper lateat, neque unquam in conspectum se det auditoribus, sed personas fictas in scenâ committat, quæ præstent ipsæ obeantque omnia; his causis videtur Aristoteles adductus, tragiæ palmam detulisse, in eâdem contemplandâ se totum posuisse, eamque sibi sumsisse potissimum, cujus formam, partesque denudaret, et venas tanquam omnes ac viscera aperiret.

His adeò de poeseos naturâ præmissis, et imitationis modo terminato, conferamus nos ad quartum caput, ubi ortus atque incrementa

tragoediæ persequitur. Et hîc sanè in locum incidimus dubium, et criticorum ingeniis haud fatîs feliciter hætenûs exercitatum. Repetitis jam tragoediæ et comœdiæ initiis ex ludis iis atque certaminibus, quæ Bacchi festis abhiberi essent solita, omnia illa de Thespide decantata pro fictis ac commentitiis missa faciens, pergit memorare, quæ per Æschylum factæ sint accessiones scenæ tragicæ. Hic autem juvat, sicut et decet, religionis primæ atque primariæ vestigia repetere, quemadmodum apud poetas veteres verè pios, atque Homerum præcipuè, sacrâ omni cognitione et copiâ refertissimum, extant expressa. Potuerat sanè Homerus, sicut et libuit, in fabulâ, personis, episodiis, cæterisque operis partibus ingenio suo indulgere, et quamplurima pro arbitrio fingere ipse et facere. In rebus autem divinis, et ad deorum cultum pertinentibus, exiit poetam, et se historicum profitetur; et cùm vitam, mores, usus, consuetudinesque sui temporis in lucem profert, tùm res omnes religionesque divinas verè ac fideliter tradit: ut dubium sit, utrum plùs oblectet poeta, quàm doceat historicus. Est sanè non sine pudore aliquo demirari, quâ et quàm constanti cùm sui, tùm hominis humanique officii memoriâ, rerum omnium gerendarum deos adhibeat auctores, actores denique ipsos atque ministros, precibus, supplicationibus, thure, sacrificiis exoran-

dos quotidie, placandos, piandos. Vix in quamvis Homericam paginam incideris, in quâ non vetus omnis sacrorum ratio, cultusque ab hominibus diis debitus, et per ea tempora datus, legenti occurrat. Sed, quoniam commodum est, arripiamus locum notissimum ex Phœnicis oratione ab Agamemnone missi, gratiæ cum Achille conciliandæ causâ.

ΑΛΛ', Αχιλεῦ, δαμασον θυμον μεγαν· ἔδε τι σε χρη
 Νηλεες ἦτορ ἔχεν· σρεπῆλοι δὲ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
 Των περ καὶ μειζων ἀρετῇ, τιμῇ τε, βιῇ τε.
 Καὶ μὲν τῆς θυεεσσι, καὶ εὐχολῆς ἀγαυῆσι,
 Λοιβῇ τε, κνισσῇ τε παρατρῶπῳ ἀνδρῶποι
 Λισσομενοὶ, ὅτε κεν τις ὑπερβῇ καὶ ἁμαρτῇ.
 Καὶ γὰρ τε Λίται εἰσι Διὸς κῆραι μεγαλοῖο,
 Χῶλαι τε, ρυσαὶ τε, παραβλώπες τ' ὀφθαλμῷ.
 Αἶρα τε καὶ μετοπισθ' Ἀτῆς ἀλεγῶσι κίεσαι.
 Ἡ δ' Ἀτὴ σθένεσσι τε καὶ ἀρτίποσιν· ἔνεκα πασας
 Πολλὸν ὑπεκπροθεῖ, φθάνει δὲ τε πασαν ἐπ' αἶαν
 Βλαπτῶσ' ἀνθρώπους, αἱ δ' ἐξακεονταὶ ὀπίσσω.

Vix locupletiores desideret quis testes cū de veteri, tū de omni profectò, quæ fuerit, vel quæ esse debuerit apud homines religione, quàm hos vèrsus perpaucoſ Homericos. Proponite vobis primū iram hominis, 'perversam ejusdem naturam ac vim, ab æquâ faciliq̃ue deorum mente alienam: tum deos mites et placabiles, votis, victimis, sacrisq̃ue omnigenis lenes pro-

pitiosque factos : dein preces, perquam poeticè filias summi Jovis nuncupatas, deo æquè caras, acceptasque, ac si filiarum ritu in sinu foverentur. Postremùm Aten ipsam intuemini, quæ sit ejus necessitas, dura sanè atque improba; quæ itidèm, et quam latè patens potestas; quippè quæ omnem orbem terrarum occupet, et homines universos malis, injuriis, damnisque afficiat. Verùm principiò Aten, quanquam agmen claudat, ad partes vocemus. Hæc adeò poetica Ate Homérica nihil aliud sonat, aut potest sonare, atque Apostolica illa Ἀμαρτία. Voces ambæ eædem sunt, eòdem spectant, atque uno eodemque factò simùl et fato versantur. Stat vox utraque pro culpâ, noxâ, vel gravi quâvis labe, quæ tamen ab hominibus suscepta sit non sine conscientîâ quâdam, providentiâque divinâ. Queritur Antigone Sophoclea nihil mali esse

Οὐδ' αἰσχρὸν, ἔδ' ἀτιμὸν, ἔδ' αἰτῆς ἀτερ

quo non domus OEdipi patris perculsa jaceret: ubi dedecori, cæterisque probris cumulus accedit Ate, quippè quæ plus vice humanâ OEdipo, familiæque, tanquam fatalis quædam necessitas, incumberet. Quin et conjugata illa, αἰσθαι αἰατος, eò semper valent, ut noxam cœlitùs immissam, vel saltem non sine nutu, ac numine divino admissam significant. En! hominis

animam ac naturam ex concepto peccato lapsam, inquinatamque, sub Ates personâ graphicè admodum et perbellè à poetâ exhibitam! Videmus Aten, nempè peccatum, esse antè atque existere quàm preces vel sint, vel fiant. Evolat Ate, tanquam in stadio, atque excurrit, et celeritate motûs preces longè prævertit. Claudæ preces nimirum, quippè quæ nequeant Aten cursu adæquare: rugosæ eædem, quippè quæ ex corde fracto atque afflicto proficisci debeant: oculisque perversis; quamobrem? quia proculdubio homo per se cæcus et debilis nescit quomodo, quibusve officiis deos prosequatur, aut quam cultûs, munerisque divini viam rationemque inveniat. Subit animadvertere, quæ sit misera ac calamitosa hominum conditio, quos necesse sit peccare, et in multis malis claudibusque implicari, priusquàm ad preces deveniant, et ad cælum ore atque oratione se supplices conferant. Vis itaque peccati manet, et per se manet, quia haud fas precibus tam promptis esse et expeditis, ut Aten consequi currendo possint, aut labem intus insitam atque infixam sedibus suis amoveant.

Ἡ δ' Ἀτὴ σθεναρῇ τε καὶ ἀρτίπῳ.

Permagna sanè est vis Ates, quæ tam altas agat, figatque radices, et tam firmis obnixa pedibus insistat, quemadmodum quidem describitur labes

humana, quam nequeant preces omninò tollere;
conceptamque diluere.

Οὐνεκα πᾶσας

Πολλὸν ὑπεκπροθεει.

Vox ὑπεκπροθεει ad ipsa Ates domicilia quasi
digitum intendit, et ad carceres eos ex quibus
emissa est. Ὑπεκ, subit nimirum Ate undè, nisi
ex corde; et adhuc se proripuit atque projecit;
tardiùs inde precibus ac remissiùs profectis.
Quam vim præpositionum abundè confirmant
voces consequentes

Φθάνει δὲ τε πᾶσαν ἐπ' αἰῶν

Βλαπτέσθ' ἀνθρώπους.

Huc ex adverso sistantur verba Apostoli, προή-
τιασαμεθα γὰρ πάντας ὑφ' ἁμαρτιαν εἶναι. Mirifica
sanè inter Apostolum hæc et poetam consensio!
Itaque si fides utrique, omnes falsâ ac depravatâ
naturâ nati sumus, eoque et in morbo et morte
collapsi jacemus, cui nihil omnis nostra natura
ad medendum suppeditet.

αἱ δ' ἐξακεονται ὀπίσσω.

Quò spectant hæc, aut quem exitum ex tantâ
calamitate ac clade prænunciant? Quid est
hoc malorum remedium, quod non nisi proce-
dentibus sæculis reperiendum sit? Illustret
iterùm poetam Apostolus: τις με ρυσεται ἐκ τῆς

σωματος τε θανατε τετε; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ δια Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Quin et ipsum genus cri-
minis, ex quo Ate illa, sive ἁμαρτία concepta est,
Homerus, quanquam insciens ipse, testatum re-
liquit, fingens in hunc modum,

Καὶ ἐ κακῇ βεβρωσις ἐπὶ χθονα διὰν ἔλαυνει.

Quid vult hæc βεβρωσις, quæ ab Hesychio ex-
ponitur Λιμος, Πενία, ἢ ὄγαν Λύπη? Præstat fanè
ipsa vox facillimam sui explicationem. Undè
enim compingitur nisi ex βε valdè, vehementèr,
gravitèr, et βρωσκω comedo, undè homines βροτοί,
è peccato, atque ipso peccati genere id nomen
nacti. Itaque vox hæc βεβρωσις mala omnia et
peccata ex funesto illo vetiti fructûs esu gusta-
tuque in humanum genus profeminata com-
plectitur. Lapsu temporis primam suam ac
germanam vim amisisse videtur, et gravem
quamlibet pestem solùm clademque, quemad-
modum à poetâ usurpata est, declarâsse, post-
quam pestis ejus cladisque causa currentibus
sæculis ex memoriâ hominum elapsa esset.
Undè licet colligere, Homerum, tametsi nota
ac pervulgata plurima veterum rerum actorum-
que indicia commentis suis inferferit, ipsum
tamen in iisdem rebus actisque tanquam hospi-
tem versatum, verum eorundem sensum ac no-
titiam vix primoribus labris attigisse, nec eadem
sibi arripuisse, nisi ut materiam darent, quam

ad ingenium suum fingere atque accommodare posset. Operæ pretium est animadvertere, ex hâc ipsâ voce βεβρωσις parùm intellectâ, quàm bellam lepidamque fabulam Homerus excogitârît. Fugit, ut videtur, poetam, vocem βε haud græcè sonare quemadmodùm in linguis orientalibus, apud quas planctum, et lamenta significat, æquè valens apud Græcos ac vox doloris ιε. Venit itaque poetæ in mentem, idem esse βε ac βες, bos; unde βεβρωσις pro botum esu ac devoratione posset accipi. Hinc causam fingens, quapropter Ulyssis focii domum haud reversi præmaturo fato deperiissent, canit quòd

βες ὑπεριονος ἡελιοιο

Ἡσθιον.

En! gravem tragediam, ex voce βεβρωσις perperam conjectâ, ingeniosè in sociis Ulyssis à poetâ exercitatum! Subest notare, memoriâ peccati, quod βεβρωσις refert, in fabulâ ipsâ implicitam esse, quippè in Deum peccatum est, et identidem à Deo tam gravitèr in istius culpæ conscios vindicatum.

ΣΤΡΕΠΤΟΙ ΔΕ ΤΕ ΚΑΙ ΘΕΟΙ ΑΥΤΟΙ,

ΤΩΝ ΠΕΡ ΚΑΙ ΜΕΙΖΩΝ ΑΡΕΤΗ, ΤΙΜΗ ΤΕ, ΒΙΗ ΤΕ

ΚΑΙ ΜΕΝ ΤΗΣ ΘΥΕΕΣΣΙ, ΚΑΙ ΕΥΧΩΛΗΣ ΑΓΑΝΗΣΙ,

ΛΟΙΞΗ ΤΕ, ΚΝΙΣΣΗ ΤΕ ΠΑΡΑΤΡΩΠΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΔΙΣΣΟΜΕΝΟΙ, ΟΤΕ ΚΕΝ ΤΙΣ ΥΠΕΡΒΗΗ, ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΗ.

En! priscæ veræque religionis effigiem summo ingenio expressam, ac politam. En! miti placabilique Deorum naturæ magnum atque illustre testimonium datum. Patet sanè ex verbis, quæ jam fecimus, insedisse atque hæsisse in hominum memoriâ per Homeri tempora, eò calamitatis, ac propè desperationis ex peccato profectæ totum genus humanum prolapsum fuisse, ut vota, preces, conversique ad Deos ex fide animi nihil valerent, quò minùs æterna omnium salus ad extremum discrimen adducta esset, nisi progredientibus sæculis in lucem unus ederetur, qui rebus humanis ægris atque afflictis remedium afferret, et hominum humanique generis vicarius summo ipse supplicio mactaretur. Hujus itaque salutis cum tempore oriundæ, ejusque prætereà, ex quo esset oriunda, ut semper in terris testimonium exstaret, provisum est, ut cum votis, precibusque, hostiis etiam victimisque cæsis litaretur, et boum, hædorum, caprarumque sanguine sacra instituerentur; foretque is sacrificandi ritus tanquam signum gentibus sublatum, ad quod suspicerent, et quo exemplo indies renovato, subiret memoria cùm sui, perditæque salutis suæ, tùm ejus, ex quo omnis spes recuperandæ salutis provenitura esset. De ortu sacrificii filet sacra scriptura; ejus autem originem causamque Homerus divino nutui ac jussis attribuit: sic enim

affirmat Menelaus, causam exponens, quare diis in invidiam venisset;

*ἐπεὶ ἔσφιν ἔρεζα τεληεσσας ἑκατομβας
Οἱ δ' αἰεὶ βελοντο θεοὶ μεμνησθαι ἐφετμεων.*

In re tam dubiâ tamque disputatâ valet, ni fallor, poetæ auctoritas, et hoc effatum Menelai fati confirmat, omnia sacrificiorum jura atque instituta à Deo profecta esse; nec nisi ejus summo jussu atque mandato hominibus in more posita. Neque huic sanæ, ac certæ de divinâ origine sacrificiorum fidei refragetur, quòd causas eorundem ac prima initia Moyse tacitus præteriit, cùm ex silentio ejus de re dictâ meliùs et sapientiùs cùm hominis, tùm Dei dignitati consultum visum sit. Datur enim sic omnibus copia, veræ religionis ac Dei studiosis, modò simplici sint atque ingenuâ naturâ præditi, quibus moribus sint ipsi, quâ mente ac fide, indicia edere; et æquos se idoneosque veritatis æstimatores, æmulosque præstare. Quis enim, qui videat quo ritu, quantisque cæremoniis sacrificia apud gentes Diis immortalibus consecrari sint solita, et quantis cum religionibus celebrari, cùm eadem apud Judæos lege divinâ indies instituta atque acta intelligat, non omnem sacrificiorum cultum ex iisdem fontibus profluxisse existimabit, atque unum idemque propositum, finemque respexisse? Nam pro-

fectò hæc via ac ratio, quæ per totum orbem terrarum tantoperè obtinuerat, divinæ voluntatis ac gratiæ sanguine conciliandæ, fuit veterum omnium religionum tanquam domus sedesque communis, undè exierint, ubi habitârint; ubi omnes ritibus, moribus et institutis tam variæ, conjunctæ tamen inter se unæque repertæ sint. Fuit itaque antiquarum religionum, necnon omnis ferè apud gentes idololatriæ principium unum ac caput, idem ille veræ religionis et fidei auctor, actor et perfector, Messia promissus, beatus Christus. Undè enim, nisi quòd ita memoriæ proditum fuit, in primis mundi ætatibus opinio valuit, Deum non tam unum esse, quin plures hypostases in se complecteretur? Undè vulgò creditum est, ut cùm unus esset Deus O. M. qui omnia fecerit et creârit, idemque regat et tueatur, essent tamen Dii minorum gentium, semidei, heroes, dæmones partim ex hominibus ob virtutem et præclarè facta in Deorum numerum recepti, partim ex Deo atque homine per se misti ac conflati? Undè itidem fama Deos gignere, atque ex se liberos suscipere; eosdem etiam cœlestem habitum et figuram exuere solitos, et sumpto corpore humano in terris versari, hominum sedibus, focisque hospites receptos? Undè etiam singula quæque natio patronos suos præsidesque Deos nacta est, quibus omnium rerum curam

committeret, et in quorum numine ac tutelâ spem vitæ salutisque reponeret? Qui inter Jovem hominesque tanquam medios sese arbitrosque sisterent, et quorum intercessione commendatior ad cœlos humana omnis veniret oratio. Quo fato accidit, ut insignioris piaculi loco delectus virginum haberetur, infantûmque qui primi uterum ruperint? Quomodò in mentes hominum venire potuit, neminem sanctum gravemque virum existere posse, nisi qui spiritu quodam instinctuque divino afflatus esset? Undè Gratiis tributum est, quemadmodum Pindarus canit,

Εἰ σοφός, εἰ καλός,
Εἰ τις ἀγλαὸς ἀνὴρ.

Undè Gratiæ illæ tres numero perhibitæ, nisi quòd S. Spiritus, omnis boni muneris dator ac largitor, ternarium in Deo numerum conficeret, essetque summi numinis tanquam apex, et cumulus? Neque etiam Δικαιοσύνη Dei Pindarum latuisse videtur: quid enim aliud vult, quæ apud eum canitur Olymp. octav.

Ἐνθα σωτὴρ Διὸς ξένισ
Παρεδρὸς ἀσκέται θεμῖς.

Huic justitiæ salvatrici comites accedunt εὐνομία, δίκαια, εἰρήνη, quæ aptissimè quadrant cum incredibilibus istis ac divinis bonis, quæ prophetæ

cecinerant ex regno Messiae in terris constituto in humanum genus redundatura. Hæc, et similia fidei primævæ signa ac vestigia per se nulla sunt, nisi ad eum referantur, in quo solo conveniunt, Deo, et in eo, qui ex Deo homo factus se verum unicum semideum, heroem, δαίμονα, medium antistitem et intercessorem inter Deum hominesque, nec non singularem ac proprium hominum præsidem ac patronum Deum, vicariamque victimam item ac piaculum, morte victor elapsus, et in cælum gloriosè receptus, præstitit. Erat certè in antiquissimâ auditione ac famâ, eum fore, qui tanquam lux nova terris oboriretur, quemadmodùm se ipse professus est φως ἀνθρώπων; et lapsis cæcisque hominibus salutem inde obventuram, φοῖβε ἐπιδημησάντος, sicut apud Callimachum legitur, aut ἐκ ἀποδάμῃς Ἀπολλωνος τυχόντος, sicut apud Pindarum: quæ vel ipsa verba quodammodò sibi ipse vindicare videtur, cùm de se suâque è terris commigratione verba faciens, incipit, ὡς ἀνθρώπος ἀποδημῶς, id est, carne depositâ, quam in tempus induisset. Quamplurima prætereà de Phœbo, ejusque numine cultuque à poetis usurpata ad hanc solùm veræ omnis vitæ salutisque lucem pertinent. Hinc facilem et proclivem Zabaismus Chaldaicus, syderum, astrorumque honos et cultus, explicationem habet. Nec credibile est homines in tantam erroris ignoran-

tiæque noctem incidere potuisse, ut solem, cœ-
 lique lumina digna judicârint, quibûs religio-
 nes, cultusque consecrarent, et summis prose-
 querentur honoribus, nisi veram illam et vivam
 omnis naturæ lucem brutis illis luminibus ad-
 umbratam sibi habere, expressamque reputâssent.
 Quis verò gentes ignorâsse autumet, quibus in
 tenebris res humanæ jacerent, et quæ esset lucis
 novæ expectatio, cùm legerit hos versus Pin-
 daricos. Pyth. oct.

Ἐπαμεροί. Τι δὲ τις; τι δ' ἔτις;
 Σκίας ὄναρ ἀνθρώποι. ἀλλ' ὅταν αἰγλα
 Διοσδοτος ἔλθῃ,
 Λαμπρὸν ἔπεσι φεῖγος ἀνδρῶν,
 Καὶ μελιχρὸς αἰὼν.

Quin et hanc totam cœli lucisque colendæ dis-
 ciplinam ad divinam istam lucem, ex quâ nata
 fit, respexisse, magno argumento est, quòd il-
 lustriores olim viri, et de civibus benè meriti
 φωτός nomine ornati sunt; sicut Homerus he-
 roas, quicunque præ cæteris virtute rebusque
 gestis floruerunt, φωτας appellat, quasi haud
 potuit excogitari majus præconium, ac si titulo
 tenus cum eo Signifero, et verè Lucifero duces
 magni compararentur, ex quo lux omnis et
 salus hominum in terris esset, atque in cœlis
 post mortem esset futura. Sed ad sacrificia re-
 deamus.

Constat omnem sacrificiorum morem duplicem fuisse, cum una pars fletus esset et questus, altera festivitatis et gaudii. Hinc victimis, libis, thure, suffimentis fausta sibi ac fortunata omnia sperare solebant, detestari ac deprecari mala: illinc, sacris ex voto peractis, in lætitiā et plausus ex fletu ac lamentatione subito erumpere, et eā parte victimarum, quæ flammis superesset, comestatione publicā vesci, et vino, joco ac saltatione ad extremum omnia concludere. Adhibebatur utrinque cantus, utrique generi accommodatus: alter, dum sacra fierent, voce tristi, et quæ supplices deceret, planctu, ejulatuque edebatur; alter, cum res benè cessisset, Pæanibus, choris, omnique hilaritate resonabat. Ille denique Θρηνος fuit, hic Παιων, quemadmodum est apud Æschylum uterque;

Ἄντι δὲ Θρηνων ἐπιτυμβιδίων
Παιων μελαθροῖς ἐν βασιλικοῖς. &c.

En! chorum illum, cantumque duplicem in sacris olim usurpatum, qui ad tragœdiam, nec non ad comœdiam reperiendam princeps auctorque perhibendus est. Nomen comœdiæ ex *Kom*, voce Syriacâ, surgere, et ὠδή composita est; quia cum ex genibus assurrexissent, ad comestationes, lusus, et festiora omnia carmina præcipientes ferebantur. Tragœdia ex τραγός et ὠδή nomen adepta est; non perindè ac vulgò tradi-

tum est, quòd contentioni tragicæ hircus præmio erat propositus, sed quòd ad aras hircus sisti solebat, in cuius caput peccata populi imponebantur: qui mos gentibus ac Judæis idem celebratus est, sicut Diodorus, Plutarchus, cæterique Græci testatum reliquerunt. Tragœdiæ ortum dithyrambo, comœdiæ Phallicis Aristoteles attribuit. Sed quæ erant hæc Phallica? Aut quî usu venit, ut in sacris Priapi ratio haberetur, arasque Deorum circumduceretur Phallus, et stupris, libidinibus omnique protervitatî facem præferret? Anne credibile est, existisse tempus illud, cùm ex precibus arisque ad flagitia decursum, et sanctas solennesque religiones inquinatissima quæque voluptas exceperit? Atqui his sordibus atque immunditatibus inerat religio, manca illa quidèm ac depravata, et expurâ castâque, quæ fuerat, virgine ad impudicitiam, omnemque turpitudinem abjecta. Hæc autem fœda et probrosa facinora, lusus, lasciviæque, et promiscui marium cum fœminis congressus, quid aliud spectant, aut ad quam originem repeti atque arcessi possunt, nisi ad notam illam ac præclaram *παλιγγενεσιαν*, expectatam videlicèt per tot sæcula totius generis humani instaurationem, cuius instaurator atque perfector ipse homo factus futurus esset Deus. Habuit hoc vetus omnis idolorum cul-

tus, ut cùm sacrorum vera vis virtusque ex hominum animis temporis lapsu abiisset, ad fœdissimum cum voluptate commercium religio traducta sit. His stabat præfidiis nixa idololatria, et ad hominum mentes facilem sibi munibat viam, quippè quæ libidinibus lenocinata sit, et teterrima quæque dedecora ac flagitia in Deorum clientelam ac patrocinium receperit. Atqui haud potuit profectò id monstri procreari, vel homines adduci ut procreatum tollerent, nisi ex fide acceptâ, annisque inveteratâ, tantæ moli erroris subesse quandam veritatis formam. Neque alia ista veritas aut fuit, aut esse potuit, ac divini istius seminis in omnibus conscientia, quod ex cœlo datum, et humanæ stirpi insitum, ad meliùs beatiùsque vivendum incrementa faceret, et ad omnem posteritatis et memoriam et gloriam ageret radices suas, ac propagaret. Sed de comœdiâ satîs: jam verò tragœdiam, ejusque ortus causasque persequamur.

Tragœdiam ex dithyrambo natam, auctor Aristoteles: quod quidem carmen etsi Bacchi, vel cujuslibet aliûs Dei, aut semidei cum laude communicatum sit, constat profectò, quemadmodum Phallica ad Παλίσγενεσιαν, ita dithyrambum ad eum pertinuisse, ex quo Παλίσγενεσιαι illa oriunda esset. Nam si boum, pecudumque

effusus sanguis nihil per se valebat, vel ad mala depellenda, vel ad comprecanda bona, nisi sanguinis ejus gratiâ, cujus vice fungeretur, oportuit certè, ut carmen istis sacris usurpatum ei, cujus uno sanguine labes omnes luesque eluendæ essent, honorem adjungeret. Erant proculdubiò in isto carmine multa de miserâ ac miserandâ lapsi hominis conditione deplorata, atque defleta; multa de eo, qui omnis ipse solus instar esset piaculi, commemorata ac collaudata. Quæcunque ex divinis dictis, effatis, nunciis atque oraculis supererant, eò congesta sunt: fuit omnis inter cœlos, terrasque commercii thesaurus quasi communis, atque apotheca. Cui quidem carminis et cantûs chorici et laudi et dignitati satîs suffragatur vetustissima illa fabula, Prometheus Æschyli. Quæ sanè persona ex duobus hominibus evidentissimè conflata est, et ex eo, qui lapsus est, et ex eo, qui lapsum tollere, reficere, atque in integrum restituere et unus voluit, et solus potuit. Inducitur in scenam Prometheus magni criminis compertus reus, et propterea graves pœnas daturus. Sit hoc sanè hominis; illud autem Dei, quòd maximis beneficiis humanum genus affecerat. In quo enim conveniunt hæc quæ sequuntur, nisi in eo, qui lapsos et Deo derelictos homines in divinam vitam, lucem flammamque, quam amisissent, vindicaret?

Το σον γὰρ ἄνθος, πάντεχνης πυρός σελας,
 Θνητοῖσι κλεψίας ὤπασεν· τοιαύτης δὲ τοι
 Ἀμαρτίας σφε δει θεοῖς δύναι δίκην·
 Ὡς ἂν διδάχθῃ τὴν Διὸς τυραννίδα
 Στεργεῖν, φιλανθρωπῆ δὲ παύεσθαι τροπῆ.

Φιλανθρωπος ille τρόπος, et divina viri natura,
 quem poeta deinceps describit συγγενῇ θεόν, et si
 corpore mortali, fati sunt indicio, qui fuerit
 hic Prometheus, et ad cuius, quorumve potiùs
 similitudinem exscriptus. Describitur idem

Δεινὸς γὰρ εὗρεν καὶ ἄμμηχανὸν πόρον.

Sed profectò unus solùm fuit in omni rerum
 naturâ, qui ex hâc tantâ ἄμμηχανία viam et sibi, et
 cæteris expedire potuerit. Quæ verò fuerit hæc
 ἄμμηχανία palàm faciunt, quæ de Jove memo-
 rantur;

Ὅ δ' ἐπικοτῶς αἶει
 Θεμενὸς ἀγναμπτον νοον,
 Δαμναταὶ ἔρανιαν γενναῖαν.

Cœlestis propago genus humanum, quemad-
 modum Pindarus. Nem. sext.

Ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος· ἐκ
 Μίας δὲ πνεομένη
 Μαρτος ἀμφοτεροί.

In causâ iterùm est Jupiter, quòd totum genus
 abolere decreverit;

Ἄλλ' αἰσώσας γένος
 Το πᾶν, ἐχρηζεν ἄλλο φύτευσαι νεόν.

Quæ verò hæc nova hominum stirps, nisi quæ
 ex eo proventura esset, qui apud poetam audit

Vera Dei soboles, magnum Jovis incrementum.

Idem ille sanè, qui jure optimo sibi vindicat,
 quæ Prometheus itidem de se pollicetur,

Εγὼ δὲ τολμῆς ἐξελυσάμην βροτῶν
 Τε μὴ διαρραϊσθέντας εἰς Ἀδὲ μολαῖν.

Φυγοντας ὑπερδίκον Νεμεσιν, quemadmodum Pinda-
 rus cecinit, de mortuis in beatorum insulas
 repostis. Ejus prætereà sunt ea, quæcunque
 Prometheus fabulosus de se prædicat, comme-
 morans sua in homines beneficia,

ὥς σφας νηπιῶς ὄντας το πρὶν
 Εννεῶς ἐθήκα, καὶ φρενῶν ἐπηβόλους. δακ.

Omnia enim, quæ ad vitæ usum, commodi-
 tatemque quoquo tempore excogitata atque re-
 perta sunt; quicquid est in iis, qui nunc sunt,
 vel qui aliquandò fuerunt, ingenii, acuminis,
 facultatis, copię, judicii, veritatis, et magni
 excelsique animi, haud sanè nisi ex eo profecta
 sunt, qui se lucem hominum, omnisque vitæ
 naturæque humanæ, et ab initio et in æternum
 professus est, ac præstitit. Tragædiam autem

ipsam, quippè quæ ex cantu chorico emerfit, ad *ἁμαρτίαν* et lapsum humani generis fuisse descriptam, abundè per se confirmat ipsa tragica persona. Compertum est enim ab Aristotele, atque idem multis rationibus comprobatum, nihil in rebus, casibusque humanis verè tragicum esse, ac scenæ accommodatum, nisi quod ex *ἁμαρτία* natum sit, cùm vir genere, opibus, et dignitate præclarus, et bonus idem potiùs ac deterior, (quæ quidè notæ satè indicio sunt, quem virum designent) præ ignorantia, irâ, vitioque ejusmodi saltèm humano in graves casus inciderit. Cùm enim id sit tragœdiæ propositum, ut mentes hominum percellat et moveat, et ex lenibus pacatisque affectibus ad miserationem, metumque traducat, quî fieri poterit, ut sensus ii, perturbationesque gignantur, nisi ex iis casibus, qui sint ejusmodi, ut eosdem quivis vel è numero spectator possit incurrere. Non nisi in similibus inest misratio, eosque solùm miseresчимus, qui ea patiuntur, quæ et ipsi nos pati posse existimemus. Nec metu afficimur et timore divino, nisi quæcunque cæteri patiuntur, aut passi sunt, iis non sine voluntate quâdam nutuque divino accidisse visa sint. Sit exemplo utriusque Prometheus Æschyli, et peccati in Deos, et supplicii à Diis ex peccatore sumpti. Miserandus est Prometheus, quippè bonus est, et benignus, et propter

propensam in humanum genus voluntatē dat
tam graves pœnas. Subit itidem ex istis pœnis
metus et tēror, quippē sunt eæ, quæ non nisi
Diū irati exigere potuissent. Principatum scenæ
tragicæ habuit semper, et etiamnūm habet
OEdipus Sophocleus. Res ipsæ, è quibus fa-
bula conficitur, sunt perquàm ineptæ, et ab
omni vitæ communis usu remotissimæ. Atqui
fabula oblectat, et summum suum, quem in
scenâ consecuta est, locum jure tuetur. Quæ
verò est tanta laudatissimi istius dramatis per-
fectio? Quæ nisi hujusmodi? Nempè, quòd
res nexæ incipiunt, et progressæ in nodum
crescunt implicitæ, ut donèc ad extremum ac-
tum, exitumque perductæ sint, difficile sit con-
jicere, quomodò evolvendæ sint, aut quæ futura
sit OEdipo factorum finis. Miseratio nascitur
è rebus, quæ constitutam fabulam multis an-
nis antecesserant, videlicèt ex nece Læi patris,
cui OEdipus præ irâ atque offensione animi,
quòd ex itinere non cessisset, insciens vim attu-
lerat. Occidisse senem, sævum; præ irâ occi-
disse, humanum. In irâ OEdipi versatur hu-
manitas, in eâdem misericordia; quippè poterat
quivis irâ motus, senem, atque eundem patrem
obtruncare, quicum in itinere rem habuisset.
Ex hâc parte misericordiâ; ex alterâ metus:
ubi ita fato datum ac destinatum constat fuisse,
ut in lucem ederetur, qui vir fuit OEdipus,

qui, cùm esset ipse bonus, benevolus, et pius in Deos, per unum mentis vitium, quod quidè erat humanum, in tot tantasque clades dimitteretur, et tam graves fortunæ experiretur vices. Profectò haud melior ac præstantior ratio excogitari potuit informandæ ad virtutem gentis humanæ, atque ea, quæ à tragœdiâ comparata est; quæ id curet, id spectet, id oculis animisque hominum proponat, nihil sanè ob stare, quò minùs in sævissimos casus se præcipites dent, qui vel uno mentis vitio laborârint. Primas itaque in tragœdiâ teneat OEdipus Sophocleus: secundas isti fabulæ poetæ nostri libentèr assigno, quæ Othellus inscripta est. Abest profectò isti fabulæ, id quod OEdipo palmarium deputamus, rerum nexus atque involutio, ἐξω τῆς δράματος; cætera veruntamen sunt perbella, et ad fidem tragicæ personæ evidentissimè efficta. Præbet se Othellus egregium rerum humanarum ac flebile spectaculum. Uxorem, scæminam primariam, virtute, castitate, moribus spectatissimam, suffocaverat. Quam ob causam? Habuerat eam stupri suspectam. Quibus indiciis compertam? Indiciis nullis, nisi quæ ipse perduto viro subministraverat, quibusque ille præ odio Othelli abusus est ad uxorem falsò criminandam. At quo teste? Nullo. Quâ denique fraude? Mendacio suo. Linteum maritæ novæ nuptæ in manus dede-

rat Othellus, nihil allegans, quare idem in pretio præ cæteris rebus haberet, aut diligentius apud se asservaret. Hoc linteum deinceps Othellus, dolore æstuans, ob injuriam quam perfidus ille alter ei detulerat, multis cum vocibus minisque uxorem exposcit; affirmans, vim inesse nescio quam magicam ac veneficam in eo linteo, et propterea debuisse idem carissimum sibi atque intimum habere, quod per negligentiam à se humi demiserat. Hæc de linteo omnia erant ficta, sicut ipse moriens confessus est, cum rediens ad se, et causam tanti criminis ac dedecoris cogitans, magica omnia ac venefica de linteo diffingit, idemque domesticum tantum pignus fuisse commemorat, quod nihil in se haberet majoris vis ac pretii. Moriens itaque reminiscitur, se in linteo mentitum esse, neque alium præter ipsum se tanti sceleris atque infortunii auctorem extitisse. Venit ei tum in mentem meditati, haud fieri potuisse, ut eò miseriarum, ubi tum erat, projectus esset, nisi adiutorem se atque administrum præbuisset fraudis alienæ, et suæ. Haud potuisset in linteo, re vili atque abjectâ, tantas turbas ciere, nisi idem pretiosum, ac magicis imbutum ementitus esset; nec sibi tam obstinatè persuasum habuisset, cum eam ansam uxoris inficiandæ arripuerat, honestè se cum eâ atque humanitè agere, nisi mendacio idem ipse

fuo obsecutus esset. En! miseratione dignum Othellum, cùm sibimet ipsi se fraudem fecisse sensit. Est enim humanum, et quod in omnes cadere possit, ut quivis vel bonus, et bonis moribus, simulati amici malis artibus adductus, honestatis suæ gratiâ uxorem mendacio fallat. Hoc autem peccat fabula, quemadmodùm omnis hodierna tragœdia, quòd quæcunque dictu gravia, perpeffu aspera in scenâ aguntur, ea nequaquàm ad Deos referri solent auctores, ac vindices. Quarè, ut totum hunc locum cancellis suis terminisque definiam, abest, ut speremus tragœdiam, lapsam jam diù et mancā, resurgere aliquandò ac refici posse, et in se rectis pedibus stare et consistere, nisi dent operam poetæ, ut utrumque munus atque opus tragœdiæ tueantur: unum, ut fabula in ἀμαρτία sita sit, quam vel bonus quispiam possit admittere, præ ignorantia atque imbecillitate humanâ; alterum, ut quascunque pœnas cladesque idem vitium, vel error, vel casus profeminârit, eæ omnes cum numine, imperio, iudicioque divino conjunctæ esse videantur. Erit etenim jam nunc tolerabilis tragœdia, si eò, undè principiò profecta est, redeat, et pristinum suum cum relligione commercium, obseptum per tot sæcula et interclusum, sibi tandem aperire possit. Neque enim adduci poterit spectator, ut misericordiâ moveatur, nisi in rebus,

quas ipsi sibi ut contingant vereatur; nec ut exitu earum rerum terrorem ac metum sibi habeat injectum, nisi res eas divinò quodam consilio idem exitus exceperit. Sed ad antiquam Græcam scenam revertamur, et quæ ibidem mutationes per Æschylum factæ sint, consideremus. De quo in hunc modum Aristoteles.

Και το τε των ὑποκριτων πληθος ἐξ ἑνος εἰς δυο
 πρωτος Αἰσχυλος ἤγαγε, και τα τε χορευ ἤλαττωσε,
 και τον λογον πρωταγωνισην παρεσκευασε. Cum
 omnis ab initio tragoedia choro unicè constaret, introductus est actor unus, quo agente cessaret chorus, ut cantu, saltuque defessus spiritum reciperet, atque in tempus requiesceret. Addito altero actore, dialogum instituit Æschylus, et partibus chori detraxit, και τον λογον πρωταγωνισην παρεσκευασε. In his verbis hærent omnes intérpretes, quorum alii λογον πρωταγωνισην perindè ac prologum valere arbitrantur, alii iis verbis actorem primarum partium volunt intelligi. Sed profectò non est Aristotelis per ambages verborum efferre, quod uno verbo planiùs dici potuisset. Non est igitur res hìc de prologo, de primarum partium actore minùs. Id enim erat levis admodùm artificii, et verè scenici, ut unus histrio, qui voce, gestuque minùs valeret, summissiùs ageret, quò alter præstantior se magis jactaret. Vox λογος usur-

patur passim ab Aristotele, sicut à cæteris, pro sermone, argumento, fabulâ; et *πρωταγωνιστης* non plus valet ac princeps, præcipuus, sicut *πρωταγωνισειν* primas tenere. Æschylus ideò, cum tragicædram offendisset in choro unicè positam, cui tamen vicarius actor substitui sole- ret, sermone et diverbio invento imminuit chori partes, et inverso rerum ordine effecit, ut chorus sermoni et fabulæ se minorem gereret, et secundas deinceps in scenâ tueretur, cum hætenus primas occupâisset. Id enim verè spectant ista, *και τον λογον πρωταγωνιστην παρεσκευασε*. Ex quo in proclivi est arripere, quod quidem haud satîs, ac par est, innotuit, tragicædram Græcam ad Æschylum se potissimum referre auctorem; omnemque justî dramatis speciem excogitatam ab eodem prolataque fuisse. Sit igitur Æschylo in laude, quæ est ejus singularis et propria, chorum à Bacchi cantibus deductum in verâ vitâ ac moribus posuisse, et ad omnem rationis virtutisque doctrinam tradendam simul atque ornandam accommodâsse.

Verum transeamus ad caput sextum, ubi sub initio occurrunt nonnulla, quæ, ut opinor, haud perindè intellecta sunt, ac verba ipsa significant. Ex supradictis concluditur, tragicædram esse actionis gravis, ejusdemque perfectæ imitationem, quæ misericordiæ et metûs, affectuumque hujusmodi purgationem efficiat,

ὃ δὲ ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δὲ ἔλεος καὶ φόβος. Hæc est antiqua et vera lectio, quæ Victorio, cæterisque suspecta est habita, et pro ἐπαγγελίας ἀπαγγελίας reposita, quasi dictum esset, tragœdiam non in narrando constare; videlicet tragœdiam non esse epopœiam, quo nihil sanè Aristotelem minus sapere potest. Quis enim nescit, quid inter epicum et dramaticum poema, quid inter Homerum et Æschylum intersit? Sed ἐπαγγελίας rectè se habet. Nam ἐπαγγελλεῖν est præcipere, tradere; et ἐπαγγελία præceptio: tragœdia itaque ὃ δὲ ἐπαγγελίας, non monstrando et docendo ea, quæ formidini vel miserationi futura sint, ἀλλὰ δὲ ἔλεος καὶ φόβος, sed ex rebus ipsis formidolosis et miserandis coràm antè oculos positis efficit, ut homines ediscere possint, quæ rectè miserari oporteat, in quibus timere. Expressit ipsum locum Horatius, vertens hoc modo;

Segniùs irritant animos demissa per aurem,
Quàm quæ sunt oculis subiecta fidelibus, et quæ
Ipse sibi tradit spectator.

Voces istæ, ὃ δὲ ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δὲ ἔλεος καὶ φόβος, se mutuò oppugnare videntur, quemadmodum exemplis præcepta ferè sunt opposita, Quomodò verò ista sibi invicem adversantur, hinc narratio, illinc misericordia et metus? Huc accedat, ἀπαγγελίαν non nisi instrumentum esse

imitationis, cùm ἐλεος καὶ φόβος sint res ipsæ expressæ, et tragœdiæ et epopœiæ paritèr communes. Quòd si quæret quispiam, quò spectet ea pars definitionis, quæ vim et facultatem tragœdiæ in moderandis animi perturbationibus complectitur; sciat tragœdiam, quippè cùm sit poema sacrum, ethicum, et politicum, ita comparatam esse, ut tanquam domus atque officina morum, et sanioris omnis institutionis haberetur. Qui enim rectè, et cum ratione vel misericordiâ, vel metu permoveri poterit, is eisdem animi affectus purgatos spinis omnibus, et purus habebit. Quâ enim ratione fieri poterit, ut rectè dolore afficiamur, eâdem etiam faciendum erit, ut rectè lætemur; quod quidem omnes habet numeros modosque veræ perfectæque virtutis, si modò constet virtus, sicut Socrati et Platoni visum est, ἐν τῷ χαίρειν καὶ λυπείσθαι οἷς δεῖ.

Hoc eodem in capite insistentibus in promptu est arripere nonnulla, quæ versibus duobus Horatii magnam lucem afferunt. Multus est in argumentis, ut probet, fabulam in tragœdiâ familiam ducere, cùm mores sint secundarum partium, nec nisi propter fabulam exprimantur. Inter cætera, picturam et poesin, sicut solet, in comparatione inter se collocat, et fabulam nudæ pictoris imagini albo descriptæ assimilât, mores coloribus in tabulâ temerè as-

perſis. *Εἰ γὰρ τις ἐναλειτουργεῖ τοῖς καλλίστοις φαρμα-
κοῖς χυδῆν, ἢ ἂν ὁμοίως εὐφρανείεν, καὶ λευκογραφησας
εἰκόνα.* Vel pulcherrima pigmenta in pariete
fusa non tantoperè oblectarent, ac ſiquis in
eodem nudam corporis formam ac lineamenta
duxerit. Hùc reſpexiſſe crediderim Horatium,
cùm nomen poetæ à ſe removet, dicens

Descriptas ſervare vices, operumque colores,

Cur ego, ſi nequeo ignoroque, poeta ſalutor?

Quid verò ſunt descriptæ vices, niſi *πραγμάτων*
συζασις; quid operum colores, niſi mores poetici?
Quemadmodùm illud,

Nec ſic enitar tragico differre colori,

Ut nihil interſit, Davuſne loquatur, &c.

Mens et ſenſus Horatii eſt huiusmodi. Quo-
niam is ſum, qui neque fabulam conſtituere,
nec mores hominum imitando aptè adumbrare
poſſim, quo jure poetæ nomen mihi aſſumam,
cùm ejusdem munus partesque ſuſtinere ne-
queam, quæ in fabulâ et moribus totæ conti-
neantur.

Sed et emendet jam philoſophum poeta,
quem modò explicavit. Quoniam opus eſt
poetæ ingenio vario ac verſatili, quippè cujus
ſit omnes hominum perſonas ſubire, naturaſ-
que multiplices moresque cognoscere, animo-

rum prætereà motus affectusque concipere, eosdemque oratione et verbis efferre, de poeticâ summatim ita statuit Aristoteles. Δι' ὃ εὐφύες ἢ ποιητικὴ ἐστίν, ἢ μανικὴ. Quare ingeniosi est poetica, vel insani. Quid autem? Potestne insanus tam mente consistere, ut quid deceat in omnibus personis, omnibusque in rebus idem percipere, imitari, atque exprimere queat? Sanos nimirum poetas ab Helicone, si velit, excludat Democritus; longè alia est Aristotelis sententia. Totus locus ab Horatio latinè versus est;

Neque enim concludere versum
Dixeris esse fati; neque, si quis scribat, uti nos,
Sermoni propria, putes hunc esse poetam.
Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os
Magna sonaturum, des nominis huius honorem.

Vim τῶ εὐφύες Aristotelici ingenium assequitur, mens divinior τῶ μανικὴ, quod proculdubio ab Aristotele scriptum est, μαντικὴ. Non enim mens divinior idem valet ac cœlestior, sed præfaga rerum; qualiter usurpatur iterum ab Horatio, ad idem Aristotelicum dictum explicandum;

ac divina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Ex quo intelligitur, poetam esse quasi prophe-

tam, et poeticam furoris prophetici esse participem. Nam quemadmodum propheta instinctu, inflatuque divino ad Deorum consilia ac nutus fingitur, sic poeta oportet, tanquam Proteus, in omnes se species formasque convertat, alienas omnes cum personas tum mentes induat, et quomodo unusquisque, prout res se habuerint, et sentiret, et loqueretur, prospiciat quodammodo, et quasi divinet. Habent adeo tantam inter se communionem poetæ atque prophetæ, ut poetæ passim apud antiquos pro vatibus habeantur, et *μυσαων θειοι ὑποφῆται* audiant.

Nequeo mihi temperare, quin loci difficillimi, sed ejusdem gravis, et ad epopœiam maximè pertinentis, qui propter obscuritatem ab omnibus ferè desperatus relictus est, Horatium adhuc interpretem adhibeam. Statuitur Homerum cæteris omnibus poetis præcipuè auctorem fuisse, ut, quemadmodum decet, mendacia possint struere. *Δεδίδαχε δὲ μάλιστ' Ὀμηρος καὶ τὰς ἄλλας ψευδῆ λέγειν, ὡς δὲ ἐστὶ δὲ τὸ παραλογισμός. Ὅιονται γὰρ ἄνθρωποι, ὅταν τῷ ὄντος ἢ γινομένου τοῦ γινεσθαι, εἰ τοῦ ὑστερον ἐστὶ, καὶ τοῦ προτερον εἶναι ἢ γινεσθαι. Τὸ δὲ ἐστὶ ψεῦδος. Δι' ὅδ' ἂν τοῦ πρωτον ψεῦδος, ἀλλὰ δὲ τῷ ὄντος, ἀναγκη εἶναι ἢ γινεσθαι, ἢ προσεῖναι. Διὰ γὰρ τοῦ εἶδεναι τὸ ἀληθὲς ὄν, παραλογίζεται ἡμῶν ἢ ψυχῇ, καὶ τοῦ πρωτον ὡς ὄν.* Hujus loci,

qui satis fanè obscurus est, vis esse videtur huiusmodi. In iis, quæ connexa et ex se invicem suspensa sunt, uno existente, alterum, cui adjunctum est, pro vero habemus. Oportebit itaque poetam primùm fabulam fingere, quam deinde claris nonnullis atque illustribus personis illiget, quarum nomina, famamque tradiderit historia. Δι' ὃ δὴ, ἂν το πρῶτον ψευδος, quod si fiat, etiamsi fabula ipsa sit falsa, quæ est Homerica, ἀλλὰ δε τὰς ὀνίας, cognito nimirum, viros istos egregios, qui sunt Homerici Ajaces atque Agamemnones, extitisse, ἀναλγη εἶναι, ἢ γινεσθαι, ἢ προσεῖναι, necesse quodammodò esse, ut quoniam notum est ex historiâ duces eos atque heroas Trojæ depugnâsse, res ipsæ, fabulâ nempè Homerica vera sit, et quæcunque iisdem Homerus affinxit, ἢ προσεῖναι, aut nihil obstare, quò minùs eos Trojæ insupèr egisse credibile sit, quæ Homerus acta ab iisdem ac gesta cecinit. Δια γὰρ το εἶδεναι τὰ το ἀληθες ὄν, παραλογίζεται ἡμῶν ἡ ψυχή, καὶ το πρῶτον ὡς ὄν. Quoniam enim scimus sub Trojæ mœnibus Graiorum armis fuisse decertatum, mendosè colligimus, quæcunque ibi eodem tempore accidisse Homerus commentus est, vera esse in se, et ad historiæ fidem accedere, quod est το πρῶτον. Hanc totam de fabulâ epicâ præceptionem unius versiculi dimidio complexus est Horatius;

Ex noto fictum carmen sequar.

Principiò carmen, nempe fabula, fingendum, quod in historiam inclusum omnem veritatis speciem inde duceret, cum ipsi vicissim historiarum lucem afferret; id enim volunt ista,

tantum series, juncturaque pollet,
Tantum de medio sumptis accedit honoris.

Nolo plura ingerere, Academici, hoc tantum dicturus, librum hunc, quem tanquam inchoatum et mancum plerique de manibus ferè deposuerunt, integrum in se et perfectum posse judicari, et omnibus partibus suis numerisque absolutum. Nam etsi duo posteriores libri interierunt, sicut Diogenes auctor est, nihil tamen impedire videbitur, quò minus hic, qui superest, unus idem per se totusque perhibeatur. Gratulor Academicis omnibus, quòd in hac republica nostrà cum civili tum literaria, quanquam omnia prae morum ac temporum confusione hodiernà in pejus reciderunt, est adhuc virtuti, adhuc diligentiae locus; pietati, ingenio, literis concessa spatia, proposita præmia, debitus honos ac suus datus. Hoc mihi persuasissimum habeo, esse inter sacras omnes profanasque disciplinas societatis tantum atque commercii, ut antiquitati ulli illustrandæ

quicumque lumen afferet, rem quodammodò agat cum religione conjunctam. Haud enim humani vires ingenii in lucem poterunt præferri, quin eadem cum in hominum usum et copiam, tum in Dei O. M. laudem et gloriam redundant.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT
RECEIVED
JAN 10 1961
FROM THE PHYSICS DEPARTMENT
OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

APR 10 1961

1961

PHYSICS DEPARTMENT

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

Κ Ε Φ. α.

Τῶν τεχνῶν διαφοραὶ ἐν οἷς ποιεῖνται τὴν
μίμησιν.

ΠΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ τῶν εἰδῶν.
αὐτῆς, ἣν τινα δύναμιν ἕκαστον ἔχει, καὶ
πῶς δεῖ συνίστασθαι τὰς μύθους, εἰ μέλλοι κα-
λῶς ἔξειν ἢ ποιήσεις· ἔτι δὲ ἐκ πόσων καὶ
ποιῶν ἐστὶ μορίων· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν
ἄλλων ὅσα τῆς αὐτῆς ἐστὶ μεθόδος, λέγωμεν,
ἀρχάμενοι κατὰ φύσιν, πρῶτον ἀπὸ τῶν πρῶ-

DE Poeticâ, quid ipsa sit,
et de formis ejusdem,
ecquâ mutique facultatem
unaquæque habeat, et quem-
admodum oporteat fabulas
construere, uti quidem rectè

se habitura sit poesis: necnon
è quantis, qualibusque parti-
culis constet, et similiter de
aliis, quotcunque ejusdem
rationis sunt, dicamus, orsi
secundùm naturam, principio

των. Εποποιία δὴ καὶ ἡ τῆς τραγωδίας ποιή-
σις, ἔτι δὲ κωμῳδία καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ,
καὶ τῆς αὐλητικῆς ἡ πλείστη καὶ κιθαριστικῆς,
πᾶσαι τυγχάνουσιν ἔσαι μιμήσεις τὸ σύνολον.
Διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων τρεῖσιν· ἢ γὰρ τῷ γένει
ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ τῷ ἑτέρῳ, ἢ τῷ ἑτέρως,
καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον. ὥσπερ γὰρ καὶ χρώ-
μασι καὶ σχήμασι πολλὰ μιμῶνται τινες ἀπει-
κάζοντες, οἱ μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ διὰ συνη-
θείας, ἕτεροι δὲ διὰ τῆς φωνῆς, ἔτω καὶ ταῖς
εἰρημέναις τέχναις, ἅπασαι μὲν ποιῶνται τὴν
μίμησιν ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ· τέ-
τοις δὲ ἢ χωρὶς, ἢ μεμιχμένοις· οἷον, ἀρμονία
μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μόνον, ἥτε αὐλητικὴ
καὶ ἡ κιθαριστικὴ, καὶ εἰς τινες ἑτέρας τυγχά-
νουσιν, ἔχουσιν αὐτὰς τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἢ τῶν

principibus. Epopsia adeo,
perinde ac poesis tragica, at-
que tetrameter comica et dithy-
rambica, quin et auleticae
maior pars et citharisticae,
sunt omnino generaliter dictae
imitationes. Differunt autem
inter se tribus in rebus: aut
enim, eò quod per diversa
genera imitationem suam con-
ficiunt, vel quod diversa imi-
tantur, vel quod diversè, ac
non eodem modo. Quem-
admodum enim coloribus et

figuris multa aliqui imitantur
atque adumbrant, hi quidem
per artem, illi vero per usum,
alii sono per vocem; ita quo-
que in his dictis artibus fit, ut
omnes imitationem faciant
rythmo, sermone, et harmo-
niâ; atque his vel separatim
sumptis, vel conjunctis qua-
liter auleticae et citharisticae,
quae rythmo ac harmoniâ so-
lum utuntur, et si quae aliae
fortassè sint artes eadem facul-
tate, quae est illa fistularum

συρίγων. αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ μιμῶνται χωρὶς
ἀρμονίας, οἱ τῶν δεχησῶν· καὶ γὰρ ἔτοι διὰ
τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν μιμῶνται καὶ ἡδὴ
καὶ πᾶσι καὶ πρᾶξις. ἡ δὲ ἐποποιία μόνον
τοῖς λόγοις φιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις· καὶ τέτοις
εἴ τε ριγνύσα μετ' ἀλλήλων, εἴδ' ἐνὶ τινὶ γένει
χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τῆ νῦν.
Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν τὰς
Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμης, καὶ τὰς Σωκρα-
τικὰς λόγους. Οὐδὲ εἴ τις διὰ τριμέτρων ἢ ἐλε-
γείων, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν τῶν τοιούτων ποιεῖ-
το τὴν μίμησιν. Πλὴν οἱ ἄνθρωποι γε συν-
άπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν, τὰς μὲν ἐλεγεί-
οποιος, τὰς δὲ ἐποποιος ὀνομάζουσιν, ἔχ' ὥς τὰς
κατὰ μίμησιν ποιητὰς, ἀλλὰ κοινῇ κατὰ τὸ
μέτρον προσαγορεύοντες. Καὶ γὰρ ἂν ἰατρι-
κὸν ἢ μουσικὸν τι διὰ τῶν μέτρων ἐκφέρωσιν,

*Ipsa autem rhythmo, absque har-
monia, saltatores imitantur:
illi nempe per rhythmos figu-
ratos, mores, affectus, actio-
nesque exprimunt. Epopœia
autem simplicem sermonem
solum, sive metra adhibet; ut-
que aut inter se fulis, aut uno
aliquo genere usâ, quod usu
venit usque ad hoc temporis.
Esset enim nihil quod com-
mune posset prædicari de So-
phronis et Xenarchi mimis,*

*et Socraticis sermonibus; ne-
que si quis per trimetra aut
elegos, aut alias versuum spe-
cies imitationem efficeret.
Nihilominus homines conjun-
gentes cum metro τὸ ποιεῖν
(nempe fingere) hos quidem
elegiacos, illos verò epicos
poetas nuncupant, non eos
quoad imitationem poetas, sed
vulgò quoad metrum, appel-
lantes. Quoniam siquid me-
dicum, aut musicum per me-*

ἔτω καλεῖν εἰώθασιν. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν
 Ομήρῳ καὶ Εμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. δι'
 ὃ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν· τὸν δὲ φυ-
 σιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητὴν. Ομοίως δὲ καὶ
 εἰ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγνύων ποιοῖτο τὴν
 μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων ἐποίησεν Ἰπποχέν-
 ταυρον, μίκτην ῥαψωδίαν ἐξ ἁπάντων τῶν μέ-
 τρων, ἔκ ἧδη καὶ ποιητὴν προσαγορευτέον;
 περὶ μὲν ἔν τετῶν διωρίσθω τὸν τρόπον.
 Εἰσὶ δὲ τινες αἱ πᾶσι χρῶνται τοῖς εἰρημένοις·
 λέγω δὲ, οἶον, ῥυθμῷ καὶ μελεὶ καὶ μέτρῳ,
 ὥσπερ ἦτε τῶν διθυραμβικῶν ποίησις, καὶ ἡ
 τῶν νόμων, καὶ ἡ τε τραγωδία, καὶ ἡ κωμωδία.
 διαφέρουσι δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσι, αἱ δὲ
 κατὰ μέρος. Ταύτας μὲν ἔν λέγω τὰς διαφο-
 ρὰς τῶν τεχνῶν, ἐν αἷς ποιεῖν τὴν μίμησιν.

trum proferant, idem nomen
 usurpant. Nihil autem Ho-
 mero atque Empedocli, præter
 metrum, commune est: quare
 ille quidem jure poterit poeta
 vocari, hic physicus potius
 quam poeta. Similiter etiam
 si quis omnia quæcunque me-
 tra simul commiscens, idem
 tamen efficeret imitationem,
 sicut Chæremon fecit Centau-
 rum, rhapsodiam omnibus ex
 metris conflata, nonne pro-
 fecto is jam poeta salutandus

est? De his ergo ita statuatur.
 Sunt autem aliæ, quæ omnibus
 supra dictis utuntur, nempe
 rythmo, cantu et metro, quem
 admodum dithyramborum po-
 esis, atque ea nomorum, nec
 non tragedia, atque item co-
 mœdia. Differunt verò, eo
 quod hæc omnibus simul utun-
 tur, illæ verò separatis. Hæc
 quidem voco differentias ar-
 tium, in quibus imitationem
 efficiunt.

Κ Ε Φ. Β.

Ποίως ἀνάγκη μιμεῖσθαι.

ΕΠΕΙ δὲ μιμῆναι οἱ μιμῆμενοι πρῶτον-
 τας, ἀνάγκη δὲ τέττας, ἢ σπερδαίεας, ἢ
 φαύλες εἶναι (τὰ γὰρ ἤδη σχεδὸν αἰεὶ τέτοις
 ἀκολουθεῖ μόνοις. Κακία γὰρ καὶ ἀρετὴ τὰ
 ἤδη διαφέρουσι πάντες) ἤτοι βελτίονας ἢ κατ'
 ἡμᾶς, ἢ χείρονας, ἀνάγκη μιμεῖσθαι, ὥπερ οἱ
 γραφεῖς. Πολύγνωνος μὲν κρείττεας, Παύσων
 δὲ χείτεας, Διονύσιος δὲ ὁμοίεας εἵκαζε. Δῆ-
 λον δὲ, ὅτι καὶ τῶν λεχθεισῶν ἐκάστη μιμησέων
 ἔξει ταύτας τὰς διαφοράς. καὶ ἔστιν ἑτέρα τῶ
 ἑτέρα μιμήσασθαι τέτον τὸν τρόπον. Καὶ
 γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει, καὶ κιθαρίσει ἐς
 γενέσθαι ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· καὶ περὶ

QUANDOQUIDEM
 verò qui imitantur, imi-
 tantur eos, qui agunt, et ne-
 cesse est eos, aut graves aut
 viles esse — (iis enim semper
 ferè moratis esse consequitur:
 virtute enim et vitio omnes
 quoad mores differunt,) certè
 quidem meliores quàm reverà
 apud nos sunt, aut deteriores
 necesse est imitentur, quem-
 admodum pictores. Polyg-

notus quidem præstantiores,
 Pauson vero peiores, Diony-
 sius autem similes expressit.
 Et sanè liquet, unamquamque
 dictarum istarum imitatio-
 num, easdem habere posse dif-
 ferentias. Et est diversa, eò
 quòd diversa imitetur hunc
 quidem in modum. Est et-
 enim, ut in saltatione, auleticà,
 et citharisticà eadem existant
 diffimilitudines; et ubicunque

τὰς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν· οἷον, Ὀμη-
ρος μὲν βελίης, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίως, Ηγήμων
δὲ ὁ Θάσιος, ὁ τὰς παρωδίας ποιήσας πρῶτος,
καὶ Νικόχαρις ὁ τὴν Δηλιάδα, χεῖρας. Ομοίως
δὲ καὶ περὶ τὰς διθυράμβους καὶ τὰς νόμους, ὡς
Πέρσας, καὶ Κύκλωπας, Τιμόθεος καὶ Φιλό-
ξενος μιμήσαιο ἄν. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφορᾷ,
καὶ ἡ τραγωδία πρὸς τὴν κωμωδίαν διέστηκεν.
Ἡ μὲν γὰρ χεῖρας, ἡ δὲ βελτίως μιμῆσθαι
βέλεται τῶν νῦν.

argumenta sunt, et in nudo dithyrambis et nomis, quem-
metro; sicut Homerus præ- admodum Persas et Cyclopas
stantiores, Cleophon verò si- Timotheus et Philoxenus imi-
miles, Hegemon autem Tha- tati fuerint. Atque eandem
sius, qui quidem primus paro- differentiam differt tragœdia
dias effecit, et Nicocharis qui comœdiâ. Hæc quidem dete-
quidem Deliada, deteriores riores, illa verò præstantiores
expresserunt. Et similiter in ac nunc sunt imitari vult.

Κ Ε Φ. γ.

Πῶς ἐστὶ μιμεῖσθαι.

ΕΤΙ δὲ τῶν τρίτη διαφορά, τὸ, ὡς ἕκα-
στα τῶν μιμήσαιο ἂν τις. Καὶ γὰρ
ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἐστίν, ὅτε
μὲν ἀπαγγέλλοντα, ἢ ἑτερόν τι γιγνόμενον,
ὥσπερ Ομηρος ποιεῖ. ἢ ὡς τὸν αὐτὸν καὶ μὴ
μεταβάλλοντα, ἢ πάντας ὡς πρᾶττοντας καὶ
ἐνεργῶντας τὰς μιμνέμενους. Ἐν τρισὶ δὴ ταύ-
ταις διαφοραῖς ἡ μίμησις ἐστίν, ὡς εἵπομεν καὶ
ἀρχᾶς, ἐν οἷς τε, καὶ α, καὶ ὡς. Ὡς τῇ
μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μιμητὴς Ομήρῳ Σοφοκλῆς·
μιμνῶνται γὰρ ἄμφω σπυδαίους· τῇ δὲ Ἀριστο-
φάνει· πρᾶττοντας γὰρ μιμνῶνται καὶ δρῶντας
ἄμφω. Ὅθεν καὶ δράματα καλεῖσθαι τινες
αὐτὰ φασιν, ὅτι μιμνῶνται δρῶντας. Διὸ καὶ

EST præterea tertia dif-
ferentia, nempe, quâ ra-
tione hæc singula quivis imi-
tari potuerit. Nam profectò
iisdem *instrumentis* poteris ea-
dem imitari, aliquandò qui-
dem narrando, aut aliud quid
factus, quemadmodum Homē-
rus facit; vel idem existens
personâ non mutatâ, vel om-
nes quos imiteris, perinde quasi
ipsi agerent atque operaren-

tur. In tribus adeò his diffe-
rentiis constat imitatio, quem-
admodum principio diximus,
scilicet instrumentis, materiâ,
modo. Idem igitur erit imi-
tator quoad hæc Sophocles at-
que Homērus; ambo siqui-
dem graves imitantur; quoad
illud atque Aristophanes; qui-
pe ambo agentes et facientes
imitantur. Unde etiam aliqui
volunt dramata vocari, quia

ἀντιποιῶνται τῆς τε τραγωδίας καὶ τῆς κωμωδίας οἱ Δωριεῖς· (τῆς μὲν κωμωδίας οἱ Μεγαρεῖς, οἳ τε ἐνταῦθα, ὡς ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῖς δημοκρατίας γενομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας· ἐκεῖθεν γὰρ ἦν Εὐπίχαρμος ὁ ποιητής, πολλῶ πρότερος ὢν Χωννίδε καὶ Μάγνητος· καὶ τῆς τραγωδίας ἔνιοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ,) ποιῶμενοι τὰ ὀνόματα σημείον. ἔτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, Ἀθηναῖοι δὲ δῆμους· ὡς κωμῶδες, ἐκ ἀπὸ τῆς κωμάζειν λεχθέντας, ἀλλὰ τῇ κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζομένους ἐκ τῆς ἄσεως· καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοὶ μὲν δρᾶν, Ἀθηναῖοι δὲ πρᾶττεν προσαγορεύειν. Περὶ μὲν ἔν τῶν διαφορῶν, καὶ πόσαι, καὶ τίνες, τῆς μιμήσεως, εἰρήσθω ταῦτα.

imitantur agentes. Quamobrem tragœdiam ac comœdiam sibi vindicantDores;(comœdiam quidem Megarenses, atque hi quidem hic, quasi quo tempore apud eos democratia existeret, atque illi a Sicilia: inde enim erat Edicharmus poeta, multò ætate anterior Chonnidæ et Magneti. Tragœdiam etiam aliqui qui Peloponnesum incolunt,) signo sumpto ex nominibus: hi nempe pagos apud se κώμας vocari confirmant,

quos quidem Athenienses vocant δῆμους; adeò ut comœdi nomen habuerint, non ἀπὸ τῆς κωμάζειν, sed quia per vicos errare solebant, ex urbe cum dedecore expulsi; et ipsos τὸ ποιῶν voce δρᾶν significare, quod contrà Athenienses alio nomine appellant, nempe τῷ πρᾶττεν. De his quidem (ut concludam hunc locum) differentiis imitationis quoad quantitatem et qualitatem, sint hæc dicta.

Κ Ε Φ. δ.

Τὰ τὴν ποιητικὴν γεννήσαντα, καὶ πῶς διέ-
σπασαι εἰς διάφορα εἶδη.

ΕΟΙΚΑΣΙ δὲ γεννῆσαι μὲν ὅλως τὴν
ποιητικὴν αἰτίαι δύο τινές, καὶ αὗται
φυσικαί. Τό, τε γὰρ μιμεῖσθαι, σύμφυτον
τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἐστὶ, καὶ τέτω δια-
φέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν
ἐστὶ, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως
τὰς πρώτας· καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι
πάντας. Σημεῖον δὲ τέττε τὸ συμβαῖνον ἐπὶ
τῶν ἔργων. Ἀ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ὀρῶμεν,
τέτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἠκριβωμένας,
χαίρομεν θεωρῶντες· οἷον θηρίων τε μορφὰς
τῶν ἀγριωτάτων, καὶ νεκρῶν. Αἴτιον δὲ καὶ
τέττε, ὅτι μανθάνειν ἔ μόνον τοῖς φιλοσόφοις

PROETICAM verò pro-
tulisse videntur omninò
duæ causæ, atque eadem na-
turales. Nam profectò imi-
tari insitum est hominibus a
pueris, et hoc quidem diffe-
runt ab cæteris animalibus,
quòd homo est animal ad
imitationem maximè natum,
et primas disciplinas imitando
percipit; et præterea quòd

omnes imitationibus oblectan-
tur. Signum verò hujus est
id quod in artificiis evadit.
Nam quæ ipsa cum dolore vi-
demus, eadem accuratis ima-
ginibus expressa spectantes vo-
luptate perfundimur; nempe
ferarum sævissimarum et mor-
tuoꝝ formas. Cui rei causæ
est, quòd discere non solum
philosophis dulcissimum est,

ἡδίστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως· ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινῶνῃσιν αὐτῷ. Διὰ γὰρ τῆτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαίνει θεωρῶντας μανθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον· οἷον, ὅτι ἕτος ἐκεῖνος· ἐπεὶ εἰ μὴ τύχη προεώρακώς, ἢ διὰ μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπεργασίαν, ἢ τὴν χροίαν, ἢ διὰ τοιαύτην τινα ἄλλην αἰτίαν. Κατὰ φύσιν δὲ ὄντος ἡμῖν τὴ μιμεῖσθαι, καὶ τῆς ἁρμονίας καὶ τῆ ρυθμῆ (τὰ γὰρ μέτρα, ὅτι μορῖα τῶν ρυθμῶν ἐστὶ, φανερόν) ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μάλιστα, καὶ μικρὸν προάγοντες, ἐγέννησαν τὴν ποίησιν ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων. Διεσπάσθη δὲ καὶ τὰ οἰκεῖα ἤδη ἡ ποίησις. Οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι, τὰς καλὰς ἐμιμνήλο πράξεις, καὶ τὰς τῶν τοιούτων τύχας· οἱ δὲ εὐτελέστεροι, τὰς τῶν

verum etiam cæteris; quam idem minùs participant. Propter hanc enim causam gaudent homines, cum imagines cernunt, quia usu venit, ut contemplantes discant, et ratione colligant quid unumquodque sit; nempe quòd hic sit ille; quandoquidem nisi ante viderit quis eum cujus imaginem videt, ista imago non propter imitationem voluptatem administrabit, sed propter

artificium, aut colores, aut aliam quandam causam huiusmodi. Cum igitur natura insit nobis imitatio, nec non harmonia et rhythmus (metra enim liquet particulas esse rhythmorum) ab initio qui erant ad ea maximè nati, pedetentim progressi, ediderunt poesim ex conatibus extemporaneis. Diducta est verò poesis secundum mores proprios. Graviorum enim imi-

φάυλων, πρῶτον ψόγας ποιῆτες, ὥσπερ ἑτέροι
 ὕμνος καὶ ἐγκώμια. Τῶν μὲν ἄν πρὸ Ομήρου
 ἔδενός ἔχομεν εἰπεῖν τοῖσδε ποιήμα. εἰκὸς δὲ
 εἶναι πολλὰς, ἀπὸ δὲ Ομήρου ἀρξάμενοις, ἐστὶν
 οἷον, ἐκείνῃ ὁ Μαρκεΐτης, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν
 οἷς καὶ τὸ ἀρμότιον ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον.
 Διὸ καὶ ἰαμβεῖον καλεῖται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέ-
 τρῳ τῷτῳ ἰαμβίζον ἀλλήλας. καὶ ἐγένοντο τῶν
 παλαιῶν, οἱ μὲν ἡρωϊκῶν, οἱ δὲ ἰαμβῶν ποιη-
 ταί. Ὡσπερ δὲ καὶ τὰ σπερδαῖα μάλιστα
 ποιήτης Ομηρος ἦν (μόνος γὰρ ἔχ' ὅτι εὖ, ἀλλ'
 ὅτι καὶ μιμήσεις δραματικὰς ἐποίησεν) ἔτω καὶ
 τὰ τῆς κωμωδίας σχήματα πρῶτος ὑπέδειξεν, ἢ
 ψόγον, ἀλλὰ τὸ γελοῖον δραματοποιήσας. Ὁ
 γὰρ Μαρκεΐτης ἀνάλογον ἔχει, ὥσπερ Ἰλιάς

tabantur præclaras actiones, eventusque quales eas possent excipere; leviores contra, pessimas, primum probra fingentes, quemadmodum illi hymnos atque encomia. Ex iis verò ante Homerum nulli tale poema possumus ascribere. At verisimile est permultosuisse. Ab Homero verò orsi, possumus; quale est ejus Margites, et talia hujusmodi, in quibus iambi usurpati sunt, quippe qui iisdem conveniebant. Quocircà etiam metrum jam nunc vocatur iam-

bicum, quoniam in isto metro convicia in se invicem jactabant. Et fiebant ex antiquis, hi quidem heroici, illi verò iambici poetæ. Quemadmodum verò circa res serias Homerus maximè poeta existit, (solus nempe non quia versus benè fecit, sed quia imitationes dramaticas, id est *actusas*, effinxit,) ita quoque formas comœdiæ ille princeps submonstravit, quippè cum non vituperium sed ridiculum in actione constituisset. Quemadmodum enim Ilias atque

καὶ Ὀδύσσεια πρὸς τὰς τραγωδίας, ἔτω καὶ
 ἔπος πρὸς τὰς κωμωδίας. Οἱ δ' ἐφ' ἐκάλεραν
 τὴν ποιήσιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν,
 οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων, κωμωδοποιοὶ ἐγένοντο.
 οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγωδιδάσκαλοι, διὰ τὸ
 μείζω καὶ ἐντιμότερα τὰ σχήματα εἶναι ταῦτα
 ἐκείνων. Τὸ μὲν ἔν ἐπισκοπεῖν, εἰ ἄρα ἔχει
 ἤδη ἡ τραγωδία τοῖς εἶδεσιν ἰκακῶς, ἢ ἔ, αὐτό
 τε καὶ αὐτὸ κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θεάτρα,
 ἄλλος λόγος. Γενομένης ἔν ἀπ' ἀρχῆς αὐτο-
 σχεδιασικῆς, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ κωμωδία, (καὶ
 ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἡ
 δὲ ἀπὸ τῶν τὰ φαλλικά, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν πολ-
 λαῖς τῶν πόλεων διαμένει νομιζόμενα,) κατὰ
 μικρὸν ἠϋξήθη, προαγόνων, ὅσον ἐγίγνετο φα-
 νερόν αὐτῆς. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς μετα-

Odyssea ad tragœdias se ha-
 bent, ita quidem Margites ad
 comœdias. Qui verò secun-
 dum propriam naturam ad
 utramque fictionem aspirave-
 runt, hi quidem ex iambicis
 poetæ comici evaserunt, illi
 verò ex epicis tragici, quo-
 niam formæ tragœdiæ et co-
 mœdiæ erant majores, et ma-
 gis in honore quàm iamborum
 et epopœiæ. At verò dispi-
 cere, utrùm quoad formas ab-
 soluta jam fuerit tragœdia,

necne, judicio de eadem et
 per se habito, et ad theatra,
 est alterius rationis. Cum
 igitur esset poesis ab initio
 extemporanea, ipsa quidem
 atque item comœdia (et qui-
 dem illa ab iis qui dithy-
 rambici chori erant principes,
 hæc verò ab iis qui phallica
 celebrabant, quæ quidem jam
 manent in multis urbibus lege
 constituta) paulatim creve-
 runt, donec ad id perfectionis
 perduxissent, quod in iis jam

βαλῦσα ἡ τραγωδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔσχε τὴν
 ἑαυτῆς φύσιν. Καὶ τό, τε τῶν ὑποκριτῶν
 πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο, πρῶτος Αἰσχύλος
 ἤγαγε, καὶ τὰ τῷ χορῷ ἡλάττωσε, καὶ τὸν
 λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ
 καὶ σκηνογραφίαν Σοφοκλῆς. Ἐτι δὲ το μέ-
 γεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας,
 διὰ τὸ ἐκ σατυρικῆ μεταβαλεῖν, ὅψις ἀπεσεμ-
 νώθη· τό, τε μέτρον ἐκ τετραμέτρων ἱαμβεῖον
 ἐγενετο. Τὰ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ
 ἐχρῶντο, διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχησικωτέραν
 εἶναι τὴν ποίησιν. Λέξεως δὲ γενομένης,
 αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὔρε. μάλισα
 γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἱαμβεῖον ἐστὶ.
 Σημεῖον δὲ τέττε· πλείεσα γὰρ ἱαμβεῖα λέγο-
 μεν ἐν τῇ διαλέκῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους· ἐξά-

extat. Et tragoedia multas
 mutationes experta acquievit,
 postquam jam attigisset natu-
 ram suam. Et actorum qui-
 dem numerum ab uno ad duos
 perduxit primus Æschylus, et
 partes chori diminuit, effecit-
 que ut sermo non cantus pri-
 mas ageret; tertium Sopho-
 cles adjecit, et scenographiam.
 At verò secundum magnitu-
 dinem, ex levibus fabulis et
 ridiculâ dictione, propterea
 quòd ex satyrico genere pro-

fecta est, serò ad dignitatem
 composita est; adeò ut pro
 tetrametris iambos adhiberet.
 Primum enim tetrametris usi
 sunt, quia tunc temporis om-
 nis fictio erat satyrica et salta-
 tionis accommodatior. Ser-
 mone verò instituto, ipsa na-
 tura invenit metrum idoneum.
 Maximè enim sermoni ido-
 neum est iambicum. Cujus
 rei argumento est, nos plerum-
 que iambos in communi ser-
 mone effundere: hexametra

μέτρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνοντες τῆς λεκλι-
κῆς ἀρμονίας. Ἐπεὶ δὲ ἐπεισοδίων πλῆθῃ, καὶ
τὰ ἄλλα ὡς ἕκαστα κοσμηθῆναι λέγεται. Περὶ
μὲν ὧν τῶν τοσαῦτα ἔσω ἡμῖν εἰρημένα.
Πολλὸν γὰρ ἂν ἰσως ἔργον εἴη διεξιέναι καθε-
καστόν.

autem raro, nec nisi sermonis a minoribus tragicis addita
harmoniam transgressi. Quin- sunt. De his adeo hæc sint
etiam episodiorum multitudi- dicta. Non enim esset exigui
nes, et cætera ejus ornamenta laboris singula persequi.

existat. Et tragœdia minus
multiplicationes exposita adhibetur
possunt jam satigisse patien-
tam suam. Et æstotum dui-
centi numerum ab uno ad duos
perducit prius Aristoteles, et
patres chori diviniunt, efficit-
que ut sermo non capiat pri-
mus ageret; tertium sordio-
cies adhibet, et scenographiam.
At vero secundum magnam
dilectam, ex levibus fabulis et
tridiculis distiones, propter
quod ex huiusmodi genere pro-

-οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ σώματος ἵνα ἴδωμεν ὅτι
 -οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ σώματος ἵνα ἴδωμεν ὅτι
 -οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ σώματος ἵνα ἴδωμεν ὅτι
 -οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ σώματος ἵνα ἴδωμεν ὅτι

ΠΕΡΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ. ἡ κωμωδία ἐστὶν ὡς περ εἴπομεν, μι-
 γρὸς ἡμετέρας φαντασιῶν μετὰ τῶν κέντρων κατὰ
 τὴν φύσιν καὶ αἰσχροῦ ἐστὶ τὸ γελοῖον
 μόνον. τὸ γὰρ γελοῖον ἐστὶν ἀμάρτημα τι
 καὶ αἰσχρὸν ἀνάδυνον καὶ ἐφθαρτικόν. οὖν,
 εὐθύς, καὶ τὸ γελοῖον πρὸς τὸν αἰσχρὸν τι καὶ
 διαστρεφόμενον ἀντὶ τοῦ σώματος. αἱ μὲν γὰρ τῆς
 τραγωδίας μεταβάσεις καὶ διὰ τὴν ἐγένοντο, ὡς
 λεληθαινομένης. ἡ δὲ κωμωδία, διὰ τὸ μὴ σπε-
 δασθῆναι ἐξ ἀρχῆς ἐλαττεῖν. καὶ γὰρ χορὸν
 κωμῶδων οὐδέποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν, ἀλλ' ἔδε-
 λοντο αὐτοὶ. Ἡ δὲ σχήματά τινά αὐτῆς

ΑΤΟΙΝΤΟΙΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ ΕΣΤΙΝ ἡ
 τὴν ἀντιμimesin, imitatio-
 viliorum. quidam, scilicet profecto
 non secundum absolutam tur-
 pitudinem, sed ceteris, quae
 tenus ridiculum est, turpitu-
 dinis participia. Ridiculum
 nempe est erratum quod
 dantur et deditur a dolore sed
 jure quod quod abest a vitae per-
 riculo, quod admodum volup-

idiculus habet quoddam turpe
 ac distortum, absque dolore.
 Quoad ergo tragicam incre-
 menta, et per quos effecta
 sunt, haud illic. ac comedia,
 quoniam ab initio magis ne-
 gligenter est facta. Nam comi-
 cam chorum ferò. sanè dedit
 magistratus. sed voluntariis
 cum praestiterunt comediae
 Postquam vero jam formas

ἐχέσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται. Τίς δὲ πρῶτος ἀπέδωκεν, ἢ προλόγους, ἢ πλήρη ὑποκριῶν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἠγνόηται. Τὸ δὲ μῦθος ποιεῖν, Ἐπίχαρμος καὶ Φέρμις ἤρξαν. Τὸ μὲν ἔν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Αθήνησι Κράτης πρῶτος ἤρξεν, ἀφέντος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας, καθόλου ποιεῖν λόγους ἢ μύθους. ἡ μὲν ἔν ἐποποιίᾳ τῇ τραγωδίᾳ μέχρι μόνου μέτρου μετὰ λόγους μίμησις εἶναι σπευδαίων ἠκολούθησεν. Τῷ δὲ τὸ μέτρον ἀπλὴν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι, ταύτη διαφέρουσιν. ἔτι δὲ τῷ μήκει. ἡ μὲν, ὅτι μάλιστα περᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίας εἶναι, ἢ μικρὸν ἐξαλλάττειν. Ἡ δὲ ἐποποιία, ἀόριστος τῷ χρόνῳ, καὶ τέττω διαφέρει. Καί τοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγωδίαις

certas consecuta esset, pervulgati ejusdem poetæ memorantur. Quis vero larvas addiderit, aut prologos, aut multitudinem histrionum, et cætera ejusmodi, ignotum est. Fabulas verò primas fingebant Epicharmus et Phormis. Itaque sanè ex Sicilia profecta est. Apud Athenienses autem Crates primus, iambicâ ratione abjectâ, omnino sermones aut fabulas fingere cœpit. Itaque sanè epopœia eò usque tragœdiam profecta est, ut

sit cum argumento gravium personarum imitatio, metro solummodò discrepans. Quatenus vero metrum simplex adhibeat, et in narratione sit, hæc ratione differunt: et prætereâ longitudine. Hæc quidem cum maximè tentat infra unam solis conversionem se continere, vel paulum excedere. At verò epopœia, cum non sit tempore definita, etiam hoc differt ab illâ. Nihilominus crediderim hoc quoque primum in tragœdiâ, si

τῷτο ἐποίουν, καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. Μέρη δὲ ἐσι
τὰ μὲν ταυτὰ, τὰ δὲ ἴδια τῆς τραγωδίας.
Δίόπερ ὅσις περὶ τραγωδίας οἶδε σπυδαίας
καὶ φαύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν. ἃ μὲν γὰρ
ἐποποιία ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγωδίᾳ. ἃ δὲ
αὐτῇ, ἔ πάντα ἐν τῇ ἐποποιίᾳ.

cut in epopœiâ licuisse. Partes
verò utriusque hæ quidem
sunt eædem, illæ verò tragœ-
diæ propriæ. Quare quicun-
que bonam tragœdiam à pravâ

dignoscere poterit, poterit idem
de epopœiâ judicare. Quæ
enim habet epopœia, insunt
etiam tragœdiæ. Quæ vero
tragœdia, non omnia epopœiæ.

Κ Ε Φ. 5.

Περὶ τραγωδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.

ΠΕΡΙ μὲν ἔν τῆς ἑξαμέτρῃ μιμητικῆς, καὶ περὶ κωμωδίας ὕστερον ἐρῶμεν· περὶ δὲ τραγωδίας λέγωμεν, ἀπολαβόντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γινόμενον ὅρον τῆς ἑσίας. Ἔστιν ἔν τραγωδίᾳ μίμησις πράξεως σπινδαίᾳς καὶ τελείας, μέγεθος ἐχέουσης, ἡδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστῃ τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, καὶ ὃ δι' ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δι' ἐλέος καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. Λέγω δὲ ἡδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἁρμονίαν καὶ μέλος. Τὸ δὲ χωρὶς τῶν εἰδῶν, τὸ διὰ μέτρων ἓνια μόνον περαίνεισθαι, καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους.

DE istâ ergo imitatione, quæ fit per hexametra, et item de comoediâ mox dicemus. De tragoediâ verò dicamus, postquam definitionem ejus quoad essentiam sumpserimus, quæ quidem ex supradictis nascitur. Est ergo tragoedia imitatio actionis gravis et perfectæ, habentis magnitudinem, condito sermone, unaquâque formarum

separatim in partibus agente, et non per præceptionem, sed per misericordiam et metum purgationem efficiens hujusmodi perturbationum. Conditum verò sermonem voco eum, qui habeat rythmum, harmoniam et melos: per eas verò voces χωρὶς τῶν εἰδῶν, id est ἡμῶν, nempe quædam solum per metra effici, alia contra per μέλος. Quandoquidem ve-

Επεὶ δὲ πρᾶττοντες ποιῶνται τὴν μίμησιν, πρῶτον μὲν ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη τι μῦθον τραγωδίας ὁ τῆς ὀψέως κόσμος, εἴτα μελοποιία καὶ λέξεις· ἐν τούτοις γὰρ ποιῶνται τὴν μίμησιν. Λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν· μελοποιίαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν φανεράν ἔχει πᾶσαν. Επεὶ δὲ πράξεώς ἐστι μίμησις, πρᾶττεται δὲ ὑπὸ τινων πρᾶττόντων, εἰς ἀνάγκη ποιῆς τινὰς εἶναι κατὰ τε τὸ ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν (διὰ γὰρ τέτων καὶ τὰς πράξεις εἶναι φαμέν ποιάς τινὰς) πέφυκεν αἰτία δύο τῶν πράξεων εἶναι, διάνοια καὶ ἦθος, καὶ κατὰ ταύτας καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πάντες. Εἰς δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος μίμησις. Λέγω γὰρ μῦθον τῆτον, τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων· τὰ δὲ ἦθη, καθ' ἃ ποιῆς τινὰς εἶναι φαμέν τὴς πρᾶττοντας.

rò agentes imitationem efficiunt, primum quidem necessarium pars quædam tragediæ erit apparatus, dein melopœia, et dictio: in his enim imitationem præstant. Voco autem dictionem ipsam metrorum compositionem; melopœiam verò, quod quidem omnem vim suam manifestam habet. Et quoniam est imitatio actionis, quæ quidem fit per quosdam agentes, quos

neceffe sit tales esse, quales sint, eò quòd habent mores et sententiam, (ex illis enim de actionibus iudicium fieri constat) naturâ fit, ut sententia ac mores sint duæ causæ actionum, et quidem prout hæc se habent, omnes sunt felices aut infelices. Est verò actionis imitatio fabula: voco enim hanc fabulam, rerum constitutionem; mores verò, secundum quos, eos qui agunt, tales

διάνοιαν δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύσιν τι, ἢ καὶ ἀποφαίνονται γνώμην. ἀνάγκη ἔν πάσης τραγωδίας μέρη εἶναι ἕξ, καὶ ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγωδία. Ταῦτα δ' ἐστὶν, μῦθος, καὶ ἥθος, καὶ λέξις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψις, καὶ μελοποιΐα. Οἷς μὲν γὰρ μιμῶνται, δύο μέρη ἐστὶν· ὡς δὲ μιμῶνται, ἓν· ἃ δὲ μιμῶνται, τρία. Καὶ παρὰ ταῦτα ἔθεν. Τέτοις μὲν ἔν ἐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, κέχρηνται τοῖς εἶδεσι. Καὶ γὰρ ὄψιν ἔχει πᾶν, καὶ ἥθος, καὶ μῦθον, καὶ λέξιν, καὶ μέλος, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. Μέγιστον δὲ τῶν ἐστὶν ἡ τῶν πραγμάτων σύσασις. Ἡ γὰρ τραγωδία μίμησις ἐστὶν ἐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ πράξεων, καὶ βίης καὶ εὐδαιμονίας καὶ κακοδαιμονίας. Καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος πράξις τίς

judicare solemus; sententiam autem autumo inesse in omnibus, quibuscunque loquentes monstrant aliquid, vel etiam consilium exponunt. Necesse est igitur partes omnis tragœdiæ sex esse, secundum quas qualitatem suam habet tragœdia. Hæ verò sunt fabula, mores, dictio, sententia, apparatus et melopœia. Quibus enim imitantur, sunt partes duæ; quo modo verò, una; quæ

verò, tres. Præter has verò nihil ampliùs. His ergo tanquam formis plerique usi sunt. At profectò *tragœdia* apparatu omnia complectitur, mores, fabulam, dictionem, melos, et sententiam. Maximum verò inter hæc est rerum constitutio. Nam tragœdia non est imitatio hominum, sed actionis, et vitæ et felicitatis et infelicitatis. Felicitas enim est in actione, et finis est actio quæ

ἔσιν, ὃ ποιότης. Εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἦδη
 ποιοῖ τινες· κατὰ δὲ τὰς πράξεις, εὐδαίμονες,
 ἢ τέναντίον. Οὐκ ἔν ὅπως τὰ ἦδη μιμήσων-
 ται, πράττουσιν, ἀλλὰ τὰ ἦδη συμπεριλαμ-
 βάνουσιν διὰ τὰς πράξεις. Ως τὰ πρᾶγμα
 καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγωδίας. Τὸ δὲ
 τέλος μέγιστον πάντων ἐστίν· ἄνευ μὲν γὰρ
 πράξεως, ἔκ ἂν γένοιτο τραγωδία· ἄνευ δὲ
 ἡθῶν, γένοιτ' ἄν. Αἱ γὰρ τῶν νέων τῶν πλεί-
 στων, ἀήθεις τραγωδίαι εἰσὶ, καὶ ὅλως ποιηταὶ
 πολλοὶ τοιοῦτοι· οἷον καὶ τῶν γραφέων Ζεῦξις
 πρὸς Πολύγνωτον πέπονθεν. Ο μὲν γὰρ
 Πολύγνωτος ἀγαθῶν ἡθογράφος· ἡ δὲ Ζεύ-
 ξιδος γραφὴ ἔδεν ἔχει ἦθος. Ἐτι εἰάν τις
 ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἡθικὰς, καὶ λέξεις καὶ δια-
 νοίας εὖ πεποιημένας, ὃ ποιήσῃ ὃ ἦν τῆς

dam, non qualitas. At ho-
 mines sunt tales respectu ad
 mores habito; sed ex actioni-
 bus felices evadunt, aut con-
 tra. Non ergo qui in scenā
 agunt, id agunt, ut mores
 imitentur, sed per actiones
 complectuntur mores. Sequi-
 tur adeò res et fabulam sum-
 mum esse tragœdiæ. Quicquid
 verò est summum, est omnium
 maximum: nam sine actione
 non posset existere tragœdia,
 sed sine moribus posset. Nam

perfectò tragœdiæ juniorum
 plerumque non habent mores,
 et omninò multi sunt poetæ
 hujusmodi; quo quidem modo
 inter pictores Zeuxis ad Po-
 lygnotum se habet. Polygno-
 tus etenim mores bonorum
 describebat; sed Zeuxidis
 pictura nullos habet mores.
 Huc accedit, ut si quis ordine
 constituerit orationes moratas,
 et dictiones et sententias bene
 fictas, non perfectò præstabit,
 quod est ipsum opus tragœdiæ,

τραγωδίας ἔργον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ κατὰ
δεξιτέροις τέτοις κεχρημένη τραγωδία, ἔχουσα
δὲ μῦθον καὶ σύσασιν πραγμάτων. Πρὸς δὲ
τέτοις τὰ μέγιστα οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγωδία,
τῶ μύθῳ μέρη ἐσὶν, αἵτε περιπέτεια καὶ ἀνα-
γνωρίσεις. Ἐτι σημείον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειρῶν-
τες ποιεῖν, πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ
τοῖς ἡθεσιν ἀκριβεῖν, ἢ τὰ πράγματα συνί-
στασθαι, οἷον καὶ οἱ πρῶτοι ποιηταὶ σχεδὸν
ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν ἔν καὶ οἷον ψυχὴ ὁ μῦ-
θος τῆς τραγωδίας, δεύτερον δὲ τὰ ἡθη. Πα-
ραπλήσιον γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς. Εἰ
γάρ τις ἐναλείψει τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις
χύδην, ἔκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειεν, καὶ λευκογρα-
φήσας εἰκόνα. Ἐστὶ τε μίμησις πράξεως, καὶ
διὰ ταύτην μάλιστα τῶν πραττόντων. Τρίτον
δὲ ἡ διάνοια. Τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ λέγειν δύνασθαι

quodque multo magis confe-
quetur tragœdia, quæ quidem
his deficiens fabulam tamen ha-
bet, et rerum constitutionem.
Adde insuper, quod maximæ
fabulæ partes, unde tragœdia
flexanima evadit, sunt peripe-
tiæ, atque agnitiones. Quin et
hoc argumento est, nempe eos
qui ad fingendum animum ap-
plicant, prius posse lectionem
et mores perfectos efficere,
quàm res constituere, sicut

quidem primi ferè poetæ om-
nes. Est ergo principium, et
quasi anima tragœdiæ fabula;
secundum verò locum mores
obtinent. Est enim penè idem
atque in picturâ. Nam si quis
inungeret pulcherrimis colo-
ribus fusim, non tantum ob-
lectabit, ac si imaginem deal-
basset. Est etiam imitatio
actionis, et per hanc cùm
maximè agentium. Tertium
verò sententia. Hoc verò per-

τὰ ἐνόντα καὶ τὰ ἀρμόττοντα· ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολιτικῶς ἐποίεν λέγοντας· οἱ δὲ νῦν ῥητορικῶς. Ἐστὶ δὲ ἡθὺς μὲν τὸ τοῖστον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὅποιά τις ἐστίν, ἐν οἷς ἔκ ἐστὶ δῆλον, ἢ προαιρεῖται, ἢ φεύγει ὁ λέγων. Διόπερ ἔκ ἔχουσιν ἡθὺς ἐνιοὶ τῶν λόγων. Διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀποδεικνύσεται ὡς ἐστίν, ἢ ὡς ἔκ ἐστίν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνονται. Τέταρτον δὲ, τῶν μὲν λόγων ἡ λέξις. Λέγω δὲ, ὥσπερ πρότερον εἴρηται, λέξιν εἶναι τὴν διὰ τῆς ὀνομασίας ἐρμηνείαν, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέτρων, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν. Τῶν δὲ λοιπῶν πέντε, ἡ μελοποιία μέγιστον τῶν ἡδυσμάτων. Ἡ δὲ ὄψις, ψυχα-

inde est ac posse dicere quæ existunt in rebus, et quæ iisdem conveniunt; quod quidem in oratione opus est rhetoricæ civilisque facultatis. Antiqui nempe fingeant viros, qui civiliter dicerent; at nostri rhetoricè. Sunt verò mores huiusmodi; qui scilicet edunt consilium, quodcunque fuerit, in quibus rebus non liquet, quid is qui dicit, eligat aut declinet. Quare multæ orationes carent moribus.

Sententia verò est quandoque declarant aliquid esse aut non esse, aut omnino enunciant aliquid. Quartum verò est oratio. Dico autem, quemadmodum prius dictum est, dictionem esse mentis enunciationem per appellationes rerum, quod quidem idem est, atque idem valet in solutâ ac metricâ oratione. Inter autem cætera quinque condimenta melopœia maximum est. At profectò apparatus

γωνικὸν μὲν, ἀτεχνώτατον δὲ, καὶ ἥκιστα οἰ-
κεῖον τῆς ποιητικῆς. Ἡ γὰρ τῆς τραγωδίας
δύναμις, καὶ ἄνευ ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστίν.
Ἐπὶ δὲ κυριώτερα περὶ τὴν ἀπεργασίαν τῶν
ὄψεων ἢ τῆς σκευοποιῆς τέχνη τῆς τῶν ποιητῶν
ἐστίν.

est flexanimus, sed ab arte
remotissimus, ac minimè po-
eticæ cognatus. Etenim vis
tragoediæ valet etiam sine
scenicâ contentionē et acto-

ribus. Huc accedit, magis
principem esse ad apparatus
concinuandos artificis ar-
tem, quàm ea quæ est poeta-
rum,

Κ Ε Φ. Ζ.

Μέρη τραγωδίας κατὰ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ
διαίρεται κεχωρισμένα.

ΜΕΡΗ δὲ τραγωδίας, οἷς μὲν ὡς εἶδεσι
δεῖ χρῆσθαι, πρότερον εἵπομεν. Κατὰ
δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαίρεται κεχωρισμένα,
τάδε ἐσὶ· πρόλογος, ἐπεισόδιον, ἔξοδος, χο-
ρικόν· καὶ τέττα, τὸ μὲν πάροδος, τὸ δὲ σά-
σιμον. Κοινὰ μὲν ἔν ἀπάντων ταῦτα· ἴδια
δὲ, τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ κόμμοι. Εἰς δὲ
πρόλογος μὲν, μέρος ὅλον τραγωδίας τὸ πρὸ
χορῶ παρόδου. Επεισόδιον δὲ, μέρος ὅλον τρα-
γωδίας, τὸ μεταξὺ ὅλων χορικῶν μελῶν. Εξο-
δος δὲ, μέρος ὅλον τραγωδίας, μεθ' ὃ ἐκ ἑξὶ
χορῶ μέλος. Χορικῶ δὲ, πάροδος μὲν, ἢ πρῶ-

ΑT verò partes tragœdiæ,
quibus quasi formis uti
oportet, antè dictæ sunt. Se-
cundùm verò quantitatem, at-
que in quæ separata distin-
guuntur, hæc sunt; prolo-
gus, epifodium, exodus, cho-
ricum; atque hujus partim
parodus, partim statarius cho-
rus. Hæc quidem omnibus
tragœdiis communia sunt:

quæ verò sunt singulis pro-
pria, sunt ea quæ ad scenam
pertinent, et Κόμμοι. Est verò
prologus, tota pars tragœdiæ,
quæ præcedit ingressum chori.
Epifodium verò, tota pars
tragœdiæ, inter omnes cantus
choricos. Exodus verò tota
pars tragœdiæ, cui nullus chori
cantus subsequitur. Chorici
verò parodus est prima dictio

τη λέξις ὅλα χορῶ. Στασίμον δὲ, μέλος χορῶ,
τὸ ἄνευ ἀναπαίσεως καὶ τροχαίης. Κόμμος δὲ,
θρήνος κοινὸς χορῶ καὶ ἀπὸ σκηνῆς. Μέρη
μὲν ἔν τραγωδίᾳ, οἷς μὲν δεῖ χρῆσθαι, πρό-
τερον εἴρηται. Κατὰ δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς
ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα, ταῦτ' ἐσὶν.

totius chori. Statarius verò
chorus, est chori cantus, sine
anapæsto ac trochæo. Κόμμος
verò communis luctus chori,
à scenâ non ab arte poetæ pro-

fectus. Partes ergo tragœdiæ,
quibus uti decet, ante dictæ
sunt. Secundum verò quan-
tatem, atque in quæ separa-
tim dividuntur, hæc sunt.

Κ Ε Φ. η.

Ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύσασιν εἶναι τῶν πραγ-
μάτων.

ΔΙΩΡΙΣΜΕΝΩΝ δὲ τῶτων, λέγωμεν
μετὰ ταῦτα ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύσασιν
εἶναι τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ τὸ καὶ πρῶ-
τον καὶ μέγιστον τῆς τραγωδίας ἐστί. Κεῖται
δ' ἡμῖν τὴν τραγωδίαν τελείας καὶ ὅλης πρά-
ξεως εἶναι μίμησιν ἐχέσης τι μέγεθος. Εἰς
γὰρ ὅλον καὶ μηδὲν ἔχον μέγεθος. Ὅλον δὲ
ἐστὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν.
Αρχὴ δὲ ἐστὶν, ὃ αὐτὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης μὴ μετ'
ἄλλο ἐστί· μετ' ἐκεῖνο δ' ἕτερον πέφυκεν εἶναι
ἢ γίνεσθαι. Τελευτὴ δὲ τὸναντίον, ὃ αὐτὸ
μετ' ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ὡς

HIS verò definitis, post
hæc dicamus, quæ pro-
fectò debeat esse rerum con-
stitutio, quandoquidẽm hoc
quidem in tragœdiâ est pri-
mum ac præcipuum. Posi-
tum est nobis, tragœdiam esse
imitationem perfectæ ac plenæ
actionis, quæ quidem habet
quandam magnitudinem. Est
enim totum quod magnitu-

dine caret. Est autem to-
tum, quod habet principium,
medium, ac extremum. Est
verò principium, quod qui-
dem necessariò non est post
aliud; et post quod aliud quod-
dam naturaliter fit aut gigni-
tur. Extremum verò est con-
trarium, quod ipsum naturâ
post aliud existit, vel ex ne-
cessitate, vel maximam in par-

ἐπιτοπολύ· μετὰ δὲ τῷτο ἄλλο ἔδεν. Μέσον δὲ, καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκεῖνο ἕτερον. Δεῖ ἄρα τῆς συνεσῶτας εὖ μύθους, μήθ' ὁπόθεν ἔτυχεν ἄρχεσθαι, μήθ' ὅπως ἔτυχε τελευτᾶν, ἀλλὰ κεχρηῆσθαι ταῖς εἰρημέναις ἰδέαις. Ἐτι δ' ἐπεὶ τὸ καλὸν, καὶ ζῶον καὶ ἅπαν πρᾶγμα ὃ συνέσκηκεν ἔκ τινων, ἔ μόνον ταῦτα τελαγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ὑπάρχειν μὴ τὸ τυχόν· τὸ γὰρ καλὸν, ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστί· διὸ ἔτε πάνμικρον ἂν τι γένοιτο καλὸν ζῶον· συγχεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τῇ ἀναισθήτῃ χρόνῃ γινομένη· ἔτε πάνμειγδης. Οὐ γὰρ ἅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἴχεται τοῖς θεωρῶσι τὸ ἐν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας· οἶον, εἰ μυρίων σαδίων εἴη

tem; post hoc verò nihil aliud. Medium verò est, quod ipsum aliud excipit, et cui aliud etiam consequitur. Oportebit igitur eos qui rectè volent fabulas constituere, neque temerè initium ponere, neque temerè exitum concludere, sed dictis ideis uti. Præterea, quandoquidè omne pulchrum, animal aut aliud quodcunque quod ex aliquibus constat, non modò hæc oporteat ordine habere composita, sed iisdem magnitudinem sub-

esse non fortuitam; pulchritudo enim est in magnitudine et ordine; ob hanc causam neque perexiguum quoddam animal pulchrum potest haberi; confunditur enim aspectus, quippe qui fit temporis penè puncto tantum; neque permagnum: non enim est intuitus continuus, sed visum intuentibus fallit et fugit unum et idem totum; sicut, animal quod occuparet decem mille stadia. Quocircà oportet, quemadmodum in corpo-

ζῶον. Ὡς δὲ καθάπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ἔχειν μὲν μέγεθος, τῆτο δὲ εὐσύνοπτον εἶναι· ὅτῳ καὶ ἐπὶ τῶν μύθων ἔχειν μὲν μῆκος, τῆτο δ' εὐμνημόνευτον εἶναι. Τῷ δὲ μήκῳ ὅρος, πρὸς μὲν τὰς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, ὃ τῆς τέχνης ἐστίν. Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγωδίας ἀγωνίζεσθαι, πρὸς κλειψύδρας ἂν ἠγωνίζοντο, ὥσπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε φασίν. Ὁ δὲ καθ' αὐτὴν τὴν φύσιν τῷ πράγματι ὅρος, αἰεὶ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τῷ σύνδηλος εἶναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. Ὡς δὲ ἀπλῶς διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἶκος, ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἐφεξῆς γιγνόμενων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυσυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν μεταβάλλειν, ἱκανὸς ὅρος ἐστὶ τῷ μεγέθει.

ribus et animalibus ut habeant magnitudinem, quæ quidem uno obtutu comprehendi possit, ita etiam in fabulis, ut habeant longitudinem, quæ verò memoriâ facilè retineri possit. At profectò longitudinis terminus ad spectacula quidem et sensus refertur, non est artis. Nam si oportet centum tragœdias committere, necesse esset ut ad clepsydram certarent, quemadmodum quandoque fama est. Sed

terminus secundum ipsam rei naturam, usque crescens, donec manifestus sit, est quoad magnitudinem pulchrior. Sed ut absolute, distinctèque dicamus; in quantâ magnitudine secundum verisimilitudinem, aut necessitatem, rebus se ordine excipientibus, contingit easdem ex felicitate in infelicitatem, vel ex infelicitate in felicitatem evadere, is sufficit magnitudini terminus.

Κ Ε Φ. Θ.

Περὶ μύθου.

ΜΥΘΟΣ δ' ἐστὶν εἷς, ἔχων ὥσπερ τινὲς οἰόνται, εἴαν περὶ ἓνα ᾗ. Πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα τῷ γένει συμβαίνει, ἐξ ὧν ἐνίων ἕδεν ἐστὶν ἓν. Οὕτω δὲ καὶ πράξεις ἐνὸς πολλαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία ἕδεμία γίνεται πράξις. Δι' ὃ πάντες εἰκόασιν ἁμαρτάνειν, ὅσοι τῶν ποιητῶν Ἡρακλεΐδα, καὶ Θησηΐδα, καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποίηκασιν. Οἰοῦνται γὰρ ἐπεὶ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἓνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. Ο δ' Ὀμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τῷτ' εἰκε καλῶς ἰδεῖν, ἥτοι διὰ τέχνην ἢ διὰ φύσιν. Οδύσσειαν γὰρ ποιῶν, ἔχων ἐποίησεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον

FABULA verò est una, non quemadmodum quidem existimant, si de uno *homine* sit: multa enim eaque infinita genere contingunt, è quorum nonnullis, nihil unum existit. Sic et multæ actiones sunt unius, è quibus nulla una gignitur actio. Quocircà omnes errasse visi sunt, quotquot poetarum Heracleida, aut The-

seida, et poemata hujusmodi conscripserunt: existimantes nimirum, cum unus esset Hercules, adeò fabulam unam esse convenire. At verò Homerus, quemadmodum et cætera præstat, etiam hoc pulchrè comperisse visus est, sive per artem, seu per naturam. Odysseam enim fingens, non finxit omnia, quæcunque illi

πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρνασσῷ, μανῆναι δὲ
προσποιήσασθαι ἐν τῷ ἄγερμῷ. Ὡν ἔδεν θά-
τερος γενομένους, ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἰκὸς θάτερον
γενέσθαι· ἀλλ' ἂν περὶ μίαν πρᾶξιν, οἷαν
λέγομεν τὴν Οδύσσειαν, συνέστησαν· ὁμοίως δὲ
καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ ἔν, καθάπερ ἐν ταῖς
ἄλλαις μιμητικαῖς ἢ μία μίμησις ἐνός ἐστίν,
ἔτω καὶ τὸν μῦθον, ἐπεὶ πρᾶξεως μίμησις ἐστίν,
μίας τε εἶναι, καὶ ταύτης ὅλης, καὶ τὰ μέρη
συνεσῆναι τῶν πραγμάτων ἔτως, ὥς τε μετατι-
θεμένους τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρεμένους, διαφέρε-
σθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. Ὁ γὰρ προσὸν ἢ
μὴ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, ἔδδ' ὁμοίον
τῷτό ἐστι.

acciderunt; sicut Ulysssem vul-
neratum fuisse in monte Par-
nasso, et insaniam simulasse in
concione; quorum uno facto,
nullo modo erat necessarium,
aut verisimile alterum futu-
rum; sed quæ circa actionem
unam, qualem Odyssæam dici-
mus, simul evenerunt. Ita
etiam in Iliade. Expedit er-
go, quemadmodum in aliis ar-

tibus quæ imitantur una est
unius rei imitatio, sic etiam
fabulam esse unam, quippe quæ
sit actionis imitatio, atque
ejusdem totius; et partes re-
rum ita constitutas esse, ut in-
versâ parte aliquâ, vel ademptâ,
distrahatur et dimoveatur to-
tum. Quod enim, accedat nec-
ne, nihil facit manifestum, ne
quidem id totius est particula.

Κ Ε Φ. Ι.

Τί τῷ ποιητῷ ἔργον, καὶ τί διαφέρει ὁ ποιη-
τῆς ἱστορικῷ.

ΦΑΝΕΡΟΝ δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, καὶ
ὅτι ἔ τὸ τὰ γινόμενα λέγειν, τῷτο ποιητῷ
ἔργον ἐστίν, ἀλλ' οἷα ἂν γένοιτο, καὶ τὰ δυνατὰ
κατὰ τὸ εἶκος, ἢ τὸ ἀναγκαῖον. Ο γὰρ ἱστορικὸς
καὶ ὁ ποιητὴς, ἔ τῷ ἢ ἔμμετρα λέγειν ἢ ἄμετρα
διαφέρουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου εἰς μέτρα
τιθέναι, καὶ ἔδεν ἥττον ἂν εἴη ἱστορία τις μετὰ
μέτρα, ἢ ἄνευ μέτρων· ἀλλὰ τῷτω διαφέρει,
τῷ τὸν μὲν τὰ γινόμενα λέγειν, τὸν δὲ οἷα ἂν
γένοιτο. Διὸ καὶ φιλοσοφώτερον καὶ σπυ-
δαίστερον ποίησις ἱστορίας ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ
ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἢ δ' ἱστορία τὰ

PA T E T fanè ex supra-
dictis, non quidem id esse
poetæ opus, ut res quemadmo-
dum fuerint, dicat, sed quem-
admodum esse potuerint, et
quæ fieri possint ex necessitate,
vel verisimili. Nam historicus
et poeta non id discrepant,
quòd hic metro ille prosâ uta-
tur; fieri enim potest, ut He-
rodoti historia versibus con-
cludatur; quæ tamen necesse

est sit historia, vel cum metro,
vel sine metris. Sed hæc est
differentia inter eos, nempe
quòd unus res gestas scribit,
alter quemadmodum geri po-
tuisent. Quare quidem poësis
propius ad philosophiam acce-
dit, et gravior est quàm historia.
Poësis enim potius universa, hi-
storia autem singula contem-
platur. Sunt verò universa, quæ-
cunque homini cum talis sit, di-

καθ' ἑκασον λέγει. Εἰς δὲ καθόλου μὲν, τῷ ποίῳ τὰ ποῖ' ἄτ'α συμβαίνει λέγειν, ἢ πράττειν κατὰ τὸ εἶκος, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἢ σοχάζεται ἢ ποιήσις ὀνόματα ἐπιτιθεμένη· τὰ δὲ καθ' ἑκασον, τί Αλκιβιάδης ἔπραξεν, ἢ τί ἔπαθεν. Ἐπὶ μὲν ἔν τῆς κωμωδίας ἤδη τῷτο δῆλον γέγονεν. Συσήσαντες γὰρ τὸν μῦθον διὰ τῶν εἰκότων, ἔτω τὰ τυχόντα ὀνόματα ἐπιτιθέασι, καὶ ἔκ ὥσπερ οἱ ἰαμβοποιοὶ περὶ τῶν καθ' ἑκασον ποιῶσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τραγωδίας τῶν γενομένων ὀνομάτων ἀντέχονται. Αἴτιον δ' ὅτι πιθανόν ἐς τὸ δυνατόν. Τὰ μὲν ἔν μὴ γένομενα, ἔπω πεισέμεν εἶναι δυνατά· τὰ δὲ γένομενα, φανερόν ὅτι δυνατά. Οὐ γὰρ ἂν ἐγένετο εἰ ἦν ἀδύνατα. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τραγωδίαις, ἐνίαις μὲν ἐν ἡ δύω τῶν γνωρίμων ἐστὶν ὀνομάτων, τὰ δὲ ἄλλα

cere aut facere contingat necessario aut verisimiliter; quod quidem assequitur fictio, additis nominibus: singula verò sunt huiusmodi; quodcunque scilicet Alcibiades fecit, aut tulit. Hoc quidem jam compertum est in comœdiâ. Constitutâ enim fabulâ ex rebus verisimilibus, ita temerè nomina imponunt, et non sicut iambici poetæ de iis quæ sin-

gulis contigerint carmina faciunt. At verò in tragœdiâ nomina vera retinent. Causa verò est, quod probabile est id quod fieri potest. Quæ ergo nunquam facta sunt, ea nondum credimus fieri posse; quæ verò facta sunt, ea manifestum est fieri potuisse: non enim accidissent, nisi fieri potuissent. At profectò etiam in tragœdiis quibusdam unum

πεποιημένα· ἐν ἐνίαις δὲ ἔθεν· οἷον ἐν τῷ
 Αγάθωνος Ανθεῖ. Ομοίως γὰρ ἐν τῷ τῷ τάτε
 πρᾶγματα καὶ τὰ ὑνόματα πεποιήται, καὶ
 ἔθεν ἥτλον εὐφραίνει. Ως' ἔ πάντως εἶναι ζη-
 τητέον τῶν παραδεδομένων μύθων, περὶ ἧς αἱ
 τραγωδίαί εἰσιν, ἀντέχεσθαι. Καὶ γὰρ γε-
 λοῖον τῷτο ζητεῖν, ἐπεὶ καὶ τὰ γνώριμα ὀλί-
 γοις γνώριμά ἐστιν, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας.
 Δήλον ἔν ἐκ τῶτων ὅτι τὸν ποιητὴν μᾶλλον
 τῶν μύθων εἶναι δεῖ ποιητὴν, ἢ τῶν μέτρων,
 ὅσω ποιητὴς κατὰ τὴν μίμησίν ἐστι. Μιμεῖ-
 ται δὲ τὰς πράξεις. Κὰν ἄρα συμβῇ γενό-
 μενα ποιεῖν, ἔθεν ἥτλον ποιητὴς ἐστι. Τῶν
 γὰρ γενομένων, ἕνια ἔθεν κωλύει τοιαῦτα εἶναι,
 οἷα ἂν εἰκὸς γενέσθαι καὶ δυνατὰ γενέσθαι,
 κατ' ὃ ἐκεῖνος αὐτῶν ποιητὴς ἐστι. Τῶν δὲ
 ἀπλῶν μύθων καὶ πράξεων, αἱ ἐπεισοδιώδεις

quidem aut duo nota nomina
 sunt, reliqua verò ficta: in
 quibusdam autem nullum;
 sicut in Agathonis flore.
 Pari enim modo in istâ fabulâ
 et res et nomina ficta sunt; et
 nihilo tamen minùs oblectat.
 Quocirca non omninò quæ-
 rendum est quo pacto retine-
 antur traditæ fabulæ, quæ ma-
 teriem tragœdiis præbeant.
 Effet enim ridiculum hoc

quærere; quandoquidem nota
 paucis nota sunt, et tamen
 omnes oblectant. Patet igitur
 ex his oportere poetam magis
 esse poetam quoad fabulam,
 quàm quoad metra, quatenus sit
 poeta secundum imitationem.
 Imitatur autem actiones. Et
 quidem si fieret, ut ea quæ
 sunt facta, finxerit, nihilo
 minùs erit poeta. Ex iis enim
 quæ facta sunt, nihil impedit

εἰσὶ χεῖρις. Λέγω δ' ἐπεισοδιώδη μῦθον, ἐν ᾧ τὰ ἐπεισόδια μετ' ἄλληλα ἔτ' εἰκὸς, ἔτ' ἀνάγκη εἶναι. Τοιαῦται δὲ ποιῶνται, ὑπὸ μὲν τῶν φαύλων ποιητῶν, δι' αὐτὰς· ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν, διὰ τὰς ὑποκριτάς. Αγωνίσματα γὰρ ποιῶντες, καὶ παρὰ τὴν δύναμιν παρατείναντες μῦθον, πολλάκις διασρέφειν ἀναγκάζονται τὸ ἐφεξῆς. Ἐπεὶ δὲ ἔ' μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἢ μίμησις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν· ταῦτα δὲ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα, καὶ μᾶλλον ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν δι' ἄλληλα· τὸ γὰρ θαυμαστὸν ἔτ' ἔξει μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ τῆς αὐτομάτης καὶ τῆς τύχης· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπὸ τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, ὅσα ὥσπερ ἐπίτηδες φαίνεσθαι γεγονέναι.

quò minùs quædam talia sint, qualia verisimile fuerit eadem extitisse et potuisse fieri; secundùm quod ille eorundem est effictor. Simples verò inter fabulas et actiones, episodice sunt pessimæ. Episodicam verò fabulam voco, in quâ episodica se invicem excipiunt neque necessariò, nec verisimiliter. Hæ verò finguntur à malis poetis, propter se; à bonis verò, actorum gratiâ. Certamina enim facientes, et fabulam præter faculta-

tem extendentes, rerum seriem sæpè pervertere coguntur. Quandoquidem verò non solum perfectæ actionis imitatio est, sed rerum etiam terribilium et miserandarum, hæc sanè cùm maximè fiunt talia, præcipuè verò cum evadent præter opinionem, per se invicem; nam admirabile ita magis habebunt, ac si idem subito et fortuito evaderet: quandoquidem et fortuita hinc magis admiranda videntur, cum sicut æquum erat accidisse videantur; si-

οἶον, ὃ ἀνδριάς ὁ τῆ Μίτυος ἐν Ἀργεὶ ἀπέκλεινε
τὸν αἵτιον τῆ θανάτου τῷ Μίτυϊ, θεωρῶντι
ἐμπεσών. Εοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα ἔχ' εἰκῇ
γενέσθαι. Ὡς ἀνάγκη τὰς τοιούτας εἶναι
καλλίους μύθους.

cut statua Mityis in Argis videntur non temerè fieri.
Mityis interfectorem occidit, Quare necesse est, has fore
spectanti illapsa. Hæc enim pulchriores fabulas.

Κ Ε Φ. ια.

Μύθων διαφορά.

ΕΙΣΙ δὲ τῶν μύθων οἱ μὲν ἀπλοῖ, οἱ δὲ πεπλεγμένοι. Καὶ γὰρ αἱ πράξεις ὧν μιμήσεις οἱ μῦθοί εἰσιν, ὑπάρχουσιν εὐθὺς ἔσαι τοιαῦται. Λέγω δὲ ἀπλὴν μὲν πράξιν, ἥς γενομένης, ὥσπερ ὄρισαι, συνεχῆς καὶ μιᾶς, ἄνευ περιπετείας ἢ ἀναγνωρισμῶ ἢ μετάβασις γίνεται. Πεπλεγμένην δὲ, ἐξ ἧς μετὰ ἀναγνωρισμῶ, ἢ περιπετείας, ἢ ἀμφοῖν, ἢ μετέβασις ἐστὶ. Ταῦτα δὲ δεῖ γενέσθαι ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τῶ μύθου, ὥς ἐκ τῶν προγεγενημένων συμβαίνειν, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἢ κατὰ τὸ εἶκος γίνεσθαι ταῦτα. Διαφέρει γὰρ πολὺ γίνεσθαι τὰδε διὰ τὰδε, ἢ μετὰ τὰδε.

SUNT verò fabulæ aliæ simplices, aliæ implexæ. Nam et actiones, quarum fabulæ imitationes sunt, tales ferè existunt. Voco verò simplicem actionem, in quâ, unâ et continente, sicut statutum est, factâ, sine peripeteiâ aut agnitione fit mutatio. Implexam verò, è quâ cum agni-

tionem, aut peripeteiâ, aut utrifque fit mutatio. Hæc verò ex ipsâ constitutione fabulæ enasci oportet; ut ex iis quæ ante acta sunt evadat, hæc etiam necessariò aut verissimiliter fieri. Multum enim interest, an hæc propter hæc fiant, aut post hæc.

Κ Ε Φ. ιβ.

Περὶ περιπελείας καὶ ἀναγνώρισεως.

ΕΣΤΙ δὲ περιπέτεια μὲν ἢ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν πραττομένων μεταβολή, καθάπερ εἴρηται. Καὶ τὸτο δὲ ὥσπερ λέγομεν κατὰ τὸ εἶκος, ἢ ἀναγκαῖον. Ὡσπερ ἐν τῷ Οἰδίποδι ἐλθὼν ὡς εὐφρανὼν τὸν Οἰδίπουν, καὶ ἀπαλλάξων τὴν πρὸς τὴν μητέρα φόβον, δηλώσας ὅσιν ἦν, τὴνναντίον ἐποίησε. Καὶ ἐν τῷ Λυγκεῖ, ὁ μὲν ἀγόμενος ὡς ἀποθανέμενος, ὁ δὲ Δαναὸς ἀκολουθῶν ὡς ἀποκτενῶν· τὸν μὲν συνέβη ἐκ τῶν πεπραγμένων ἀποθανεῖν, τὸν δὲ σωθῆναι. Αναγνώρισις δ' ἐστίν, ὥσπερ καὶ τὸ νόμα σημαίνει, ἐξ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν μεταβολή, ἢ εἰς φιλίαν, ἢ ἔχθραν τῶν πρὸς εὐ-

EST verò peripeteia eorum quæ aguntur in contrarium mutatio, quemadmodum dictum est. Et quidem hoc, sicut diximus, ex necessitate, aut verisimilitudine. Sicut in Œdipo, qui venerat se Œdipum oblectaturum ratus, et timore de matre liberaturum, monstrando quis esset,

contrarium fecit. Etiam in Lynceo, cum hic quasi moriturus traheretur, et sequeretur Danaus quasi interfecturus, contigit hunc, ex iis quæ fiebant, interfici, illum verò mortem fugere. Agnitio verò est, sicut nomen significat, mutatio ex ignoratione ad notitiam, vel ad amicitiam, vel odium eo-

τυχίαν ἢ δυστυχίαν ὠρισμένων. Καλλίστη δὲ ἀναγνώρισις, ὅταν ἅμα περιπέτειαί γίνωνται, ὥς ἔχει ἐν τῷ Οἰδίποδι. Εἰσὶ μὲν ἔν καὶ ἄλλαι ἀναγνώρισεις. Καὶ γὰρ πρὸς αἴψυχα καὶ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὅτε, ὥσπερ εἴρηται, συμβαίνει. Καὶ εἰ πέπραγέ τις, ἢ μὴ πέπραγεν, ἐστὶν ἀναγνώρισαι· ἀλλ' ἡ μάλιστα τῆς μύθου, καὶ ἡ μάλιστα τῆς πράξεως, ἡ εἰρημένη ἐστίν. Ἡ γὰρ τοιαύτη ἀναγνώρισις καὶ περιπέτεια, ἢ ἔλεον ἔξει, ἢ φόβον· οἷων πράξεων ἡ τραγωδία μίμησις ὑπόκειται. Εἰ δὲ καὶ τὸ αἰτυχεῖν καὶ τὸ εὐτυχεῖν ἐπὶ τῶν τοιούτων συμβῇσεται· ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώρισις τινῶν ἐστὶν ἀναγνώρισις. Εἰ δὲ ἀναγνώρισεις, αἱ μὲν εἰσι θατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον, ὅτ' ἂν ἢ δηλὸς ἕτερος τίς ἐστίν· ὅτε δ' ἀμφοτέρους δεῖ ἀναγνω-

rum, qui fuerint vel ad felicitatem vel ad infelicitatem destinati. Optima verò agnitio est, quando eodem tempore peripeteiæ fiunt, quemadmodum res se habet in *Œdipo*. Sunt verò etiam agnitiones aliæ. Est enim cum hæc fit vel quoad inanima, vel alia quæcunque, sicut dictum est. Est etiam agnoscere, an quis fecerit, an non fecerit; sed quæ maximè est fabulæ, et maximè ac-

tionis, est illa supra memorata. Talis enim agnitio ac peripeteia habebunt aut commiserationem, aut terrorem; quarum actionum tragœdia subicitur imitationi. Quin et felicitas sive infelicitas his continget; quandoquidem agnitio est quorundam agnitio. At prætereà agnitiones sunt, hæc quidem unius erga alterum solum, quando alter manifestus compertus est; aliquando verò

ρίσαι· οἶον, ἡ μὲν Ἰφιγένεια τῷ Ορέσῃ ἀνα-
γνωρίσθη ἐκ τῆς πέμψεως τῆς ἐπισολῆς· ἐκεῖνῳ
δὲ πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν ἄλλης ἔδει ἀναγνωρί-
σεως.

expedit, ut ambo se mutuò
agnoscant: sicut agnita est
ab Oreste Iphigenia ex epi-

stolâ missâ; aliâ verò opus
erat agnitione ut ille ab illâ
agnosceretur.

Κ Ε Φ. ιγ.

Αναγνωρίσεως εἶδη.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ δὲ τί μὲν ἔστιν, εἴ-
ρηται πρότερον. Εἶδη δὲ ἀναγνωρίσεως·
πρώτη μὲν, ἡ ἀτεχνοτάτη, καὶ ἡ πλεῖστοι
χρῶνται δι' ἀπορίαν, ἡ διὰ σημείων. Τέτων
δὲ τὰ μὲν σύμφυτα· οἷον, λόγχην ἣν φορεῖσι
γηγενεῖς· ἡ ἀσέρας, οἷος ἐν τῷ Θυέση Καρ-
κῖνος. Τὰ δὲ, ἐπίκτητα· καὶ τέτων, τὰ μὲν
ἐν τῷ σώματι, οἷον ἔλαι· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ
περιδέραια· καὶ οἷον ἐν τῇ Τυροῖ διὰ τῆς
σκάφης. Ἔστι δὲ καὶ τέτοις χρῆσθαι ἢ βέλ-
τιον, ἢ χειρόν· οἷον, Οδυσσεὺς διὰ τῆς ἑλῆς,
ἄλλως ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς τροφῆς, καὶ ἄλλως
ὑπὸ τῶν συβωτῶν. Εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίσεως

AGNITIO verò, quid sit,
antè dictum est. Species
verò agnitionis quod attinet,
prima, et quæ minimæ artis est,
et quâ plurimi utuntur, propter
tenuitatem ingenii, est illa quæ
signis conficitur. Horum verò
alia sunt insita: sicut hasta,
quam terrigenæ portant; aut
stellæ, quas in Thyeste ad-
hibet Carcinus. Alia verò af-

cititia: quorum alia quidem
sunt in corpore, sicut cicatri-
ces; alia extrinsecus, moni-
lia; et sicut in Tyro per sca-
pham. Hæc verò adhiberi
possunt aut meliùs, aut dete-
riùs; sicut Ulysses per ci-
atricem alio modo agnitus
est à nutrice, alio à subulcis.
Quæ enim fiunt fideli gratiâ
agnitiones sunt ab arte remo-

ἐνεκα ἀτέχνότεραι, καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι· αἱ δὲ ἐκ περιπελείας, ὥσπερ ἡ ἐν τοῖς νίπτροις, βελτίαι. Δεύτεραι δὲ, αἱ πεποιημέναι ὑπὸ τῷ ποιητῇ, διό ἔκ ἀτεχνοί· οἷον, Ορέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' ἐκείνης. Εκείνη μὲν γὰρ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἐκεῖνος δὲ διὰ σημείων. Ταῦτα ἔν αὐτὸς λέγει ἃ βέλεται ὁ ποιητής, ἀλλ' ἔχ' ὁ μῦθος· δι' ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἀμαρτίας ἐσίν. Εἰς τὴν γὰρ ἂν ἔνια καὶ ἐνεγκεῖν· καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέει Τηρεΐ ἡ τῆς κερκίδος φωνή. Τρίτη δὲ, ἡ διὰ μνήμης, τὸ αἰσθέσθαι τι ἰδόντα, ὥσπερ οἱ ἐν Κυπρίοις τοῖς Δικαιογένης· ἰδὼν γὰρ τὴν γραφὴν, ἔκλαυσε. Καὶ ἡ ἐν Αλκινόου ἀπολόγῳ· ἀκῶν γὰρ τῷ κιθαρῖστῃ, καὶ μνησθεὶς, ἐδάκρυσεν· ὅθεν ἀνεγνωρίσθη. Τετάρτη δὲ, ἡ ἐκ συλλογισμῶν

tiores, et omnes id genus aliae: meliores verò sunt istae, quae habent peripeteiam, ut est ea quae in lavando genita est. Secundum habent locum, quae à poeta ipso effictae sunt; quare non carent arte: sicut Orestes in Iphigeniâ agnovit sororem, ab eâ agnitus. Illa nempe per epistolam; at ille per signa. Haec verò edit ipse quae vult poeta, non autem fabula; quare ad peccatum dictum

propius accedit. Licebit enim quaedam proferre; et in Sophoclis Tereo, vox radii textorii parum est in vitio. Tertia verò est, quae per memoriam fit, videndo quid percipere, sicut illi in Cypriis Dicæogenis; picturâ enim visâ planxit. Et in recitatione apud Alcinoû factâ; audito enim citharædo, et memoriam repetens, lacrymavit; unde agnitus est. Quarta verò est ex ratiocinatione;

οἷον ἐν Χοηφόροις, ὅτι ὁμοίος τις ἐλήλυθεν· ὁμοίος δὲ ἔδει, ἀλλ' ἢ Ορέστης. Οὗτος ἄρα ἐλήλυθεν. Καὶ ἡ Πολυΐδα τῷ σοφιστῷ περὶ τῆς Ιφιγενείας· ἦν εἶκος γὰρ τὸν Ορέστην συλλογίσασθαι, ὅτι ἢ τ' ἀδελφῇ ἐτύθη, καὶ αὐτῷ συμβαίνει θύεσθαι. Καὶ ἡ ἐν τῷ τῷ Θεοδέκῃ Τυδεΐ, ὅτι ἐλθὼν ὡς εὐρήσων υἱὸν, αὐτὸς ἀπόλλυται· καὶ ἡ ἐν ταῖς Φοινίσιν. Ἰδῆσαι γὰρ τὸν τόπον, συνελογίσαντο τὴν εἰμαρμένην, ὅτι ἐν τῷ εἵμαρτο ἀποθανεῖν αὐταῖς. Καὶ γὰρ ἐξετέθησαν ἐνταῦθα. Εἰς δὲ τις καὶ σύνθετος ἐκ παραλογισμῷ τῷ θεάτρῳ· οἷον ἐν τῷ Οδυσσεΐ τῷ ψευδαγγέλῳ. Τὸ μὲν γὰρ τόξον ἔφη γνῶσεσθαι, ὃ ἔχ' ἐωράκει· τὸ δὲ, ὡς δὲ ἐκείνῃ ἀναγνωρίζοντος, διὰ τῆς ποιῆσαι παραλογισμόν. Πασῶν δὲ βελτίστη ἀναγνώρι-

sicut in Choephoris, nempe quod similis venerat; similis verò nemo, nisi Orestes. Ille itaque venit. Et ea Polyidæ Sophistæ de Iphigeniâ; erat enim verisimile Orestem ratione collegisse, quod quoniam immolata esset soror, etiam eveniret, ut ipse immolaretur. Et ea in Tydeo Theodectæ, nempe ut ille, qui venerat, quasi filium inventurus esset, ipse periret; et illa in Phœnissis. Conspecto etenim loco,

fatum suum ratione colligebant, nempe esse in fatis ut ibi morirentur. Ibidem enim fuerant expositæ. Est verò quædam composita à paralogismo theatri; sicut in Ulyssæ falso nuncio. Hic enim dixerat se agniturum arcum, quem nunquam vidisset; hoc verò, nempe si agnovisset arcum, *pro Ulyssæ eum habere*, hoc est facere paralogismum. Omnium verò optima est agnitio quæ ex ipsis rebus gignitur, ita ut admī-

σις, ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τῆς ἐκπλήξεως
 γιγνομένης δι' εἰκότων· οἷον ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους
 Οἰδίποδι καὶ τῇ Ιφιγενείᾳ. Εἰκὸς γὰρ βέλε-
 σθαι ἐπιθεῖναι γράμματα. Αἱ γὰρ τοιαῦται
 μόναι ἄνευ τῶν πεποιημένων σημείων καὶ πε-
 ριδεραίων· δεύτεραι δὲ, αἱ ἐκ συλλογισμῶ.

ratio existat ex verisimilibus; dare literas. Hæ enim solum
 sicut illa quæ est in Œdipo carent factis signis et monill-
 Sophocleo, et in Iphigeniâ. bus: secundum verò locum ob-
 Verisimile est enim eam velle tinent, quæ sunt ex syllogismo.

Κ Ε Φ. ιδ.

Μέρη τραγωδίας κατὰ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ
 διαιρεῖται κεχωρισμένα.

ΔΥΟ μὲν ἔν τῃ μύθῳ μέρη περὶ ταῦτ'
 ἐστὶ, περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις· τρίτον
 δὲ, πάθος. Τῶν δὲ περιπέτεια μὲν καὶ
 ἀναγνώρισις εἴρηται· πάθος δὲ ἐστὶ πρᾶξις
 φθαρτικὴ ἢ ὀδυνηρά· οἷον οἷτε ἐν τῷ φανερῷ
 θάνατοι, καὶ αἱ περιωδυνίαι καὶ τρώσεις, καὶ
 ὅσα τοιαῦτα. Επειδὴ ἔν δεῖ τὴν σύνθεσιν
 εἶναι τῆς καλλίστης τραγωδίας, μὴ ἀπλὴν, ἀλλὰ
 πεπλεγμένην, καὶ ταύτην φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν
 εἶναι μιμητικὴν (τῷτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης
 μιμήσεώς ἐστι) πρῶτον μὲν δῆλον, ὅτι ἔτε τῶς
 ἐπικεικῆς ἄνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι.

DUÆ igitur partes fabulæ
 circa hæc sunt, nempe
 peripeteia atque agnitio; ter-
 tia verò est, pathos. Ex his
 verò de peripeteiâ atque agni-
 tione facta est mentio. Pa-
 thos verò est actio mortifera
 aut calamitosa; quemadmo-
 dum mortes in aperto, dolo-
 res et vulnera, et cætera

hujusmodi. Quandoquidem
 ergo oporteat pulcherrimæ
 tragœdiæ constitutionem, non
 simplicem esse sed implexam,
 atque eandem rerum terribi-
 lium et miserandarum imita-
 tionem profequi, (quod qui-
 dem est proprium tali imita-
 tioni) primum profectò ma-
 nifestum est, non oportere, ut

ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν· ἔ γὰρ φοβερόν, ἔδὲ
 ἔλεεινὸν τῆτο, ἀλλὰ μιᾶρόν ἐστιν· ἔτε τῆς
 μοχθηρῆς ἐξ ἀτυχίας εἰς εὐτυχίαν· (ἀτρα-
 γωδοτάλον γὰρ τῆτό ἐστι πάντων· ἔδὲν γὰρ ἔχει
 ὦν δεῖ. Οὔτε γὰρ φιλάνθρωπον, ἔτε ἔλεεινόν,
 ἔτε φοβερόν ἐστιν) ἔδ' αὖ τὸν σφόδρα πονηρόν,
 ἐξ εὐτυχίας εἰς δυσυχίαν μελαπίπλειν. Τὸ μὲν
 γὰρ φιλάνθρωπον ἔχοι ἂν ἡ τοιαύτη σύσασις,
 ἀλλ' ἔτε ἔλεον ἔτε φόβον. Ο μὲν γὰρ περὶ
 τὸν ἀνάξιόν ἐστι δυσυχῆντα, ὁ δὲ περὶ τὸν
 ὅμοιον· ἔλεος μὲν, περὶ τὸν ἀνάξιον· φόβος
 δὲ, περὶ τὸν ὅμοιον. Ως ἔτε ἔλεεινόν, ἔτε
 φοβερόν φαίνεται τὸ συμβαῖνον. Ο μεταξὺ
 ἄρα τῆτων λοιπός. Εἰ δὲ τοιῆτος, ὁ μήτε
 ἀρετῇ διαφέρων, καὶ δικαιοσύνη, μήτε διὰ κα-
 χίαν καὶ μοχθηρίαν μελαβάλλων εἰς τὴν δυσυ-

boni viri ex felicitate ad infelicitatem videantur prolapsi; non enim hoc aut terrificum, aut miserabile est, sed nefarium; neque ut mali ex infelicitate in felicitatem emergant; (est enim id à tragœdiâ alienum cùm maximè; nihil enim habet, quod debuit. Neque enim humanum, neque miserabile, neque terribile est) nec tamen ut quivis valdè pravus ex felicitate in calamitatem cadat: quoniam, quam-

vis talis constitutio habeat quid humanum, carebit misericordiâ et terrore. Quippe misratio nascitur ex infortuniis indigni, terror similis: quare si hoc fieret, neque miserandum neque terrificum appareret. Qui est igitur horum medius, reliquus est. Est vero talis, qui nec præstat virtute et justitiâ, neque per nequitiam et scelus incidit in graves casus, sed per erratum quoddam, quod admittere pos-

χίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν τινὰ, τῶν ἐν μεγάλῃ
δόξῃ ὄντων καὶ εὐτυχία· οἷον, Οἰδίπῃς καὶ
Θυέσῃς, καὶ οἱ ἐκ τῶν τοιούτων γενῶν ἐπιφανεῖς
ἄνδρες. Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦ-
θον ἀπλῆν εἶναι μᾶλλον ἢ διπλῆν, ὥσπερ τινὲς
φασι, καὶ μεταβάλλειν ἐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ
δυστυχίας, ἀλλὰ τὸναντίον ἐξ εὐτυχίας εἰς ду-
τυχίαν, μὴ διὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν
μεγάλην, ἢ οἷς εἶρηται, ἢ βελτίονος μᾶλλον ἢ
χείρονος. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον. Πρὸ
τῆς μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τὰς τυχόντας μύθους
ἀπηρτίθμεν· νῦν δὲ, περὶ ὀλίγας οἰκίας αἱ
κάλλισται τραγωδίαί συντίθενται· οἷον περὶ
Αλκμαίωνα, καὶ Οἰδίπῃν, καὶ Ορέστην, καὶ
Μελέαγρον, καὶ Θυέστην, καὶ Τήλεφον, καὶ
ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἢ παθεῖν δεινὰ, ἢ
ποιῆσαι. Ἡ μὲν ἔν κατὰ τὴν τέχνην καλ-

sint ii, qui sunt in magnâ ex-
stimatione, et fortunâ; quales
Œdipus ac Thyestes, et tali-
bus ex familiis illustres viri.
Quarè necesse est, benè consti-
tutam fabulam simplicem ma-
gis esse quàm duplicem, (quæ
tamen apud nonnullos primas
fert) et transire non ex infelici-
tate in felicitatem, sed contrâ ex
felicitate in infelicitatem, non
quidem per vitium, sed per
grande peccatum, vel talis viri,

qualis dictus est, vel præstanti-
oris potius quàm pejoris. Ar-
gumento verò est res ipsa. Erat
nempè poetis in more olim
quaslibet fabulas vindicare:
nunc verò circa paucas fami-
lias pulcherrimæ tragœdiæ
constitutæ sunt; quales Alc-
mæon, Œdipus, Orestes, Me-
leager, Thyestes, et Tele-
phus, et quocunque aliis con-
tingit, gravia subiisse aut pa-
trasse. Ea ergo quæ secun-

λίση τραγωδία, ἐκ ταύτης τῆς συζάσεώς ἐστι. Διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλῶντες τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι τῆτο δρᾶ ἐν ταῖς τραγωδίαις, καὶ πολλὰ αὐτῆ εἰς δυσυχίαν τελευτῶσι. Τῆτο γάρ ἐστιν, ὥσπερ εἶρηται, ὀρθόν. Σημεῖον δὲ μέγιστον· ἐπὶ γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώνων τραγικώταται αἱ τοιαῦται φαίνονται, ἂν καλορθῶσι. Καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ οἰκονομεῖ, ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν ποιητῶν φαίνεται. Δευτέρα δὲ, ἡ πρώτη λεγομένη ὑπὸ τινῶν ἐστὶ σύσασις, ἡ διπλὴν τε τὴν σύσασιν ἔχουσα, καθάπερ ἡ Οδύσσεια, καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῖς βελτίοσι καὶ χείροσι. Δοκεῖ δὲ εἶναι πρώτη διὰ τὴν τῶν θεάτρων ἀσθένειαν. Ακολουθεῖσι γὰρ οἱ ποιηταὶ καὶ εὐχὴν ποιῶντες τοῖς θεαταῖς. Ἐστὶ δὲ

dum artem pulcherrima perhibetur tragœdia, huiusce est constitutionis. Quare qui Euripidi vitio vertunt, idem erratum errant, nempe quod hoc agit in suis tragœdiis, quæ plurimæ in infelicitatem exeunt. Hoc enim (ut dictum est) rectè se habet. Quod verò est signum maximum, in contentione scenicâ tales tragœdiæ tragicum maximè sapere videntur, modò recto stent talo. Et Euripides quidem,

quanquam cætera non feliciter administrat, attamen certè poetarum maximè tragicus videtur. Secunda verò, quæ quidem primaria à quibusdam habetur constitutio, est ea, quæ duplicem habet constitutionem, sicut *Odyssæa*, et exitum, affert contrarium præstantioribus et peioribus. Videtur verò primaria esse propter spectatorum imbecillitatem: ad eam enim se componunt poetæ, gratum facientes spe-

ἔχ αὐτὴ ἀπὸ τραγωδίας ἡδονή, ἀλλὰ μᾶλλον
τῆς κωμωδίας οἰκεία. Ἐκεῖ γὰρ ἂν οἱ ἔχθρι-
σοι ὥσιν ἐν τῷ μύθῳ· οἷον, Ορέστης καὶ Αἴ-
γισθος, φίλοι γενόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχον-
ται, καὶ ἀποθνήσκει ἕδεις ὑπ' ἑδενός.

Etatoribus. Ea vero non est
voluptas, quæ ex tragœdiâ
oriri debuit, sed magis comœ-
diæ propria. Ibi enim qui
in fabulâ inimicissimi fuerunt,
quales Orestes atque Ægisthus,
amici facti ad extremum ex-
eunt, neque unus ab altero
interficitur.

Κ Ε Φ. ΙΕ.

Τὸ φοβερὸν καὶ ἑλεεινὸν πῶς παρασκευάζεται.

ΕΣΤΙ μὲν ἔν τῷ φοβερῷ καὶ ἑλεεινῷ ἐκ τῆς ὀψews γίνεσθαι. Εἰσι δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τῶν πραγμάτων, ὅπερ ἐστὶ πρότερον καὶ ποιητῆς ἀμείνονος. Δεῖ γὰρ καὶ ἄνευ τῆς ὁρᾶν ἔτῳ συνεσάναι τὸν μῦθον, ὥς τὸν ἀκρόντα τὰ πράγματα γινόμενα, καὶ φρίττειν καὶ ἑλεεῖν ἐκ τῶν συμβαινόντων. ἅπερ ἂν πάθοι τις ἀκρών τὸν τῆς Οἰδίποδος μῦθον. Τὸ δὲ διὰ τῆς ὀψews, τῆτο παρασκευάζειν ἀτεχνότερον, καὶ χορηγίας δεόμενόν ἐστιν. Οἱ δὲ μὴ τὸ φοβερὸν διὰ τῆς ὀψews, ἀλλὰ τὸ τετραλῶδες μόνον παρασκευάζοντες, ἔδδεν τραγωδία κοινωνῶσιν. Οὐ γὰρ πᾶσαν δεῖ ζητεῖν ἡδονὴν ἀπὸ τραγωδίας, ἀλλὰ τὴν οἰκείαν. Επεὶ δὲ

POTEST nimirum apparatus gignere terrorem et miserationem. Idem verò potest ipsa rerum constitutio, quod est prius, et poetæ melioris. Oportet enim spectaculo remoto ita fabulam constituere, ut qui audit res, ut gerantur, horrescat et misereatur ex re natâ; quo modo quis afficietur, qui audit CÆ-

dipi fabulam. Idem verò per apparatus consequi arti alienius est, et sumptu eget. Qui verò non terrorem per apparatus, sed portentosum quiddam efficiunt, nihil habent cum tragœdiâ commercii. Non enim omnem decet voluptatem ex tragœdiâ quærere, sed propriam. Cùm verò poetam oporteat volup-

τὴν ἀπὸ ἐλέως καὶ φόβου διὰ μιμήσεως δεῖ ἡδονὴν παρασκευάζειν τὸν ποιητὴν, φανερόν ὡς τῷτο ἐν τοῖς πράγμασιν ἐμποιήσῃ. Ποῖα ἔνθεν δεινὰ, ἢ ποῖα οἰκτρὰ φαίνεται τῶν συμπιπλόντων, λάβωμεν. Ἀνάγκη δὲ, ἢ φίλων εἶναι πρὸς ἀλλήλους τὰς τοιαύτας πράξεις, ἢ ἐχθρῶν, ἢ μηδετέρων. Ἄν μὲν ἔνθεν ἐχθρὸς ἐχθρόν ἀποκλείνῃ, ἔθεν ἐλεεινὸν ἔτε ποιῶν, ἔτε μέλλων δείκνυσι, πλὴν καὶ αὐτὸ τὸ πάθος, ἔδ' ἂν μὴδ' ἑτέρως ἔχοντες. Ὅταν δ' ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγένηται τὰ πάθη· οἷον εἰ ἀδελφὸς ἀδελφόν, ἢ υἱὸς πατέρα, ἢ μήτηρ υἱόν, ἢ υἱὸς μητέρα ἀποκλείνῃ, ἢ μέλλῃ, ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο δρᾷ, ταῦτα ζητήσῃ. Τὰς μὲν ἔνθεν παρειλημμένους μύθους λύειν ἔκ ἔστι. Λέγω δὲ οἷον τὴν Κλυταιμνήστραν ἀποθανῆσαν ὑπὸ τῷ Ορέστῃ, καὶ τὴν Ερι-

tatem parere, quæ ex terrore et misericordiâ per imitationem gignatur, patet hanc esse ipsis in rebus efficiendam. Quæ ergò terribilia, et quæ luctuosa apparent, quæ quidè ex circumstantiis enascantur, fumamus. Necesse est verò tales actiones fieri inter amicos, aut inimicos, aut qui neque sunt amici, aut inimici. Si ergò inimicus inimicum interfecerit, nihil ediderit miserandum, neque patrans neque

patraturus, præter quod ex ipso ictu oritur; neque neutro modo ad se invicem affecti. Quando verò in amicitiiis casus existent, quemadmodum si frater fratrem, aut filius patrem, aut mater filium, aut matrem filius interfecerit, aut interficere cogitet, aut aliquid simile patret, hæc quidè quaerenda sunt. Traditas verò fabulas non licet solvere. Scilicet Clytemnestram ab Oreste interfectam, et Eri-

φύλην ὑπὸ τῷ Αλκμαίῳ. Αὐτὸν δὲ εὐρί-
σκειν δεῖ, καὶ τοῖς παραδεδομένοις χρῆσθαι
καλῶς. Τὸ δὲ καλῶς τί λέγομεν, εἰπώμεν
σαφέστερον. Εἰ μὲν γὰρ ἔτω γίνεσθαι τὴν
πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ
γινώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν
ἀποκτείνεσθαι τὰς παῖδας τὴν Μήδειαν. Εἰ
δὲ πρᾶξαι μὲν, ἀγνοῶντας δὲ πρᾶξαι τὸ δει-
νόν, εἴθ' ὕστερον ἀναγνώρισαι τὴν φιλίαν, ὥσπερ
ὁ Σοφοκλῆς Οἰδίπῳ. Τῷτο μὲν ἔν ἐξω τῷ
δράματι. Ἐν δ' αὐτῇ τῇ τραγωδίᾳ· οἷον ὁ
Αλκμαίων ὁ Ασυδάμαντος, ἢ ὁ Τηλέγονος ὁ ἐν
τῷ τραυμαλίᾳ Οδυσσεΐ. Ἐτι δὲ τρίτον παρὰ
ταῦτα, τὸν μέλλοντα ποιεῖν τι τῶν ἀνηκέστων
δι' ἄγνοιαν, ἀναγνώρισαι πρὶν ποιῆσαι. Καὶ
παρὰ ταῦτα ἔκ ἐσιν ἄλλως. Ἡ γὰρ πρᾶ-
ξαι ἀνάγκη, ἢ μή· καὶ εἰδότας, ἢ μὴ εἰδότας.

phylen ab Alcmaëone. Ip-
sum verò invenire decet, et
receptis fabulis benè uti.
Quid verò velit istud benè,
planiùs dicamus. Est qui-
dè, ut ita fiat actio, quem-
admodum antiqui finxerunt, à
scientibus et prudentibus; si-
cut Euripides Medeam finxit
liberos interficientem: est eti-
am fecisse, inscientes verò fe-
cisse facinus, dein mox agno-
visse necessitudinem, sicut So-

phoclis Œdipus. Hoc profectò
est extrà fabulam. In ipsâ
verò tragœdiâ; sicut Afty-
damantis Alcmaëon, vel Te-
legonus in Ulyssè vulnerato.
Tertium verò est præter hæc,
nempè ut quis insanabile quid
patraturus propter ignorantiam,
agnoscat antequàm patret.
Et nisi his modis, non potest
aliter fieri. Aut enim patrasset
erit necesse, aut non: et sci-
entes, aut inscientes. Ex his

Τέτων δὲ τὸ μὲν γινώσκοντα μελλῆσαι, καὶ μὴ
 πρᾶξαι, χεῖρισον. Τό, τε γὰρ μίαν ἔχει,
 καὶ ὁ τραγικόν· ἀπαθὲς γάρ. Διὸ περ ἔδειξ
 ποιεῖ ὁμοίως, εἰ μὴ ὀλιγάκις· οἷον, ἐν Ἀντιγόῃ
 τὸν Κρέοντα ὁ Αἴμων. Τὸ γὰρ πρᾶξαι δεύ-
 τερον. Βέλιον δὲ τὸ ἀγνοῦντα μὲν πρᾶξαι,
 πρᾶξαντα δὲ ἀναγνώρισαι. Τό, τε γὰρ μίαν
 ἔχει πρόσεσι, καὶ ἡ ἀναγνώρισις ἐκπληκτικόν.
 Κράτισον δὲ τὸ τελευτᾶν. Λέγω δὲ οἷον ἐν
 τῷ Κρεσφόνῃ ἡ Μερόπη μέλλει τὸν υἱὸν ἀπο-
 κτείνειν, ἀποκτείνει δὲ ὁ, ἀλλ' ἀνεγνώρισε· καὶ
 ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἡ ἀδελφὴ τὸν ἀδελφόν· καὶ ἐν
 τῇ Ἑλλῃ ὁ υἱὸς τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων,
 ἀνεγνώρισεν. Διὰ τῆτο, ὅπερ πάσαι εἴρηται,
 ὁ περὶ πολλά γένη αἱ τραγωδίαί εἰσι. Ζη-
 τεῦτες γὰρ ἔκ ἀπὸ τέχνης, ἀλλ' ἀπὸ τύχης,

verò scientem meditatum esse,
 et non fecisse, pessimum est.
 Habet enim quid nefarium,
 at nihil tragicum; perpeffio
 enim nulla est. Quarè nemo
 quidè ita fingit, nisi mino-
 ribus in locis: quemadmodum
 in Antigona Creonta Hæmon
interfecturus erat. Patrasse
 enim scientem minùs est bo-
 num. Optimum verò est in-
 scientem patrasse, factumque
 agnovisse: quod enim est ne-

farium non adest, et agnitio
 percellit. Quod vero maxi-
 mè valet extremum est. Dico
 verò, sicut in Cresphonte Me-
 rope filium interfectura est,
 non tamen interficit, sed ag-
 novit; et in Iphigeniâ soror
 fratrem; et in Helle filius
 matrem expositurus agnovit.
 Quarè, quod quidè dictum
 est, non circà multas familias
 tragœdiæ constant. Quippe
 quærentes non ab arte sed à

εὖρον τὸ τοῖστον παρασκευάζειν ἐν τοῖς μύθοις.
 Αναγκάζονται ἔν ἐπὶ ταύτας τὰς οἰκίας ἀπαν-
 τᾶν, ὅσαις τὰ τοιαῦτα συμβέβηκε πάθῃ.

fortunâ invenerunt, quemad- igitur ad istas familias se con-
 modum hoc possunt compa- ferre, in quibus hos casus ex-
 rare in fabulis. Coguntur titisse contigit.

Κ Ε Φ. 15.

Οτι δεῖ πρὸ ὁμμάτων τίθεσθαι.

ΩΝ δὲ δεῖ σοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλα-
βεῖσθαι συνίστασθαι τὰς μύθους, καὶ πό-
θεν ἔσαι τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν
εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρημένοις. Δεῖ δὲ τὰς
μύθους συνιστάναι καὶ τῇ λέξει συναπεργάζεσθαι,
ὅτι μάλιστα πρὸ ὁμμάτων τιθέμενον. Οὕτω
γὰρ ἂν ἐναργέστατα ὁρῶν, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς
γινόμενος τοῖς πρᾶττομένοις, εὐρίσκοι τὸ πρέ-
πον, καὶ ἤκιστα ἂν λανθάνοι τὰ ὑπερᾶνλίστα.
Σημεῖον δὲ τούτου ὃ ἐπιλήμα τῷ Καρκίνῳ. Ὁ
γὰρ Ἀμφιάραος ἐξ ἱερῶ ἀνήκει, ὃ μὴ ὁρῶντα τὸν
θεατὴν ἐλάνθανεν. Ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς ἐξέ-
πεσε, δυσχεραίνόντων τούτου των θεατῶν. Οσα

QUÆ verò spectare, et
quæ vitare in constructi-
one fabularum debeant poetæ,
et quomodò tragœdiæ opus
perficietur, post illa nunc di-
cta, dicemus. Oportet verò
fabulas constituere, et simul
dictione easdem conficere, re-
bus cùm maximè ante oculos
propositis. Sic enim poeta
intuens omnia apertissimâ in

luce, perindè ac si in rebus
ipse versaretur, decorum in-
veniat, eumque quàm minimè
fallant subcontraria. Signum
verò hujus est, quod vitio da-
tum est Carcino. Redierat
nempè è templo Amphiaraus,
quæ res spectatorem fugit;
quippe qui eum exeuntem
non vidisset. Cecidit verò
in scenâ fabula, spectatoribus

δὲ δυναλὸν, καὶ τοῖς σχήμασι συναπεργαζόμε-
 γον ποιεῖν. Πιθανώτατοι γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 φύσεως οἱ ἐν τοῖς πάθεσιν εἰσι· δι' ὃ καὶ χει-
 μαίνει ὁ χειμαζόμενος, καὶ χαλεπαίνει ὁ ὀργι-
 ζόμενος ἀληθινώτατα· δι' ὃ εὐφυῆς ἡ ποιητικὴ
 ἐστὶν ἢ μανικῆ. Τέτων γὰρ οἱ μὲν εὐπλαστοί,
 οἱ δὲ ἐκσαλικοὶ εἰσιν. Τῆς τε λόγους τῆς πε-
 ποιημένους δεῖ καὶ αὐτὸν ποιεῖν ἡ ἐκτίθεσθαι
 καθόλου, εἰδ' ὅπως ἐπεισοδιῶν καὶ παρενείρειν.
 Λέγω δὲ ὅπως ἂν θεωρεῖσθαι τὸ καθόλου· οἷον
 τῆς Ἰφιγενείας· τυθείσης, τινὸς κόρης, καὶ ἀφα-
 νισθείσης ἀδήλως τοῖς θύσασιν, ἰδρυνθείσης δὲ
 εἰς ἄλλην χώραν, ἐν ἣ νόμος ἦν τῆς ξένους θύειν
 τῇ θεῷ, ταύτην ἔσχε τὴν ἱερωσύνην. Χρόνῳ
 δ' ὕστερον τῷ ἀδελφῷ συνέβη ἐλθεῖν τῆς ἱερείας·

hoc ægrè ferentibus. Quan-
 tum verò fieri potest, ita fin-
 gas conficiens, quasi personis
 ipsis sumptis. Nam ex ipsâ
 naturâ ii magis suadent, qui
 affectus ipsi subeunt. Quo-
 circa turbat qui est ipse in
 perturbatione; et iram ex-
 citat qui est ipse iratus veris-
 simè. Quare ars fictionis est
 aut ingeniosi, aut lymphati.
 Horum enim hi quidè sunt
 versatiles, illi verò extrà se
 rapti. Argumenta verò, quæ
 finxerit, poetam oportebit ip-

sum, dum fingit, universim
 exponere, dein hoc modo epi-
 sodia intexere. Hoc modo verò
 dico universum posse spectari;
 sicut Iphigeniæ descriptio-
 nem generalem; puella cùm
 duceretur ad aram, ut immo-
 laretur, clam erepta sacrifi-
 cantibus, et in aliâ terrâ col-
 locata, ubi mos erat deæ pe-
 regrinos immolare, hoc facer-
 dotium administravit. Acci-
 dit verò per intervallum tem-
 poris ut eodem loci veniret fra-
 ter sacerdotis; propter quam

διὰ τί; ὅτι ἀνείλεν ὁ θεὸς διὰ τινὰ αἰτίαν, ἔξω τῆ καθόλου, ἐλθεῖν ἐκεῖ, καὶ ἐφ' ὅτι δὲ ἔξω τῆ μύθου. Ἐλθὼν δὲ καὶ ληφθεὶς, δύεσθαι μέλλων ἀνεγνώρισεν. Εἶδ' ὡς Εὐριπίδης, εἶδ' ὡς Πολυίδης ἐποίησε, καλὰ τὸ εἶκος εἰπὼν, ὅτι ἐκ ἅρα μόνον τὴν ἀδελφὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἔδει τυθῆναι· καὶ ἐνλεῦθεν ἡ σωτηρία. Μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη ὑποθέντα τὰ ὀνόματα ἐπεισοδιῶν. Ὅπως δὲ ἔσαι οἰκεῖα τὰ ἐπεισόδια σκοπεῖν· οἷον, ἐν τῷ Ορέσῃ ἡ μανία δι' ἧς ἐλήφθη, καὶ ἡ σωτηρία διὰ τῆς καθάρσεως. Ἐν μὲν ἔν τοῖς δράμασι τὰ ἐπεισόδια σύντομα, ἡ δ' ἐποποιία τέτοις μηκύνεται. Τῆς γὰρ Οδυσσεΐας μακρὸς ὁ λόγος ἐστίν· ἀποδημιῶνός τινος ἔτη πολλὰ, καὶ παραφυλαττομένους ὑπὸ τῆ Ποσειδῶνος, καὶ μόνος ὄντος, ἔτι δὲ

causam? Quoniam admonuit Deus ut ibi se conferret propter causam quandam extrà universum, et ad quod faciendum extrà fabulam est. Cùm verò venisset, jam deprehensus, cùm in eo esset ut immolaretur, agnovit. Sive sicut Euripides, seu ut Polyides finxit, verisimilitèr dicens, quòd non solùm esset in fatis ut soror, sed ut ipse immolaretur; et inde salus. Expositione

factâ, tum, additis nominibus, episodica innectere. Idque spectare, quâ ratione cognata fiant episodica; quemadmodum est in Oreste insania, per quam captus est, et salus ex lustratione. In fabulis ad scenam compositis episodica sunt brevia, sed epopœia illis producit. Odyssææ enim argumentum longi temporis est; quidam, cùm peregrè abfuisset multos annos, à Neptuno

τῶν οἴκοι ἔτιωσ ἔχόντων, ὥς τε τὰ χρήματα ὑπὸ
 μνηστέρων ἀναλίσκεσθαι, καὶ τὸν υἱὸν ἐπιβλεύ-
 εσθαι, αὐτὸς ἀφικνέεται χειμασθεὶς, καὶ ἀνα-
 γνωρίσας τινὰς, αὐτοῖς ἐπιδέμενος, αὐτὸς μὲν
 ἐσώθη· τὰς δ' ἐχθρὰς διέφθειρε. Τὸ μὲν ἔν
 ἴδιον τῆτο, τὰ δ' ἄλλα ἐπεισόδια.

malitiosè observatus, essetque
 solus, rebus præterea domi ita
 se habentibus, ut proci opes
 disperderent, et filio insidias
 struerent, ipse redit jactatus,

et quibusdam agnitis, illos
 adortus, ipse quidem servatus
 est, hostes verò profligavit.
 Hoc quidem fabulæ proprium,
 cætera episodica.

Κ Ε Φ. ιζ.

Περὶ δέσεως καὶ λύσεως τῆς τραγωδίας.

ΕΣΤΙ δὲ πάσης τραγωδίας, τὸ μὲν δέσις, τὸ δὲ λύσις. Τὰ μὲν ἔξωθεν καὶ ἔνια τῶν ἔσωθεν πολλάκις ἢ δέσις· τὸ δὲ λοιπὸν, ἢ λύσις. Λέγω δὲ δέσιν μὲν εἶναι τὴν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέττα τῷ μέρει ὃ ἔσχαλόν ἐστιν, ἐξ ὃ μελαβαίνει εἰς εὐτυχίαν· λύσιν δὲ, τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μελαβάσεως μέχρι τέλους· ὥσπερ ἐν τῷ Λυγκεῖ τῷ Θεοδέκῃ, δέσις μὲν, τάτε πεπραγμένα, καὶ ἢ τῷ παιδίᾳ λῆψις· λύσις δὲ, ἢ ἀπὸ τῆς αἰτιάσεως τῷ θανάτῳ μέχρι τῷ τέλει. Τραγωδίας δὲ εἶδη εἰσὶ τέσσαρα· τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέχθη. Ἡ μὲν, πεπλεγμένη, ἥς τὸ ὅλον ἐστὶ περιπέτεια

ΕST verò omnis tragœdiæ cum nexus, tum solutio. Ex iis, quæ sunt extrinsecus, necnon quibusdam eorum quæ sunt intus *et in fabulâ* sæpè constat nexus: ex cæteris verò solutio. Dico autem nexum esse id, quod est ab initio usque ad id quod extremum est partis istiusce, unde transitus fit in felicitatem *vel contrâ*; solu-

tionem verò, quæ est ab initio transitus usque ad finem; quemadmodum in Lynceo Theodectæ, nexio est res jam facta, et pueri assumptio; solutio verò, quæ est ab accusatione mortis usque ad finem. Sunt verò tragœdiæ species quatuor: tot enim particulatim recensuimus. Una implexa, quæ omnis in agnitione constat et peripetiâ. Altera

καὶ ἀναγνώρισις. Ἡ δὲ, παθητική· οἶον, οἶτε Αἴαντες, καὶ οἱ Ἰξιοῖνες. Ἡ δὲ, ἡθική· οἶον, αἱ Φθιώτιδες καὶ ὁ Πηλεΰς. Τὸ δὲ τέταρτον, οἶον, αἶτε Φόρκιδες καὶ Προμηθεύς, καὶ ὅσα ἐν ἅδῃ. Μάλιστα μὲν ἐν ἅπαντα δεῖ πειρᾶσθαι ἔχειν. Εἰ δὲ μὴ, τὰ μέγιστα καὶ πλεῖστα, ἄλλως τε καὶ ὡς νῦν συκοφαντῶσι τῆς ποιητῆρας. Γεγονότων γὰρ καθ' ἕκαστον μέρος ἀγαθῶν ποιητῶν, ἐκάστῃ τῇ ἰδίᾳ ἀγαθῇ ἀξίῃσι τὸν ἕνα ὑπερβάλλειν. Δίκαιον δὲ καὶ τραγωδίαν ἄλλην καὶ τὴν αὐτὴν λέγειν ἕδεν ἴσως τῷ μύθῳ. Τῆτο δὲ, ὣν ἡ αὐτὴ πλοκὴ καὶ λύσις. Πολλοὶ δὲ πλέξαντες εὖ, λύσις κακῶς· δεῖ δὲ ἄμφω αἰεὶ κροεῖσθαι, καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιϊκὸν σύστημα τραγωδίας. Εποποιϊκὸν δὲ λέγω, τὸ πολύμυθον· οἶον εἴ τις τὸν τῆς Ἰλιάδος ὅλον

pathetica; quemadmodum Ajaxes, et Ixiones. Tertia verò moralis; sicut Pthiotides, et Peleus. Quarta verò, sicut Phorcides et Prometheus, et quotquot inferos adhibent. Cum maximè ergò enitendum est, ut omnia assequantur poetæ. Sin minùs, pleraque maxima, præsertim cum nunc poetas malignè carpant. Cum enim in unaquâque specie boni poetæ existierint, poscunt unumquemque excellere in

propriâ uniuscujusque præstantiâ. Duas verò tragedias unam jure dicamus respectu non nisi ad fabulam habito. Hoc verò est ubi nexus idem est ac solutio. Multi verò qui res benè implicant, easdem malè solvunt; utrumque verò plaudì oportet, nec facere tragediam constitutionem epicam. Epicam verò dico, quæ multarum est fabularum; sicut, si quis totam fabulam Iliadis in actus

ποιεῖ μῦθον. Ἐκεῖ μὲν γὰρ διὰ τὸ μῆκος λαμβάνει τὰ μέρη τὸ πρέπον μέγεθος. Ἐν δὲ τοῖς δράμασι, πολὺ παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἀποβαίνει. Σημεῖον δὲ, ὅσοι πέρσιν Ἰλίεσ ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην, ἢ Μήδειαν, καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος, ἢ ἐκπύλυσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζονται· ἐπεὶ καὶ Ἀγάθων ἐξέπεσεν ἐν τῷ μόνῳ. Ἐν δὲ ταῖς περιπετείαις καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς πράγμασι, σοχάζονται ὧν βέλονται θαυμαστῶς. Τραγικὸν γὰρ τῷτο καὶ φιλάνθρωπον. Ἐστὶ δὲ τῷτο, ὅταν ὁ σοφὸς μὲν, μετὰ πονηρίας δὲ, ἐξαπαληθῇ, ὥσπερ Σίσυφος· καὶ ὁ ἀνδρεῖος μὲν, ἄδικος δὲ, ἡττηθῇ. Ἐστὶ δὲ τῷτο εἶκος, ὥσπερ Ἀγάθων λέγει. Εἶκος γὰρ γίνεσθαι πολλὰ καὶ παρὰ τὸ εἶκος. Καὶ τὸν χορὸν δὲ ἓνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν ὑποκριτῶν, καὶ μόριον

deduceret. Ibi enim propter longitudinem admittunt partes convenientem magnitudinem. Sed in dramatibus multum excedit id quod spondet tragœdia. Nempè quotquot excidium Trojæ totum finxerunt, non secundum partem, quemadmodum Euripides Nioben, et Medeam, et non sicut Æschylus, aut cadunt, aut rem malè præstant; quippe Agathon etiam

cecidit in hoc solo. At in peripetiis, atque in simplicibus fabulis, quod volunt, admirandum in modum consequuntur. Hoc enim est et tragicum et idem humanum. Hoc verò est, quandò callidus quis, sed nequam, deceptus fuerit, sicut Sisyphus; fortis verò, sed injustus, victus. Hoc verò est verisimile, sicut Agathon dicit. Verisimile enim est multa etiam præter id quod verifi-

εἶναι τῷ ὅλῳ, καὶ συναγωνίζεσθαι μὴ ὥσπερ
παρ' Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ παρὰ Σοφοκλεῖ.
Τοῖς δὲ λοιποῖς τὰ διδόμενα μᾶλλον τῷ μύθῳ,
ἢ ἄλλης τραγωδίας ἐστί· δι' ὃ ἐμβόλιμα ἄδουσι,
πρῶτον ἄρξαντος Ἀγάθωνος τῷ τοιάτῳ. Καί
τοι τί διαφέρει, ἢ ἐμβόλιμα ἄδειν, ἢ ῥῆσιν ἐξ
ἄλλου εἰς ἄλλο ἀρμόττειν, ἢ ἐπεισόδιον ὅλον;

mile est evenire. Et oportet
chorum actoris personam su-
mere, et esse partem totius,
et unā certare, non profecto
sicut apud Euripidem, sed sicut
apud Sophoclem. Cæteris
verò quæ tribuuntur sunt po-
tius fabulæ, quam tragœdiæ

alterius; quocirca intercalaria
canunt, cujus rei exemplum
Agathon primus edidit. Ni-
hilominus, quid interest utrum
intercalaria canantur, an ora-
tio ex unâ tragœdiâ alteri in-
feratur, vel episodium totum?

Κ Ε Φ. ιη.

Ὡν σοχάζεσθαι δεῖ περὶ τὰ ἥθη.

ΠΕΡΙ μὲν ἔν τῆς τῶν πραγμάτων συζά-
σεως, καὶ ποίους καὶ τίνας εἶναι δεῖ τὰς
μύθους, εἴρηται ἱκανῶς. Περὶ δὲ τὰ ἥθη
τέτταρά ἐστιν ὧν δεῖ σοχάζεσθαι· ἐν μὲν καὶ
πρῶτον, ὅπως χρῆσθαι ἦ. Εἷς δὲ ἥθος μὲν,
ἐὰν ὥσπερ ἐλέχθη, ποιῇ φανεράν ὁ λόγος, ἢ
ἢ πρᾶξις προαίρεσιν τινα· φαῦλον μὲν, ἐὰν
φαύλην· χρῆσθον δὲ, ἐὰν χρῆσθην. Εἷς δὲ ἐν
ἐκάσῳ γένοι. Καὶ γὰρ γυνή ἐστι χρῆσθ καὶ
δῆλος. Καί τοι γε ἴσως τέτων, τὸ μὲν χεῖ-
ρον, τὸ δὲ ὅλως φαῦλόν ἐστι. Δεύτερον δέ, τὰ
ἀρμόττοντα. Εἷς γὰρ ἀνδρεῖον μὲν τὸ ἥθος,
ἀλλ' ἔχ' ἀρμόττον γυναικί, τὸ ἀνδρείαν ἢ δει-

DE constitutione igitur
tragediæ, et quales
quæque debeant esse fabulæ,
factis dictum est. De moribus
verò, quatuor sunt, quæ asse-
qui oportebit. Est verò unum
et primum, ut mores optimè
se habeant. Erunt verò mo-
res, si quemadmodum dictum
est, aut sermo, aut actio con-
siliū quoddam animi decla-

rabit, mali si malum, boni
contrà si bonum. Est verò
in utroque sexu. Nam pro-
fectò mulier est bona, et ser-
vus. At profectò ex his, hoc
quidè deterius, illud verò
omninò pravum est. Secun-
dum verò, ut sint convenien-
tes. Sunt enim mores viri-
les, sed non sceminæ conve-
nit virilem esse aut asperam.

νὴν εἶναι. Τρίτον δὲ, τὸ ὅμοιον. Τῆτο γὰρ ἕτερον τῷ χρῆσθον τὸ ἥθος καὶ ἀρμότιον ποιῆσαι, ὥσπερ εἴρηται. Τέταρτον δὲ, τὸ ὁμαλόν. Καὶ γὰρ ἀνώμαλός τις ἦ, ὃ τὴν μίμησιν παρέχων καὶ τοιῷτον ἥθος ὑποβιβαίς, ὅμως ὁμαλῶς ἀνώμαλον δεῖ εἶναι. Εἰ δὲ παράδειγμα πονηρίας μὲν ἦθους μὴ ἀναγκαῖον· οἷον, ὃ Μενέλαος ἐν τῷ Ορέσῃ· τῷ δὲ ἀπρεπῆς καὶ μὴ ἀρμότιοντος, ὃ, τε Θρῆνος Οδυσσέως ἐν τῇ Σκύλλῃ, καὶ ἡ τῆς Μεναλίππης ῥῆσις· τῷ δὲ ἀνωμάλῳ, ἡ ἐν Αὐλίδι Ἰφιγένεια. Οὐδὲν γὰρ ἔοικεν ἡ ἱκετεύουσα τῇ ὑσέρᾳ. Χρὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἡθεσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων συζάσει, αἰεὶ ζηεῖν, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἢ τὸ εἰκός. Ὡς τὸν τοιῷτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ πρᾶττειν ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκός· καὶ τῆτο μετὰ τῆτο γίνεσθαι, ἢ ἀναγκαῖον, ἢ εἰκός. Φανερόν

Tertium verò, similes: quod quidem est aliud ac fecisse mores rectè ac convenientèr, sicut diximus. Quartum verò, ut sint æquabiles: nam si fuerit inæqualis, qui præstat imitationem, et tales mores suppeditat, tamen æquabiliter inæqualis sit oportebit. Est verò exemplum improbitatis morum non necessarium, nempe Menelaus in Oreste; indecori verò atque incon-

gruentis, lamentatio Ulyssis in Scyllâ, et Menalippæ dictio; inæquabilis verò, Iphigenia in Aulide. Non enim sibi constat precans, et postea. Oportet verò in moribus, quemadmodum in rerum constitutione, semper quærere aut necessarium, aut verisimile: adeò ut necesse esset aut verisimile talem talia dicere, aut facere; atque etiam hoc post illud accidere. Patet ergò

ἐν ὅτι καὶ τὰς λύσεις τῶν μύθων ἐξ αὐτῆς δεῖ
 τῆς μύθου συμβαίνειν, καὶ μὴ ὥσπερ ἐν τῇ Μη-
 δεΐᾳ ἀπὸ μηχανῆς, καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι τὰ περὶ
 τὸν ἀπόπλεον· ἀλλὰ μηχανῇ χρησέον ἐπὶ τὰ
 ἔξω τῆς δράματος, ἢ ὅσα πρὸ τῆς γέγονεν, ἃ
 ἔχ' οἷον τε ἄνθρωπον εἰδέναι, ἢ ὅσα ὕστερον, ἃ
 δεῖται προαγορεύσεως καὶ ἀγγελίας. Απαντα
 γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾶν. Αλόγον δὲ
 μὴδὲν εἶναι ἐν τοῖς πράγμασιν. Εἰ δὲ μὴ, ἔξω
 τῆς τραγωδίας· οἷον, τὰ ἐν τῷ Οἰδίποδι τῆς
 Σοφοκλέους. Ἐπεὶ δὲ μίμησις ἐστὶν ἡ τραγωδία
 βελλιόνων, ἡμᾶς δεῖ μιμεῖσθαι τὰς ἀγαθὰς εἰ-
 κονογράφους. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀποδιδόντες τὴν
 οἰκείαν μορφήν, ὁμοίους ποιῶντες, καλλίως γρά-
 φουσιν. Οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμνέμενον καὶ
 ὀργίλους καὶ ῥαθύμους, καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα
 ἔχοντας ἐπὶ τῶν ἡθῶν, ἐπεικειάς ποιεῖν παρά-

solutiones fabularum ex ipsâ
 fabulâ oportere proficisci, et
 non sicut in Medeâ, è machi-
 nâ, et in Iliade de Græcorum
 reditu. Sed machinâ uti li-
 cebit, in iis quæ sunt extrâ
 fabulam, sive quæ ante facta
 sunt, quæ hominem sanè co-
 gnoscere nefas, sive quæ futura
 sunt, quæ egeant prædictione
 et nuncio divino. Id enim
 attribuimus Diis, ut cernant
 omnia. Sit verò nihil ab-

furdi in rebus: sin verò, extrâ
 tragœdiam; sicut ea quæ
 sunt absurda in Œdipo So-
 phocleo. Cùm verò sit tra-
 gœdia præstantiorum imita-
 tio, imitari debemus pictores
 bonos. Illi nempè expri-
 mentes propriam formam,
 conservatâ similitudine addunt
 pulchritudinem. Sic poetam
 imitantem iratos, timidos, eos-
 que qui habent cætera morum
 signa, oportet fingere exem-

δειγμά, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον τὸν Ἀχιλλέα
ἀγάδον, καὶ Ὀμηρος. Ταῦτα δὲ δεῖ διαλη-
ρεῖν, καὶ πρὸς τέτοις τὰς παρὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης
ἀκολουθεύσας αἰσθήσεις τῇ ποιητικῇ. Καὶ γὰρ
κατ' αὐτάς ἐστιν ἀμαρτάνειν πολλάκις. Εἴρη-
ται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις λόγοις
ἱκανῶς.

plar bonitatis aut pravitatis; poeticae necessario inserviunt.
sicut Achillem Homerus bo- Fieri enim potest, ut in iis
nitatis exemplar effinxit. Hæc sæpè peccetur. Sed de illis
quidem observare oportet, et satis dictum est in libris jam
sensus istos præterea, qui editis.

Κ Ε Φ. ΙΘ.

Περὶ διανοίας καὶ μερῶν αὐτῆς.

ΠΕΡΙ μὲν ἔν τῶν ἄλλων ἤδη εἶρηται. Λοιπὸν δὲ περὶ λέξεως ἢ διανοίας εἰπεῖν. Τὰ μὲν ἔν περὶ τὴν διάνοιαν, ἐν τοῖς περὶ Ρητορικῆς κείσθω. Τῷτο γὰρ ἴδιον μᾶλλον ἐκείνης τῆς μεθόδου. Εἰ δὲ καὶ τὴν διάνοιαν ταῦτα, ὅσα ὑπὸ τῆς λόγου δεῖ παρασκευασθῆναι. Μέρη δὲ τέττων, τό, τε ἀποδεικνῦναι, καὶ τὸ λύειν, καὶ τὸ πάθη παρασκευάζειν· οἶον, ἔλεον, ἢ φόβον, ἢ ὀργὴν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, καὶ ἔτι μέγεθος, καὶ σμικρότητα. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰδῶν δεῖ χρῆσθαι, ὅταν ἢ ἐλεεινὰ, ἢ δεινὰ, ἢ μεγάλα, ἢ εἰκότα δεῖ παρασκευάζειν.

DE cæteris quidem jam dictum est. Restat ut de dictione et sententiâ dicamus. Quæcunque verò ad sententiam spectant, sint quemadmodum in rhetoricis se habent. Hoc enim est magis proprium istius institutionis. Sententiâ verò omnia ea complectitur, quocumque oportet oratio comparet. Partes verò ejus sunt demonstrare, et sol-

vere, et perturbationes præparare; scilicet, miserationem, aut metum, aut iram, aut quæ sunt hujusmodi: præterea amplificare et minuire. Liquet verò, omnes oratores simul et poetas in ipsis rebus ab iisdem formis promere oportere, quandocumque aut miserabilia, aut dira, aut magna, aut verisimilia comparanda erunt. Tantum ta-

Πλὴν τοσῶτον διαφέρει, ὅτι τὰ μὲν δεῖ φαί-
νεσθαι ἄνευ διδασκαλίας, τὰ δὲ ἐν τῷ λόγῳ
ὑπὸ τῆ λέγοντος παρασκευάζεσθαι, καὶ παρὰ
τὸν λόγον γίγνεσθαι. Τί γὰρ ἂν εἴη τῆ λέ-
γοντος ἔργον, εἰ φανοῖτο ἡδέα καὶ μὴ διὰ τὸν
λόγον; τῶν δὲ περὶ τὴν λέξιν ἐν μὲν εἰς
δος θεωρίας τὰ σχήματα τῆς λέξεως, ἃ εἰς
εἰδέναι τῆς ὑποκριτικῆς, καὶ τῆ τὴν τοιαύτην
ἔχοντος ἀρχιτεκτονικῆς· οἷον τί ἐντολὴ, καὶ τί
εὐχὴ, καὶ διήγησις, καὶ ἀπειλή, καὶ ἐρώτησις,
καὶ ἀπόκρισις, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Παρὰ
γὰρ τὴν τέτων γνῶσιν, ἢ ἄγνοιαν, εἶδεν εἰς
τὴν ποιητικὴν ἐπιλίμνημα φέρεται, ὅτι καὶ ἄξιον
σπευδῆς. Τί γὰρ ἂν τις ὑπολάβοι ἡμαρτῆσθαι
ἃ Πρωταγόρας ἐπιλιμᾷ; ὅτι εὐχεσθαι οἰόμενος,
ἐπιλάττει εἰπών.

men interest, quod hæc qui-
dem appareant necesse est,
nec tamen doceri videantur,
in rhetoricâ verò eadem ab
oratore comparentur, et præ-
ter orationem fiant. Quid
enim esset opus oratoris, si res
auditu jucundæ viderentur,
nec tamen id orationi accep-
tum referrent. Ex iis verò,
quæ ad dictionem spectant,
est quidem una forma theo-
riæ, nempe figuræ dictionis,
quas quidem cognoscere est
artis histrionicæ, et ejus qui

hanc habebit procurationem;
Nempè quid fit, et quomodò
pronunciari debeat mandatum,
quomodò votum, narratio,
minæ, interrogatio, responsio,
et similia. Quicquid enim
ex cognitione, vel ignorance
horum peccatur, non poetæ
vitio vertendum est, quod qui-
dem sit omninò momenti.
Quid enim quis existimet pec-
catum esse in iis quæ per-
stringit Protogoras? nempe
quòd precari volens, imperat
dicens:

Μῆνιν ἄειδε θεά.

Τὸ γὰρ κελεύσαί (φησι) ποιεῖν τι ἢ μὴ, ἐπί-
ταξίς ἐστι. Διὸ παρείσθω ὡς ἄλλης καὶ ἐ
τῆς ποιητικῆς ὃν θεωρημα.

Iram cane, diva.

Etenim jubere, inquit, ut quid
faciat, an non, est mandatum.

Quarè supersedendum hæc
contemplari, quippe quæ poe-
ticæ aliena sunt.

Κ Ε Φ. κ.

Περὶ λέξεως καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.

ΤΗΣ δὲ λέξεως ἀπάσης τὰδ' ἐστὶ τὰ μέρη· στοιχεῖον, συλλαβὴ, σύνδεσμος, ὄνομα, ῥῆμα, ἄρθρον, πλῶσις, λόγος. Στοιχεῖον μὲν ἔν ἐσι φωνῇ ἀδιαίρετος· ἢ πᾶσα δὲ, ἀλλ' ἐξ ἧς πέφυκε συνελθὴ γίνεσθαι φωνή. Καὶ γὰρ τῶν θηρίων εἰσὶν ἀδιαίρετοι φωναί, ὧν ἑδεμίαν λέγω στοιχεῖον. Ταύτης δὲ μέρη, τό, τε φωνῆεν, καὶ τὸ ἡμίφωνον καὶ ἄφωνον. Ἐσι δὲ φωνῆεν μὲν, ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκυστήν· οἶον, τὸ α· καὶ ω. Ἡμίφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκυστήν· οἶον, τὸ σ, καὶ τὸ ρ. Ἀφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς κατ' αὐτὸ μὲν ἑδεμίαν ἔχον φωνήν, μετὰ δὲ τῶν

L ECTIONIS verò omnis hæ sunt partes; elementum, syllaba, conjunctio, nomen, verbum, articulus, casus, oratio. Elementum constat vocem individuum esse; non omnis profectò, sed ex quâ naturâ vox fit, quæ intelligi possit. Sunt enim voces etiam ferarum individua,

ex quibus nullam vocem dico. Hujus verò partes sunt, vocalis, semivocalis, muta. Est verò vocalis, quæ habet litterâ non additâ vocem audibilem; sicut α et ω. Semivocalis verò, litterâ additâ; sicut τὸ σ, et τὸ ρ. Muta verò, quæ quidem additâ litterâ per se nullam edit vocem, sed quæ juncta

ἔχοντων τινὰ φωνὴν γινόμενον ἄκυσόν· οἶον, τὸ γ, καὶ τὸ δ. Ταῦτα δὲ διαφέρει σχήμασί τε τῆς σόματος, καὶ τόποις, καὶ δασύτητι, καὶ ψιλότητι, καὶ μήκει, καὶ βραχύτητι· ἔτι δὲ καὶ ὀξύτητι, καὶ βαρύτητι, καὶ τῷ μέσῳ· περὶ ὧν καθ' ἕκαστον ἐν τοῖς μετρηκοῖς προσήκει θεωρεῖν. Συλλαβὴ δὲ ἐστὶ φωνὴ ἄσημος, συνθετὴ ἐξ ἀφώνων καὶ φωνὴν ἔχοντος. Καὶ γὰρ τὸ γ ρ ἄνευ τῆς α συλλαβὴ, καὶ μετὰ τῆς α· οἶον, τὸ γ ρ α. Ἀλλὰ καὶ τῶν θεωρῆσαι τὰς διαφορὰς τῆς μετρικῆς ἐστὶ. Σύνδεσμος δὲ ἐστὶ φωνὴ ἄσημος, ἢ ὅτε κωλύει, ὅτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν, ἐκ πλείονων φωνῶν πεφυκυῖαν συντίθεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἁκρῶν, καὶ ἐπὶ τῆς μέσης, ἢν μὴ ἀρμότῃ ἐν ἀρχῇ λόγῳ τιθέναι καθ' αὐτόν· οἶον, μὲν, ἦτοι, δῆ. Ἡ φωνὴ

cum iis, quæ habent quandam vocem audibilem, audibilis fit; sicut τὸ γ, et τὸ δ. Hæc verò differunt configuratione oris, et locis, et aspiratione, et tenuitate, etiam tempore, quoad longum aut breve sit; præterea accentu, prout is erit acutus, gravis, aut circumflexus; de quibus singulis in metricis speculari decet. Syllaba verò est vox nullius signi, composita ex vocali et consonante; nam

Γρ, α non additâ est syllaba, sed præcipuè cum α, sicut γρα. Sed differentias horum est metricæ artis considerare. Conjunctio verò est vox nullius signi, quæ nec impedit, nec facit unam vocem significativam, quæ naturâ solet componi ex compluribus vocibus, et in principio et in medio ponitur, si non in principio orationis conveniret eam poni per ipsum; sicut μὲν, ἦτοι, δῆ. Vel est vox

ἄσημος ἐκ πλείονων μὲν φωνῶν μιᾶς, σημανλικήν δὲ ποιεῖν πεφυκυῖα μίαν φωνήν. Ἀρθρον δὲ ἐστὶ φωνὴ ἄσημος, ἢ λόγος ἀρχήν, ἢ τέλος, ἢ διορισμὸν δηλοῖ· οἷον, τὸ φημί, καὶ τὸ περὶ, καὶ τὰ ἄλλα. Ἡ φωνὴ ἄσημος, ἢ ἔτε κωλύει, ἔτε ποιεῖ φωνήν μίαν σημανλικήν, ἐκ πλείονων φωνῶν πεφυκυῖαν συντίθεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τῷ μέσῳ. Ονομα δὲ ἐστὶ φωνὴ συνθετὴ, σημανλικὴ ἄνευ χρόνου, ἧς μέρος ἔδεν ἐστὶ καθ' αὐτὸ σημαντικόν. Ἐν γὰρ τοῖς διπλοῖς ἔχρωμεθα, ὡς καὶ αὐτὸ καθ' αὐτὸ σημαίνει· οἷον, ἐν τῷ Θεοδώρῳ, τὸ δῶρον ἔ σημαίνει. Ῥῆμα δὲ φωνὴ συνθετὴ, σημαντικὴ μετὰ χρόνου, ἧς ἔδεν μέρος σημαίνει καθ' αὐτὸ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων. Τὸ μὲν γὰρ ἄνθρωπος ἢ λευκόν, ἔ προσσημαίνει τὸ πότε·

nullius signi, unius ex vocibus pluribus, et quæ naturâ potest efficere unam vocem significantem. Articulus verò est vox nullius signi, quæ notat aut principium, aut finem orationis, aut distinctionem, sicut τὸ φημί, τὸ περὶ, et cætera. Vel est vox nullius signi, quæ neque impedit, neque facit unam vocem significativam, quæ naturâ solet ex pluribus vocibus componi, et in principio, et in medio ponitur.

Nomen verò est vox composita, significans non quoad tempus, cujus pars nulla est per se significans. In duplicibus enim non usurpamus, prout ipsum per se significat; sicut in nomine Θεοδώρος, τὸ δῶρον non significat. Verbum verò est vox composita significans, temporis habitâ ratione, cujus nulla pars per se significat, quemadmodum et in nominibus. Vox enim homo, aut albus, non etiam monstrat

τὸ δὲ βαδίζει, ἢ βεβάδικε, προσσημαίνει, τὸ μὲν τὸν παρόντα χρόνον, τὸ δὲ τὸν παρεληλυθότα. Πτῶσις δὲ ἐστὶν ὀνόματος ἢ ῥήματος· ἢ μὲν τὸ κατὰ τέτρα, ἢ τέτρω σημαίνεσα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἢ δὲ τὸ κατὰ τὸ, ἐνὶ, ἢ πολλοῖς· οἷον, ἄνθρωποι, ἢ ἄνθρωπος. Ἡ δὲ κατὰ τὰ ὑποκριτὰ, οἷον κατ' ἐρώτησιν ἢ ἐπίταξιν. Τὸ γὰρ ἐβάδισεν, ἢ βάδιζε, πτῶσις ῥήματος, κατὰ ταῦτα τὰ εἶδη ἐστί. Λόγος δὲ φωνὴ συνθετὴ σημαντικὴ, ἧς ἔνια μέρη κατ' αὐτὰ σημαίνει τι· ὃ γὰρ ἅπας λόγος ἐκ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων σύγκειται· οἷον, ὁ τῷ ἀνθρώπῳ ὀρισμός· ἀλλ' ἐνδέχεται ἄνευ ῥημάτων εἶναι λόγον. Μέρος μὲν τοι αἰεὶ τι σημαῖνον ἔξει· οἷον ἐν τῷ βαδίζει Κλέων, ὁ Κλέων. Εἰς δὲ ἐστὶ λόγος διχῶς· ἢ γὰρ ὁ ἐν

tempus; at ambulat, vel ambulavit, notat præterea, hoc quidem tempus præsens, illud verò præteritum. Casus verò est vel nominis vel verbi; hic quidem significans de, ille verò ad aliquem, et huiusmodi: ille verò secundum unum, aut multos; sicut homines, aut homo. Alter verò quoad formas elocutionis, sicut quoad interrogationem aut iussionem. Nam hoc ambulavitne? vel ambula, est

casus verbi secundum has formas. Oratio est verò vox composita significans, cuius quædam partes per se quid significant; non enim omnis oratio ex nominibus et verbis constat; sicut hominis definitio; sed fieri potest, ut sit oratio etiam sine verbis: quæ tamen semper habeat aliquam partem significantem; sicut in illo ambulat Cleon, vox Cleon. Oratio est verò una dupliciter; erit enim

σημαίνων, ἢ ὁ ἐκ πλειόνων συνδέσμων· οἷον, ἢ
 Ἰλιάς μὲν, συνδέσμῳ εἰς· ὁ δὲ τῷ ἀνδρώπε,
 τῷ ἐν σημαίνειν.

vel quæ unum significat, vel conjunctione una; at definitio
 quæ unum, quod fit ex plu- hominis, eò quod unum de-
 ribus conjunctis; sicut, Ilias, notat.

Κ Ε Φ. κα.

Περὶ ὀνόματος.

ΟΝΟΜΑΤΟΣ δὲ εἶδη τὸ μὲν ἀπλῆν· ἀπλῆν δὲ λέγω, ὃ μὴ ἐκ σημαίνοντων σύγκειται· τὸ δὲ, διπλῆν· τέττε δὲ τὸ μὲν ἐκ σημαίνοντος καὶ ἀσήμου· τὸ δὲ, ἐκ σημαίνόντων σύγκειται. Εἴη δ' ἂν καὶ τριπλῆν καὶ τετραπλῆν ὄνομα· οἶον τὰ πολλὰ τῶν Μεγαλιωτῶν Ερμοκαϊκόξανθος. Ἀπαν δὲ ὄνομα ἐσιν, ἢ κύριον, ἢ γλῶττα, ἢ μεταφορά, ἢ κόσμος, ἢ πεποιημένον, ἢ ἐπεκτεταμένον, ἢ ὑψηλημένον, ἢ ἐξηλλαγμένον. Λέγω δὲ κύριον μὲν, ὃ χρῶνται ἕκαστοι· γλῶτταν δὲ, ὃ ἕτεροι. Ὡστε φανερόν, ὅτι καὶ γλῶτταν καὶ κύριον εἶναι δυνατόν τὸ αὐτὸ, μὴ τοῖς αὐτοῖς δέ. Τὸ γὰρ

NOMINIS verò species, hæc quidem simplex: simplicem autem voco quæ non ex partibus significantibus constat. Illa verò duplex: hujus verò hæc quidem ex partibus, quarum una significat, altera non; illa verò ex utrisque significantibus. Fieri etiam potest, ut sit nomen triplex vel quadruplex; sicut ista am-

plificationum, Ερμοκαϊκόξανθος. Omne verò nomen est aut proprium, aut peregrinum, aut metaphora, aut ornatus, aut factum, aut productum, aut subductum, aut immutatum. Proprium verò dico, quod singuli populi usurpant; peregrinum verò quod alii. Unde liquet, fieri posse, ut proprium et peregrinum idem

Σίγγυνον Κυπρίοις μὲν κύριον, ἡμῖν δὲ γλῶττα.
 Μεταφορὰ δ' ἔστιν, ὀνόματος ἀλλοτρίᾳ ἐπι-
 φορὰ, ἢ ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ εἵδους ἐπὶ
 γένος· ἢ ἀπὸ εἵδους ἐπὶ εἶδος, ἢ κατὰ τὸ ἀνά-
 λογον. Λέγω δὲ, ἀπὸ γένους μὲν ἐπὶ εἶδος·
 οἶον,

Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκε.

Τὸ γὰρ ὁρμεῖν ἔστιν ἐσᾶναί τι. Ἀπὸ εἵδους δὲ
 ἐπὶ γένος·

— Ἡ δὲ μυρί' Οδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε.

Τὸ γὰρ μυρίον πολὺ ἔστιν, ὥ νῦν ἀντὶ τῆ πολλ-
 λῆ κέχρηται. Ἀπ' εἵδους δὲ ἐπὶ εἶδος· οἶον,

Χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας·

Τάμνεν ἀτηρεῖ χαλκῷ.

fit, non verò iisdem. Illud
 enim Σίγγυνον apud Cyprios
 proprium est, apud nos autem
 peregrinum. Metaphora verò
 est alieni nominis inductio,
 vel à genere in speciem, vel
 à specie in genus; vel à specie
 in speciem, vel secundum ana-
 logiam. Dico verò à genere
 in speciem; sicut,

Navis hæc stetit.

Nam esse in portu, stare quid-
 dam est. A specie verò in
 genus;

Decem mille bona præstitit
 Ulysses.

Decem mille enim multum
 sunt, quo quidem nunc pro
 multo utitur. A specie verò
 in genus; sicut,

Vitâ ferro haustâ;

Duro ferro abscidit.

Ενταῦθα γὰρ τὸ μὲν ἐρύσαι, ταμεῖν· τὸ δὲ ταμεῖν, ἐρύσαι εἴρηκεν· ἄμφω γὰρ ἀφελεῖν τί ἐστι. Τὸ δὲ ἀνάλογον λέγω, ὅταν ὁμοίως ἔχη τὸ δεύτερον πρὸς τὸ πρῶτον, καὶ τὸ τέταρτον πρὸς τὸ τρίτον. Ερεῖ γὰρ ἀντὶ τῆς δευτέρας τὸ τέταρτον, ἢ ἀντὶ τῆς τετάρτης τὸ δεύτερον. Καὶ ἐνίοτε προσιδέασιν ἀνθ' ἧς λέγει πρὸς ὃ ἐστι. Λέγω δὲ, οἶον· ὁμοίως ἔχει φιάλη πρὸς Διόνυσον, καὶ ἀσπίς πρὸς Ἀρην. Ερεῖ τοίνυν καὶ τὴν ἀσπίδα φιάλην Ἀρεως, καὶ τὴν φιάλην ἀσπίδα Διονύσου. Ἐτι ὁμοίως ἔχει ἐσπέρα πρὸς ἡμέραν, καὶ γῆρας πρὸς βίον. Ερεῖ τοίνυν τὴν ἐσπέραν, γῆρας ἡμέρας· καὶ τὸ γῆρας, ἐσπέραν βίῃ· ἢ, ὥσπερ Εμπεδοκλῆς, δυσμὰς βίῃ. Ενίοις δ' ἐκ ἑστίν ὄνομα κείμενον τὸ ἀνάλογον, ἀλλ' ἐδὲν ἥττον ὁμοίως λεχθήσεται.

Hic enim haurire pro scindere usurpatum est; et scindere pro haurire; utrumque enim est aliquid avellere. Analogum verò voco, cùm secundum ita se habeat ad primum, quemadmodum quartum ad tertium. Dicet enim pro secundo quartum, vel pro quarto secundum. Aliquando etiam addunt ad id ad quod pertinet, nomen ipsum, cujus vice aliud usurpatur. Dico autem hoc modo: poculum habet se ad

Bacchum, quemadmodum clypeus ad Martem. Dicet igitur clypeum poculum Martis; et poculum clypeum Bacchi. Præterea habet se vespera ad diem, quemadmodum senectus ad vitam. Dicet igitur vesperam, senectutem diei; et senectutem vesperam vitæ; vel, sicut Empedocles, occasum vitæ. Quibusdam verò non est nomen analogum, nihilo tamen minus simili modo dicitur; sicut fructum emittere,

οἶον, τὸ τὸν καρπὸν μὲν ἀφίεναι, σπείρειν· τὸ δὲ τὴν φλόγα ἀπὸ τῆς ἡλίου, ἀνώνυμον. ΑΛΛ' ὁμοίως ἔχει τὸ πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ τὸ σπείρειν πρὸς τὸν καρπὸν. Διὸ εἴρηται

— Σπείρων θεοκτίσαν φλόγα.

Ἔστι δὲ τῷ τρόπῳ τῷ τῆς μεταφορᾶς χρῆσθαι καὶ ἄλλως, προσαγορεύσαντα τὸ ἀλλότριον, ἀποφῆσαι τῶν οἰκείων τι· οἶον, εἰ τὴν ἀσπίδα εἴποι φιάλην μὴ Ἀρεως, ἀλλὰ οἶνυ. Πεποιημένον δὲ ἔστιν, ὃ ὅλως μὴ καλέμενον ὑπὸ τινων αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής. Δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· οἶον, τὰ κέρατα Ερνύτας, καὶ τὸν ἱερέα Ἀρητῆρα. Επεκτεταμένον δὲ ἔστιν, ἢ ἀφηρημένον· τὸ μὲν, εἰς φωνήεντι μακροτέρῳ κεχρημένον, ἢ τῷ οἰκείῳ, ἢ συλλαβῇ ἐμβεβλημένη· τὸ δὲ, ἂν ἀφηρημένον ἢ τι, ἢ αὐτῷ, ἢ

ferere; lucem verò e sole, caret nomine. Sed hoc simili modo se habet ad solem, ac ferere ad fructum: quocirca dictum est

Serens coelestem ignem.

Est verò et hoc modo metaphorà uti, atque etiam alio; ut si appelles alienum, proprium ejusdem quiddam abnuncians: sicut si quis diceret clypeum poculum non martis,

sed vini. Factum verò est, quod vulgò non ita dictum certis vocibus subjicit ipse poeta. Constat enim quædam esse hujusmodi; sicut τὰ κέρατα ἐρνύτας, et τὸν ἱερέα Ἀρητῆρα. Productum verò est, et subductum; hoc quidem, si vocali longiori utatur, quam quæ est propria, vel injectam habeat syllabam: illud verò, si vel subductum sit quid verbi ipsius, vel additamenti. Pro-

ἐμβεβλημένον. Επεκτεταμένον μὲν οἶον, τὸ
 πόλεως, πόληος· καὶ τὸ Πηλείδης, Πηληϊά-
 δεω. Αφηρεμένον δὲ οἶον, τὸ κρή, καὶ τὸ
 δῶ, καὶ,

— Μία γίνεται ἀμφοτέρων ὁ ψ.

Εξηλλαγμένον δὲ ἐστίν, ὅταν τὲ ὀνομαζόμενον,
 τὸ μὲν καταλείπη, τὸ δὲ ποιῇ· οἶον τὸ,

Δεξιτερόν κατὰ μαζόν.

Ἀντὶ τὲ δεξιόν. Ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν
 ἄρρενα, τὰ δὲ θήλεα, τὰ δὲ μεταξύ. Ἀρρένα
 μὲν, ὅσα τελευτᾷ εἰς τὸ ν καὶ ρ, καὶ ὅσα ἐκ
 τέτων ἀφώνων σύγκειται· ταῦτα δὲ ἐστὶ δύο,
 τὸ ψ καὶ ξ. Θήλεα δὲ, ὅσα ἐκ τῶν φωνηέν-
 των, εἰς τε τὰ ἀεὶ μακρά· οἶον, εἰς ἡ καὶ ω·
 καὶ τῶν ἐπεκτεινομένων εἰς α· ὥς ἐ ἴσα συμ-

ductum quidem, sicut πόλεως,
 πόληος; et illud Πηλείδης, Πηληϊά-
 δεω. Subductum verò, sicut
 τὸ κρή, et τὸ δῶ; et

Μία γίνεσθαι ἀμφοτέρων ὁ ψ.

Immutatum verò est, cùm
 vocabuli hoc quidem relinqui-
 rit, illud verò finxerit; sicut
 illud,

Δεξιτερόν κατὰ μαζόν;

pro isto Δεξιόν. Præterea
 nominum hæc quidem mas-
 cula, hæc sunt fœminina, illa
 verò neutra. Mascula quidem,
 quotquot desinunt in ν, et ρ,
 et quotquot ex his mutis con-
 stant; quæ duo sunt, scilicet
 ψ et ξ. Fœminina verò, quot-
 quot ex vocalibus, et in iis
 desinunt, quæ semper longæ
 sunt, sicut in ἡ et ω; et ex iis
 quæ in α producuntur. Quare

βαίνει πλήθει, εἰς ὅσα τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θή-
 λεα. Τὸ γὰρ ψ καὶ τὸ ξ, αὐτὰ ἐσιν· εἰς δὲ
 ἄφωγον ἔδεν ὄνομα τελευτᾷ, ἔδὲ εἰς φωνῆεν
 βραχὺ. Εἰς δὲ τὸ ι τρία μόνα, μέλι, κόμμι,
 πέπερι. Εἰς δὲ τὸ υ, πέντε· τὸ πῶϋ, τὸ
 νάπυ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, τὸ ἄσυ. Τὰ δὲ με-
 ταξὺ εἰς ταῦτα, καὶ ν καὶ σ.

æqualia numero eveniunt, ea
 in quæ masculina vel foemi-
 nina desinunt: nam ψ et ξ,
 numero eadem sunt. Sed in
 mutam nullum nomen defi-
 nit; neque in vocalem bre-

vem. In ι verò tria solum,
 μέλι, κόμμι, πέπερι. In υ quin-
 que, πῶν, νάπυ, γόνυ, δόρυ, ἄσυ.
 Neutra verò in ea, et ν et σ
 desinunt.

Κ Ε Φ. κβ.

Λέξεως ἀρετή.

ΛΕΞΕΩΣ δὲ ἀρετὴ, σαφὴ καὶ μὴ ταπεινὴν εἶναι. Σαφεςάτη μὲν ἔν ἐσιν ἡ ἐκ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀλλὰ ταπεινή. Παράδειγμα δὲ ἡ Κλεοφῶντος ποιήσις, καὶ ἡ Σθενέλῃς. Σεμνὴ δὲ καὶ ἐξαλλάττουσα τὸ ἰδιωτικόν, ἡ τοῖς ξενικοῖς κεχρημένη. Ξενικὸν δὲ λέγω, γλῶτταν, καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν τὸ παρὰ τὸ κύριον. Αλλ' ἂν τις ἅμα ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ποιήσῃ, ἢ αἰνιγμα εἶναι, ἢ βαρβαρισμός. Ἄν μὲν ἔν ἐκ μεταφορῶν, αἰνιγμα· εἰ δὲ ἐκ γλωττῶν, καὶ βαρβαρισμός. Αἰνίγματος γὰρ ἰδέα αὕτη ἐστὶ, τὸ, λέγοντα τὰ ὑπάρχοντα, ἀδύνατα συν-

DICTIONIS verò virtus est, ut sit perspicua, nec tamen humilis. Illa sanè maximè perspicua est, quæ ex propriis vocabulis constat; sed eadem verò humilis. Exemplo est Cleopontis poesis, et Stheneli. Gravis verò, et à vulgari abhorrens, ea quæ peregrinis vocibus utitur. Atqui peregrinum voco glos-

sam, metaphoram, productionem, et omne præter proprium. Siquis verò his omnibus mistis versus faciat, aut ænigma erit, aut barbarismus. Si ex metaphoris, ænigma; sin ex glossis, barbarismus. Hæc verò est idea ænigmatis, nempe dicere quæ rebus insunt, verbis conjunctis quæ nequeunt eadem exprimere.

άψαι. Κατὰ μὲν ἔν τὴν τῶν ὀνομάτων σύν-
θεσιν, ἔχ' οἷον τε τῆτο ποιῆσαι· κατὰ δὲ τὴν
μεταφορὰν, ἐνδέχεται· οἷον,

Ἀνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα·

καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐκ δὲ τῶν γλωττῶν ὁ βαρ-
βαρισμός· δι' ὃ ἀνακέκραται πῶς τέτοις. Τὸ
μὲν ἔν μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσῃ, μηδὲ ταπεινὸν, ἢ
γλωττα, καὶ ἢ μεταφορὰ, καὶ ὁ κόσμος, καὶ
τᾶλλα τὰ εἰρημένα εἶδη· τὸ δὲ κύριον, τὴν
σαφήνειαν. Οὐκ ἐλάχισον δὲ μέρος συμβάλ-
λονται εἰς τὸ σαφές τῆς λέξεως, καὶ μὴ ἰδιω-
τικὸν, αἱ ἐπεκτάσεις καὶ ἀποκοπαί, καὶ ἐξαλ-
λαγαὶ τῶν ὀνομάτων· διὰ μὲν γὰρ τὸ ἄλλως
ἔχειν, ἢ ὡς τὸ κύριον παρὰ τὸ εἰώθος γιγνό-
μενον, τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσῃ· διὰ δὲ τὸ κοι-
νωεῖν τῆ εἰωθότος, τὸ σαφές ἔσαι. Ὡς εἰ

At profectò hoc ex structurâ
orationis non fieri potest: sed
per tropum fieri potest; sicut,

Vidi virum viro impingen-
tem æs igne;

et similia. Ex glossis verò
barbarismus; quare his om-
ninò reclamatur. Quod igitur
erit neque vulgare, nec humile,
efficient glossa, metaphora, or-
natus, et aliæ formæ

proprium verò, perspicuitatem.
Non verò minimum conferunt
ad orationem perspicuam, ean-
demque etiam minimè vulga-
rem, productiones, & subtra-
ctiones, et immutationes no-
minum. Ex eo enim quòd
aliter se habet, ac id quod est
proprium, quippe quod præter
usum sit, efficiet id quod vul-
gare non sit; et ex eo quòd
usûs est particeps, erit idem

ὁρῶς ψέγῃσιν οἱ ἐπιτιμῶντες τῷ τοιᾷτῳ τρό-
πῳ τῆς διαλέκτου, καὶ διακωμῶδῶντες τὸν ποιη-
τὴν· οἷον, Εὐκλείδης ὁ ἀρχαῖος· ὡς ῥάδιον
ποιεῖν, εἴ τις δώσει ἐκτείνειν ἐφ' ὅποσον βέλῃαι,
Ιαμβοποιήσας ἐν αὐτῇ τῇ λέξει· οἷον·

Ητίχαριν εἶδον Μαραθῶνα βαδίζοντα.

καί,

Οὐκ ἂν γεινάμενος τὸν ἐκείνῃ ἐξ ἐλλέβορον.

Τὸ μὲν ἔν φαίνεσθαί πως χρώμενον τῷ τῷ
τρόπῳ, γελοῖον. Τὸ δὲ μέτρον, κοινὸν ἀπάν-
των ἐς τῶν μερῶν. Καὶ γὰρ μεταφοραῖς καὶ
γλώτταις, καὶ τοῖς ἄλλοις εἶδεσι χρώμενος
ἀπρεπῶς, καὶ ἐπίτηδες ἐπὶ τὰ γελοῖα, τὸ αὐτὸ
ἂν ἀπεργάσαιοτο. Τὸ δὲ ἀρμότιον ὅσον δια-
φέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν θεωρεῖσθω, ἐντιθεμένων τῶν
ὀνομάτων εἰς τὸ μέτρον. Καὶ ἐπὶ τῆς γλώττης,

perspicuum. Quare non rectè
culpant, qui hanc rationem
orationis vellicant, et poetam
(*Homerum*) probris urgent:
sicut Euclides antiquus; sci-
licèt, facile esse versus facere,
si liceret extendere, quoad li-
buerit, perstringens in ipso ser-
mone; sicut

Ητίχαριν εἶδον Μαραθῶνα βα-
δίζοντα. Et,
Οὐκ ἂν γεινάμενος τὸν ἐκείνῃ ἐξ
ἐλλέβορον.

Ridiculum sanè esset licentiâ
istâ hoc modo evidentè uti.
Mediocritas verò communis
est omnium partium. Nam
si quis metaphoris et glossis,
cæterisque formis indecore
utatur, atque iisdem consultò
ad ridiculum, idem efficeret. Id
verò quod convenit, quantum
præstet in versibus spectetur,
iisdem nominibus metro in-
fertis. Et si in glossâ, et in
metaphoris, atque in aliis for-

καὶ ἐπὶ τῶν μεταφορῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰ-
δῶν μετατιθεῖς ἂν τις τὰ κύρια ὀνόματα, κα-
τίδοι ὅτι ἀληθῆ λέγομεν· οἶον, τὸ αὐτὸ ποιή-
σαντος ἱαμβεῖον Αἰσχύλῃ καὶ Εὐριπίδῃ, ἐν δὲ
μόνον ὄνομα μεταθέντος, ἀντὶ κυρίῃ εἰωθότος,
γλῶτταν· τὸ μὲν φαίνεται καλόν, τὸ δ' εὐτε-
λές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτῆτῃ
ἐποίησε,

Φαγέδαινα, ἥ μὲν σάρκας ἐσθίει ποδός.

Ο δὲ ἀντὶ τῆς ἐσθίει, τὸ θοινᾶται μετέθηκε.
Καὶ,

Νῦν δὲ μ', ἐὼν ὀλίγος τε καὶ ἔτιδανός καὶ ἄκιχός,

Εἴ τις λέγει τὰ κύρια μετατιθεῖς·

Νῦν δὲ μ', ἐὼν μικρός τε καὶ ἀσθενικός καὶ ἀειδής.

mis transponeret quis propria
nomina, nos vera dicere per-
spiciet. Sicut, eodem iambo
ab Æschylo atque Euripide
facto, si unum nomen trans-
ponatur, nempe glossa pro
proprio inseratur, hoc quidem
pulchrum apparet, illud verò
vile. Quippe Æschylus in
Philoctete finxit,

Φαγέδαινα, ἥ μὲν σάρκας ἐσθίει
ποδός.

Alter verò pro ἐσθίει, θοινᾶται
interposuit. Et illud,

Νῦν δὲ μ', ἐὼν ὀλίγος τε, καὶ ἔτι-
δανός, καὶ ἄκιχός,

Siquis dicit, propriis transpo-
nit,

Νῦν δὲ μ', ἐὼν μικρός τε, καὶ ἀσθε-
νικός καὶ ἀειδής.

Καὶ,

Δίφρον αἰκέλιον καλαθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν.
Δίφρον μοχθηρὸν καλαθεὶς, μικράν τε τράπεζαν.

Καὶ τὸ,

Ἡῶνες βοόωσιν.

Ἡῶνες κράζουσιν.

Εἰτι δὲ Αρειφράδης τὰς τραγωδὰς ἐκωμῶδει, ὅτι
ἂ ὅδεῖς ἂν εἴποι ἐν τῇ διαλέκτῳ, τέτοις χρῶν-
ται· οἷον τὸ, Δωμάτων ἄπο, ἀλλὰ μὴ Ἀπὸ
δωμάτων· καὶ τὸ, σέθεν· καὶ τὸ, ἐγὼ δὲ νιν·
καὶ τὸ, Ἀχιλλέως περὶ, ἀλλὰ μὴ Περί Ἀχιλ-
λέως, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. Διὰ γὰρ τ
μὴ εἶναι ἐν τοῖς κυρίοις, ποιεῖ τὸ μὴ ἰδιωτικὸν
ἐν τῇ λέξει ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. Εκεῖνος δ
τῆτο ἠγνόει. Εἰσι δὲ μέγα μὲν τῷ ἐκάσῳ τῷ
εἰρημένων πρεπόντως χρῆσθαι, καὶ διπλοῖς ὄνῳ

Et,

Δίφρον αἰκέλιον καλαθεὶς, ὀλί-
γην τε τράπεζαν.

Δίφρον μοχθηρὸν καλαθεὶς, μι-
κράν τε τράπεζαν.

Et illud,

Ἡῶνες βοόωσιν.

Ἡῶνες κράζουσιν.

Præterea Aripheades tragædos

perstrinxit, quod utuntur ii
quæ nemo in sermone usur-
paret. Sicut, Δωμάτων ἄπο,
non verò ἀπὸ δωμάτων; et illu-
σείθιν; et item illud ἐγὼ δὲ νιν;
atque istud Ἀχιλλέως περὶ, no-
verò περὶ Ἀχιλλέως, et quot-
cunque alia hujusmodi. Quo-
niam enim non sunt inte-
propria, quod non est in di-
ctione vulgare omnia ista

μασι καὶ γλώτταις. Τὸ δὲ μέγιστον τὸ μεταφορικὸν εἶναι. Μόνον γὰρ τῆτο, ὅτε παρ' ἄλλῃ ἐς ἰαμβεῖν, εὐφυΐας τε σημεῖον ἐστὶ. Τὸ γὰρ εὖ μεταφέρειν, τὸ ὅμοιον θεωρεῖν ἐστὶ. Τῶν δὲ ὀνομάτων, τὰ μὲν διπλᾶ, μάλιστα ἀρμόττει τοῖς διθυράμβοις· αἱ δὲ γλώτται, τοῖς ἡρωϊκοῖς· αἱ δὲ μεταφοραὶ, τοῖς ἰαμβείοις. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἡρωϊκοῖς ἅπαντα χρήσιμα τὰ εἰρημένα· ἐν δὲ τοῖς ἰαμβείοις, διὰ τὸ ὅτι μάλιστα λέξιν μιμεῖσθαι, ταῦτα ἀρμόττει τῶν ὀνομάτων, ὅσοις καὶ ἐν λόγοις τις χρῆσεται. Ἐστὶ δὲ τὰ τοιαῦτα, τὸ κύριον, καὶ μεταφορὰ, καὶ κόσμος. Περὶ μὲν ὅν τραγωδίας καὶ τῆς ἐν τῷ πρῶτῳ μιμήσεως, ἔσω ἡμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα.

ficient. Ille verò hoc ignoravit. Hoc verò magni est decorè uti singulis supradictis, et duplicibus nominibus et glossis. Maximum verò est metaphoras excogitare. Hoc enim solum non est ab aliis mutuari, et prætereà est signum ingenii. Nam metaphoras benè invenire, est idem ac similitudines perspicere. Ex nominibus verò duplicia quidem dithyrambis magis conveniunt; glossæ verò heroi-

cis; metaphoræ verò iambis. Et quidem in heroicis omnia dicta sunt utilia; in iambis verò, quippe qui sermonem maximè imitantur, ista nomina magis commoda sunt, quotquot in sermone quis utitur. Talia verò sunt proprium, metaphora, et ornatus. De tragœdiâ jam verò atque istâ imitatione, quæ agendo conficitur, sufficiant quæ dicta sunt.

Κ Ε Φ. κγ.

Περὶ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν μέτρῳ ποιητικῆς.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν μέτρῳ μιμητικῆς, ὅτι δεῖ τὰς μύθους καθάπερ ἐν ταῖς τραγωδίαις συνιστάναι δραματικὰς, καὶ περὶ μίαν πρᾶξιν ὅλην καὶ τελείαν, ἔχουσαν ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος, ἵν' ὥσπερ ζῶον ἐν ὅλῳ, ποιῇ τὴν οἰκείαν ἡδονὴν, δῆλον, καὶ μὴ ὁμοίας ἰσορίας τὰς συνήθειαις εἶναι, ἐν αἷς ἀνάγκη ἔχῃ μιᾶς πράξεως ποιεῖσθαι δῆλωσιν, ἀλλ' ἐνὸς χρόνου, ὅσα ἐν τῷ τῷ συνέβη περὶ ἓνα ἢ πλείους, ὧν ἕκαστον, ὡς ἔτυχεν, ἔχει πρὸς ἄλληλα. Ὡς περὶ γὰρ κατὰ τὰς αὐτὰς χρόνους, ἢ τ' ἐν Σαλαμῖνι ἐγένετο ναυμαχία, καὶ ἢ ἐν Σικελίᾳ Καρχηδονίων μάχη, ἔδεν πρὸς τὸ αὐ-

DE eā verò imitatione, quæ fit per narrationem, et metris solis utitur, quod oporteat fabulas constituere sicut in tragædiis dramaticas, et quæ unius sint actionis, totius et perfectæ, et quæ habeat simul principium, medium ac finem, ut veluti unum totum animal propriam voluptatem efficiat, patet: quodque constitutiones istæ non

debeant esse quales historiæ, in quibus non necesse est unius actionis expositionem facere, sed unius temporis, quocunque in eo evenisse contigerit circa unum aut plures, quorum singula, prout fors tulerit, ad se invicem pertinent. Nam sicut per eadem tempora, navalis apud Salamina pugna et in Sicilia prælium Carthaginiense evenit

τὸ συνλύνεσθαι τέλος· ἔτῳ καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ἐνίοτε γίνεσθαι θάτερον μετὰ θαλέρου, ἔξ ὧν ἐν ἑδέν γίνεσθαι τέλος. Σχεδὸν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ποιητῶν τῆτο δρῶσι. Διὸ, ὥσπερ εἵπομεν, ἤδη καὶ ταύτῃ θεσπέσιος ἂν φανείη Ὀμηρος παρὰ τῆς ἄλλης, τῷ μὴδὲ τὸν πόλεμον καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον· λίαν γὰρ ἂν μέγας, καὶ ἔκ εὐσύνουτος ἔμελλεν ἔσεσθαι· ἢ τῷ μεγέθει μετρίάζοντα καὶ ἀπεπλεγμένον τῇ ποιικιλίᾳ. Νῦν δ' ἐν μέρος ἀπολαβὼν, ἐπεισοδίοις κέχρηται αὐτῶν πολλοῖς· οἷον, Νεῶν καὶ ἀλόγῳ, καὶ ἄλλοις ἐπεισοδίοις, οἷς διαλαμβάνει τὴν πρῶτην. Οἱ δ' ἄλλοι περὶ ἓνα ποιεῖσι, καὶ περὶ ἓνα χρόνον, καὶ μίαν πρᾶξιν πολυμερῆ· οἷον, ὃ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας, καὶ τὴν μικρὰν Ἰλιά-

runt, quæ minimè tendunt ad eundem finem; ita in temporibus, quæ deinceps se excipiunt, quandoquæ fit unum post alterum, è quibus nulla finis consistit. Hoc verò præstant ferè vulgus poetarum. Quare sicut diximus, hoc jam penè divinus videatur Homerus necesse est præ cæteris; nempe quòd non id aggressus est, ut totum bellum, quod tamen haberet principium, ac finem

fingeret; (nimiùm enim grande, nec facile conspectu futurum fuisset) vel modicè desumptum, at varietate perperam implexum. Jam verò unâ parte desumptâ, episodii ejusdem multis usus est; sicut navium catalogo, aliisque episodii, quibus distinguit fictionem suam. Cæteri verò circa unum versantur, atque unum tempus, et unam actionem multarum partium; sicut, qui fecit Cypriaca, et par-

δα. Τοιγαρῶν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Οδυσσεΐας
μία τραγωδία ποιεῖται ἑκατέρας, ἢ δύο μόναι·
ἐκ δὲ Κυπρίων, πολλαί· καὶ ἐκ τῆς μικρᾶς
Ἰλιάδος πλεον ὀκτώ· οἷον, Ὀπλων κρίσις, Φι-
λοκλήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, Πτωχεΐα,
Λάκαιναι, Ἰλίου Πέρσις, καὶ Απόπλης, καὶ Σί-
γων, καὶ Τρωάδες.

nam Iliada. Idcirco ex Iliade
atque Odysseâ una utriusque
tragoedia efficitur, aut duæ
solum. Sed ex Cypriis multæ,
et ex parvâ Iliade plus octo;

sicut, Armorum judicium, Phi-
loctetes, Neoptolemus, Euri-
pylus, Mendicatio, Lacænae,
Ilii excidium, Classis reditus,
et Sinon, et Troades,

Κ Ε Φ. κδ.

Εποποιίας πρὸς τραγωδίαν διαφορὰ, καὶ πῶς
λέγειν χρὴ τὰ ψευδῆ.

ΕΤΙ δὲ τὰ εἶδη ταῦτα δεῖ ἔχειν τὴν ἐπο-
ποιίαν τῇ τραγωδίᾳ. Ἡ γὰρ ἀπλὴν, ἢ
πεπλεγμένην, ἢ ἡθικὴν, ἢ παθητικὴν δεῖ εἶ-
ναι, καὶ τὰ μέρη ἔξω μελοποιίας καὶ ὄψεως
ταῦτά. Καὶ γὰρ περιπετειῶν δεῖ καὶ ἀναγνώ-
ρίσεων καὶ παθημάτων· ἔτι τὰς διανοίας καὶ
τὴν λέξιν ἔχειν καλῶς· οἷς ἅπασιν Ὀμηρος
κέχρηται, καὶ πρῶτος καὶ ἰκανῶς. Καὶ γὰρ
καὶ τῶν ποιημάτων ἐκάτερον συνέστηκεν· ἡ μὲν
Ἰλιάς, ἀπλὴν καὶ παθητικόν· ἡ δὲ Οδύσσεια,
πεπλεγμένον. Αναγνώρισίς γὰρ διόλκις καὶ
ἡθικὴ. Πρὸς δὲ τέτοις λέξει καὶ διανοίᾳ
πάντας ὑπερβέβληκε. Διαφέρει δὲ καὶ καλὰ τε

PRÆTEREA oportet epo-
pœiam habere easdem for-
mas ac tragœdia. Nam vel
simplex sit necesse est, vel im-
plexa, vel morata, vel pathe-
tica, partesque ejusdem extrâ
melopœiam et apparatus
easdem esse. Nam in eâ etiam
opus erit et peripetiarum, et
agnitionum, et perpeffionum;

et sententias et dictionem rectè
se habere: quibus omnibus
usus est Homerus, et princeps,
et satis. Nam utrumque ejus
poema constat, Ilias quidem
simplex et pathetica; Odyssea
verò implexa. Est enim ubi-
que agnitio, est etiam morata.
Huc accedit, quòd dictione et
sententiâ omnes superavit.

συζάσεως τὸ μῆκος ἢ ἐποποιΐα, καὶ τὸ μέτρον. Τῷ μὲν ὅν μήκους ὅρος ἱκανὸς εἰρημένος. Δύνασθαι γὰρ δεῖ συνορᾶσθαι τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος. Εἴη δ' ἂν τῷτο, εἰ τῶν μὲν ἀρχαίων ἐλάττω αἱ συζάσεις εἶεν, πρὸς τε τὸ πλῆθος τῶν τραγωδιῶν τῶν εἰς μίαν ἀκρόασιν τιθεμένων παρήκοιεν. Ἐχει δὲ πρὸς τὸ ἐπεκλείνεσθαι τὸ μέγεθος, πολὺ τι ἢ ἐποποιΐα ἴδιον, διὰ τὸ ἐν μὲν τῇ τραγωδίᾳ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα πρᾶττόμενα πολλὰ μιμεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν ὑποκριτῶν μέρος μόνον. Ἐν δὲ τῇ ἐποποιΐᾳ, διὰ τὸ διήγησιν εἶναι, ἐς πολλὰ μέρη ἅμα ποιεῖν περαινόμενα, ὑφ' ὧν οἰκείων ὄντων, αὐξέται ὁ τῷ ποιήματι ὄγκος. Ὡς τε τῷτ' ἔχει τὸ ἀγαθὸν εἰς μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὸ μελαβάλλειν τὸν ἀκρόντα, καὶ ἐπεισοδίῳ ἀνομοίοις ἐπεισο-

Præstat verò epopœia compositionis longitudine, nec non metro. Longitudinis igitur terminus dictus sufficit. Oportet enim ut simul perspiciatur principium ac finis. Fuerit verò hoc, si antiquorum constitutiones essent minores, et in numerum tot tragœdiarum quot commodè unâ sessione possent audiri, devenirent. Habet verò unde magnitudinem suam amplificet multum quodammodò proprium epo-

pœia, propterea quòd in tragœdiâ non datur copia plurima, quæ quidem simul agantur, imitandi, sed id solum quod in scenâ est, et eam partem solam quam præstant histriones. Atqui in epopœiâ, quoniam est narratio, fieri potest, ut multæ partes simul in actione fingantur, à quibus, cùm sint propriæ, poematis moles augetur. Quare hoc quidem præstantiæ habet ad magnificentiam, quòd scilicet

δίοις. Τὸ γὰρ ὅμοιον ταχὺ πληρῆν, ἐκπύπλειν ποιεῖ τὰς τραγωδίας. Τὸ δὲ μέτρον τὸ ἡρωϊκόν, ἀπὸ τῆς πείρας ἤρμωσεν. Εἰ γὰρ τις ἐν ἄλλῳ τινὶ μέτρῳ διηγημαλικὴν μίμησιν ποιοῖτο, ἢ ἐν πολλοῖς, ἀπρεπὲς ἂν φαίνοιτο. Τὸ γὰρ ἡρωϊκόν, σασιμῶταλον καὶ ὀγκωδέσαλον τῶν μέτρων ἐστίν. Διὸ καὶ γλώττας καὶ μεταφορὰς δεχέσθαι μάλιστα. Περιττὴ γὰρ καὶ ἡ διηγημαλικὴ μίμησις τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ ἰαμβικόν καὶ τετράμετρον, κινήλικόν· τὸ μὲν, ὀρχησικόν· τὸ δὲ, πρᾶκτικόν. Ἐτι δὲ ἀτοπώτερον εἰ μὴ γνῶσι τις αὐτὰ, ὥσπερ Χαιρήμων. Διὸ εἰδὲς μακρὰν σύσασιν ἐν ἄλλῳ πεποίηκεν, ἢ τῷ ἡρώϊ, ἀλλ' ὥσπερ εἵπομεν, αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει τὸ ἀρμότιον αὐτὸ διαιρεῖσθαι. Ὅμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἄξιός ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ

transponat auditorem, et epifodia dissimilia adhibeat. Quod enim est simile, eò quòd citò satiat, efficit, ut tragœdiæ cadant. Metrum verò heroicum ab experientiâ adhibitum est. Nam si quis in alio quodam metro fingat imitationem, quæ narratione constet, vel in multis, indecorum videretur. Heroicum enim est stabilissimum et tumidissimum inter metra. Quocircà maximè capit glossas et meta-

phoras. Præstat enim cæteris imitatio, quæ narrando fit. Iambicum verò et tetrametrum sunt magis mobilia: hoc quidem saltationi aptum; illud verò actioni. Adhuc verò esset absurdus, si quis eadem misceret, ut Chæremon. Quare nemo longam constitutionem fabulæ alio nisi heroico metro fecit: sed sicut diximus, ipsa natura docet, quomodò ipsum quod convenit possit discerni. At Homerus cum ob

ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν, ἔκ ἀγνοεῖ ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχισα λέγειν. Οὐ γὰρ ἐσι κατὰ ταῦτα μιμητής. Οἱ μὲν ἔν ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν δι' ὅλα ἀγωνίζονται, μιμῆναι δὲ ὀλίγα καὶ ὀλιγάκις. Ο δὲ ὀλίγα φρονησάμενος, εὐθύς εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἦθος, καὶ ἔδεν ἄηδες, ἀλλ' ἔχον ἦθος. Δεῖ μὲν ἔν ἐν ταῖς τραγωδίαις ποιεῖν τὸ θαυμαστόν. Μᾶλλον δ' ἐνδέχεται ἐν τῇ ἐποποιίᾳ τὸ ἀνάλογον. Διὸ συμβαίνει μάλιστα τὸ θαυμαστόν, διὰ τὸ μὴ ὁρᾶν εἰς τὸν πρῶτον. Επεὶ τὰ περὶ τὴν Ἑκτορος δίωξιν ἐπὶ σκηνῆς ὄντα, γελοῖα ἂν φανείη, οἱ μὲν ἐσῶτες καὶ ἔδιώκοντες, ὃ δὲ ἀνανεύων. Ἐν δὲ τοῖς ἔπεσι λανθάνει. Τὸ δὲ θαυμαστόν, ἡδύ.

multa alia est dignus laudari, tum præcipuè, quod unus poetarum non ignorat quid facere debeat. Ipsum enim poetam decet perpauca dicere. Non enim est secundùm hæc imitator. Cæteri profectò per totum opus decertant ipsi, imitantur verò pauca et minoribus in locis. At ille, paucis præmissis, statim inducit virum aut scæminam, aut aliud quid moratum, et nihil quod moribus alienum sit, sed quod mores habeat. Oportet

igitur, quemadmodùm visum est, in tragædiis fingere quod habeat admirationem. At in epopœiâ magis fieri potest id quod est analogum. Quare usu venit ut admiranda maxime capiat, propterea quod non agentem aspicimus. Quandoquidem ista, quæ sunt circa Hectoris persecutionem, si in scenâ agerentur, ridicula possent videri; hi quidèm stantes, et non insequentes, ille verò innuens. At in versibus latet. At quod est mirabile, dulce

σημείον δέ· πάντες γὰρ προσιδέντες, ἀπαγ-
γέλλουσιν ὡς χαριζόμενοι. Δεδίδαχε δὲ μά-
λιστα Ομηρος καὶ τὰς ἄλλας ψευδῆ λέγειν ὡς
δεῖ. Εἰ δὲ τῆτο παραλογισμός. Οἶονταί
γὰρ ἄνθρωποι, ὅταν τὰδὶ ὄντος ἢ γινομένου
τοδὶ γίνεσθαι, εἰ τὸ ὑσερόν ἐστι, καὶ τὸ πρότερον
εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τῆτο δὲ ἐστὶ ψεῦδος. Δι'
ὃ δὴ, ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος, ἄλλα δὲ τὰτα
ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γενέσθαι ἢ προσθεῖναι.
Διὰ γὰρ τὸ εἰδέναι τῆτο ἀληθὲς ὄν, παραλο-
γίζεται ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ πρῶτον ὡς ὄν.
Προαιρεῖσθαι τε ἀδύνατα καὶ εἰκότα, μᾶλλον
ἢ δυνάτα καὶ ἀπίθανα· τὰς τε λόγους μὴ συ-
νίστασθαι ἐκ μερῶν ἀλόγων, ἀλλὰ μάλιστα μὲν
μηδὲν ἔχειν ἄλογον· εἰ δὲ μὴ, ἔξω τῶ μυθεύ-
ματος, ὥσπερ Οἰδίπους τὸ μὴ εἰδέναι πῶς ὁ

est. Argumento fit, quod omnes nunciantes addunt non-nihil de suo, quod gratum faci-ant. Cæteros verò docuit cùm maximè Homerus falsa dicere, quemadmodum oportet. Hoc verò est paralogis-mus. Existimant enim ho-mines, quandò hoc existente aut factò illud gignitur, si po-sterius existit, etiam prius esse vel gigni. Hoc verò est mendacium. Quarè si pri-mum mendacium est, at si vel

minimè foret, necesse est esse, vel fieri, vel addere quod sit. Nam propterea quod hoc ve-rum esse scimus, mendosè col-ligit animus noster etiam primum esse. Eligantur verò impossibilia modò sint verifi-milia, potius quàm quæ fieri possint, sint tamen parùm ve-risimilia. Argumenta verò ne constent ex partibus ab-surdis, sed quantum fieri po-test nihil habeant absurdum: Sin minùs, extra fabulam, sicut

Λαΐος ἀπέθανεν. Ἀλλὰ μὴ ἐν τῷ δράματι, ὥσπερ ἐν Ηλέκτρᾳ οἱ τὰ Πύθια ἀπαγγέλλοντες· ἢ ἐν Μυσοῖς, ὁ Αῤῥωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἦκων. Ὡς τε τὸ λέγειν ὅτι ἀνὴρ ἂν ὁ μῦθος, γελοῖον. Εξ ἀρχῆς γὰρ εἰ δεῖ συνίστασθαι τοιαύτας· ἂν δὲ θῇ, καὶ φαίνηται εὐλογώτερον, ἐνδέχασθαι καὶ ἄτοπον· ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Οδυσσεΐᾳ ἄλογα, τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν, ὥς ἐκ ἂν ἦν ἀνεκτὰ, δῆλον ἂν γένοιτο, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητὴς ποιήσει. Νῦν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς ὁ ποιητὴς ἐμφανίζει ἡδύνων τὸ ἄτοπον. Τῇ δὲ λέξει δεῖ διακονεῖν ἐν τοῖς ἀργοῖς μέρεσι, καὶ μήτε ἡθικοῖς, μήτε διανοητικοῖς. Ἀποκρύπτει γὰρ πάλιν ἢ λίαν λαμπρὰ λέξεις τὰ ἡθῆ, καὶ τὰς διανοίας.

Œdipum non nosse, quomodo Laius perierit. Non verò in dramate, quemadmodum qui in Electrà Pythia nunciant; vel in Mysis, mutus qui a Tegeà Mysiam venit. Quare dicere, fabulam aliàs corruptam fore, ridiculum est. A principio enim non decet tales fabulas constituere: sin verò ita posuerit poeta, idemque rationi magis consentaneum appareat, potest vel absurdum

admitti; quandoquidem etiam ista etiam in Odyssæā absurda circa Ulyssis expositionem, non ferri potuisse manifestum est, si eadem malus poeta finxerit. Jam verò cæteris bonis poeta illustrat coniciens absurdum. Dictione verò oportet elaborare in partibus otiosis, non verò moratis, neque sententiosis. Nam nimis splendida dictio celat mores et sententias.

Κ Ε Φ. κε.

Περὶ προβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε
καὶ ποίων εἰδῶν ἂν εἴη.

ΠΕΡΙ δὲ προβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ
πόσων τε καὶ ποίων ἂν εἰδῶν εἴη, ὥδε
θεωρεῖσι γένοιτ' ἂν φανερόν. Επεὶ γὰρ ἐστὶ
μιμητῆς ὁ ποιητῆς, ὥσπερ ἂν ἡ ζωγράφος ἢ τις
ἄλλος εἰκονοποιὸς, ἀνάγκη μιμεῖσθαι, τριῶν
οὐλῶν τὸν ἀριθμὸν, ἐν τι αἰεὶ. Ἡ γὰρ οἷα ἦν,
ἢ ἐσιν, ἢ οἷα φασι καὶ δοκεῖ, ἢ οἷα εἶναι δεῖ.
Ταῦτα δ' ἐξαγγέλλεται λέξει, ἢ καὶ γλώτταις
καὶ μεταφοραῖς. Καὶ πολλὰ πάθη τῆς λέ-
ξεώς ἐσι. Δίδομεν γὰρ ταῦτα τοῖς ποιηταῖς.
Πρὸς δὲ τέτοις ἔχῃ ἡ αὐτὴ ὁρδότης ἐστὶ τῆς
πολιτικῆς καὶ τῆς ποιητικῆς, ἔδὲ ἄλλης τέχνης

SED de criminationibus,
atque earundem solutioni-
bus, ex quot quibusque formis
existant, hoc modo conside-
rantibus fiat manifestum. Cum
enim sit poeta imitator, quem-
admodum pictor, aut si quis ali-
us imaginum effictor, necesse
est imitetur, ex numero tribus,
unum semper. Aut enim
qualia fuerint, aut sint, aut qua-

lia esse videantur, et in con-
fesso sint, aut qualia oportuerit
esse. Hæc verò enunciantur
dictione, vel glossis et meta-
phorís. Et multæ sanè sunt
dictionis vices. Hæc enim
largimur poetis. Præterea
civilis scientia, vel alia aliqua
ars non perindè se rectè ha-
bet, ac poetica. In ipsam
verò poeticam duo peccata

καὶ ποιητικῆς. Αὐτῆς δὲ τῆς ποιητικῆς διτλὴ ἡ αἰμαρλία. Ἡ μὲν γὰρ κατ' αὐτὴν, ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκός. Ἡ μὲν γὰρ προείλετο μιμῆσθαι ἀδυναμίαν, αὐτῆς ἡ αἰμαρλία· ἡ δὲ τὸ προελεσθαι μὴ ὀρθῶς, κατὰ συμβεβηκός· ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα. Ἡ τὸ κατ' ἐκάστην τέχνην αἰμαρλίημα· οἷον, τὸ κατὰ ἰατρικὴν ἢ ἄλλην τέχνην, εἰ ἀδύνατα πεποιήσαι. Ταῦτ' ἐν ὁποῖα ἂν ᾖ, καὶ κατ' ἐαυτήν. Ὡς τε δεῖ τὰ ἐπιμήματα ἐν ταῖς προβλήμασιν ἐκ τῶν ἐπιμνησθέντων λύειν. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἂν τὰ πρὸς αὐτὴν τὴν τέχνην ἀδύνατα πεποιήσῃ, ἡμάρτηται. Ἀλλ' ὀρθῶς ἔχει, εἰ τυγχάνοι τῆ τέλους τῆ αὐτῆς. Τὸ γὰρ τέλος εἶρηται· οἷον, εἰ ἔτις ἐκπληκτικώτερον, ἢ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ποιεῖ μέρος. Παράδειγμα ἡ τῆ Εὐλοχὸς δῖωξις. Ἡ μέντοι τὸ τέλος, ἢ μᾶλλον

incidunt. Hoc quidem per se incurrit, illud verò per accidens. Est profectò ejus proprium peccatum, quæ imitari vellet præter facultatem. Est verò per accidens, velle imitari minus rectè, scilicet equum, qui utroque armos dexteros simul projecit. Vel potest errare in singulis artibus, nempe in medicâ, vel aliâ arte, si impossibilia finxerit. At hæc, quæcunque fuerint,

non sunt in ipsâ. Quare oportebit dispicere quemadmodum vituperia in criminationibus ex his solvas. Primum certè peccatur, si ficta sunt ea, quæ non est artis ipsius fingere: sed benè se habebit, si proprium inde finem consequatur. Finis verò dictus est; nempe, si hoc modo faciat eandem, vel aliam partem magis admirabilem. Exemplo est Hectoris infecutio. Sin

ἢ ἥττον ἐνεδέχεται ὑπάρχειν, καὶ κατὰ τὴν περὶ
 τούτων τέχνην, ἡμάρτηται ἐκ ὁρθῶς. Δεῖ γὰρ
 εἰ ἐνδέχεται, ὅπως μὴδὲ μὴ ἡμαρτῆσθαι. Ἐτι
 ποτέρων ἐστὶ τὸ ἀμάρτημα, τῶν κατὰ τὴν τέχ-
 νην, ἢ κατ' ἄλλο συμβεβηκός; ἔλαττον γὰρ, εἰ
 μὴ ἦδει ὅτι Ἐλαφος θήλεια κέρατα ἐκ ἔχει, ἢ
 εἰ καπομιμήτως ἔγραψε. Πρὸς δὲ τέτοις εἰ
 ἐπιμαῖται, ὅτι ἐκ ἀληθείας, ἀλλ' οἷα δεῖ· οἷον
 καὶ Σοφοκλῆς ἔφη, αὐτὸς μὲν οἷος δεῖ ποιεῖν,
 Εὐριπίδης δὲ οἷοι εἶσι. Δι' ὃ ταύτην λυτέον.
 Εἰ δὲ μὴδετέρως, ὅτι ἔτω φασίν, οἷον τὰ περὶ
 θεῶν. Ἰσως γὰρ ἔτε βέλιον ἔτω λέγειν, ἔτ'
 ἀληθεῖ, ἀλλ' ἔτυχεν, ὥσπερ Ξενοφάνης· ἀλλ'
 ἔφασκε τάδε. Ἰσως δὲ ἔβελιον μὲν, ἀλλ'
 ἔτως εἶχεν, οἷον τὰ περὶ τῶν ὀπλων.

verò is finis poterit esse plùs
 vel minùs, nec tamen artis
 præcepta violentur, peccatur
 non rectè. Oportet enim si
 fieri potest, ut nequâ peccetur.
 Utrum verò peccatum majus
 est, quod in arte sit, aut se-
 cundum aliud quid per acci-
 dens? Est enim minùs, igno-
 râsse quòd Cerva non habet
 cornua, quàm, quod non feli-
 citèr potuerit imitari, descrip-
 sisse. Adhuc si vitio vertitur,
 quòd non vera, sed qualia de-

cet; sicut Sophocles dixit, se
 quidem fingere quales decuit,
 Euripidem verò quales sunt:
 quare hâc ratione solvendum.
 Sin neutro modo, quòd ita
 aiunt; quemadmodum quæ
 ad Deos pertinent. Fortassè
 enim nec æquum est nec ve-
 rum ita dicere, sed accidit,
 sicut Xenophanes; sed hæc
 non aiunt. Fortassè verò non
 quidem meliùs, sed res ipsa
 est, quemadmodum ea de ar-
 mis;

Εγχεα δέ σφιν — Οὐδ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.

Οὕτω γὰρ τότε ἐνόμιζον, ὥσπερ καὶ νῦν Ἰλλυριοί. Περὶ δὲ τῶ καλῶς ἢ μὴ καλῶς, ἢ εἰρηλαίτιν, ἢ πῶπραχλιν, ἢ μόνον σκεπτόμενον εἰς αὐτὸ τὸ πῶπραχμένον ἢ εἰρημένον βλέποντα, εἰ σπῆδαϊον ἢ φαῦλον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πῶπροντα ἢ λέγοντα πρὸς ὄν, ἢ ὅτε, ἢ ὅτω, ἢ ἢ ἐνεκεν· οἶον, ἢ μείζονος ἀγαθῆ, ἵνα γένῃται· ἢ μείζονος κακῆ, ἵνα ἀπογένῃται. Τὰ δὲ πρὸς τὴν λέξιν, ὁρῶντα δεῖ διαλύειν· οἶον, γλώτῃ.

Οὐρῆας μὲν πρῶτον.

Ἰσως γὰρ ἢ τὰς ἡμίονους λέγει, ἀλλὰ τὰς φύλακας. Καὶ τὸν Δολῶνα,

— Εἶδος μὲν ἔην κακός.

— Ἔγχεα δέ σφιν
Οὐδ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.

Sic enim tum usurpabant, sicut nunc Illyrii. An verò quis pulchrè, vel non pulchrè dixerit quid, vel fecerit, non solum dispiciendum est respectu habitò ad ipsum factum vel dictum, utrum bonum an malum, verum etiam ad agentem vel dicentem ad quem, vel quo tempore, vel quo in-

strumento, vel cujus gratiâ; sicut ut majus bonum consequatur, aut majus malum depellat. Quæ verò ad dictionem pertinent, oportet intelligentem solvere; nempe glossâ;

Οὐρῆας μὲν πρῶτον.

Fortassè enim non dicit mulos, sed custodes. Et Dolona,

Εἶδος μὲν ἔην κακός.

Οὐ τὸ σῶμα ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον
αἰσχρόν. Τὸ γὰρ εὐειδὲς οἱ Κρήτες εὐπρόσ-
ωπον καλεῖσι. Καὶ τὸ,

Ζωρότερον δὲ κέραιρε,

ὃ τὸ ἀκράλον, ὡς οἰνοφλυξιν, ἀλλὰ τὸ θᾶπτον.

Τὸ δὲ καλὰ μεταφορὰν εἰρηλαί· οἶον,

Ἄλλοι μὲν γὰρ θεοὶ τε καὶ ἄνδρες

Εὐδὸν παννύχιον.

Καὶ τὸ,

Ἦτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀδρήσειεν.

Καὶ,

Αὐλῶν συρίγωνθ' ὁμαδόν.

Τὸ γὰρ Πάντες, ἀντὶ τῆς Πολλοὶ καλὰ μεταφο-
ρὰν εἰρηλαί· (Τὸ γὰρ πᾶν, πολὺ τι.) Καὶ τὸ,

Non corpore deformi, sed tur-
pi facie. Etenim εὐπρόσωπον
Cretenses ἰσχυρῶς vocant. Et
istud,

Ζωρότερον δὲ κέραιρε,

non merum, sicut vinosis, sed
ocyus. Hoc verò per meta-
phoram dictum est; sicut,

Ἄλλοι μὲν γὰρ θεοὶ τε καὶ ἄνδρες
Εὐδὸν παννύχιον.

Et illud,

Ἦτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν
ἀδρήσειεν.

Et,

Αὐλῶν συρίγωνθ' ὁμαδόν.

Et quemadmodum πάντες di-
ctum est per tropum pro πολ-
λοῖ; (nam πᾶν est πολὺ τι)
sic etiam dicitur,

Οἷη δ' ἄμμορος,

καλὰ μεταφοράν. Τὸ γὰρ γνωριμώτατον μόνον.
Καλὰ δὲ προσωδίαν, ὥσπερ Ἰππίας ἔλυσεν ὁ
Θάσιος τὸ,

Δίδομεν δέ οἱ.

Καὶ,

Τὸ μὲν ἔ' καλαπύθεσθαι ὁμῶς.

Τὰ δὲ διαίρεσαι· οἷον Εμπεδοκλῆς·

Αἴψα δὲ θνή' ἐφύοντο, τὰ πρὶν μάθον' ἀθάνατ'
εἶναι,

Ζωρά τε πρὶν, κέκρυτο.

Τὰ δὲ ἀμφιβολία·

Παρώχηκεν δὲ πλέων νύξ.

Τὸ γὰρ Πλέων, ἀμφιβολὸν ἐστὶ. Τὰ δὲ καλὰ

Οἷη δ' ἄμμορος,

per tropum. Quod enim est
maximè notum, est quodam-
modò solum. Et per accen-
tum, quo pacto Hippias Tha-
sius solvit illud,

Δίδομεν δέ οἱ.

Atque illud,

Τὸ μὲν ἔ' καλαπύθεσθαι ὁμῶς.

Alia verò distinguendo; sicut
Empedocles,

Αἴψα δὲ θνή' ἐφύοντο, τὰ πρὶν
μάθον' ἀθάνατ' εἶναι,
Ζωρά τε πρὶν, κέκρυτο.

Illa verò ambiguitate;

Παρώχηκεν δὲ πλέων νύξ.

Istud enim πλέων est ambi-
guum. Necnon consuetudine

τὸ ἔθος τῆς λέξεως· οἶον τὸν κεκραμένον οἶνον
φασιν εἶναι. Οθεν πεποίηται.

Κνημῖς νεολεύκῃς κασσιέροις.

Καὶ Χαλκέας, τὰς τὸν σίδηρον ἐργαζομένας.
Οθεν εἴρηται ὁ Γανυμήδης.

Δίῃ οἰνοχοεύειν,

ἐ πινόντων οἶνον. Εἴη δ' ἂν ἐ τῷτο γε καὶ
κατὰ μεταφοράν. Δεῖ δὲ καὶ ὅταν ὄνομά τι
ὑπεναντίωμά τι δοκεῖ σημαίνειν, ἐπισκοπεῖν πο-
σαχῶς ἂν σημῆναι τῷτο ἐν τῷ εἰρημένῳ· οἶον

Τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,

τῷ ταύτῃ κωλυθῆναι. Τὸ δὲ ποσαχῶς ἐνδέ-
χεται, ὡδί πως μάλιν' ἂν τις ὑπολάβοι κατὰ
τὴν καλ' ἀντικρὺ, ἢ ὡς Γλαύκων λέγει, ὅτι ἐνιοι

fermonis; sicut mixtum vi-
num dicitur. Unde fingitur,

Κνημῖς νεολεύκῃς κασσιέροις.

Et Ærarios vocant, qui fer-
rum fabricantur. Unde dici-
tur Ganymedes

Δίῃ οἰνοχοεύειν,

Diis non vinum potantibus.
Sed et hoc fiat per tropum.
Oportebit verò, cùm nomen
aliquod subcontrarium quid

monstrare videbitur, confide-
rare, quot sensus habere possit
in dicto loco; sicut

Τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,

id est, inde impeditum est.
Hoc verò, nempe quot sensus
verbum habeat, sic quodam-
modò quis existimet, si con-
trariam significationem per-
pendat, vel quemadmodùm
dicit Glaucón, si cogitet, quos-
dam præconceptas notiones

ἀλόγως προὑπολαμβάνει, καὶ αὐτοὶ καλαψη-
φισάμενοι συλλογίζονται, καὶ ὡς εἰρηκότες ὅτι
δοκεῖ ἐπιλήμῳσιν, ἂν ὑπεναντίον ἢ τῇ αὐτῶν οἴη-
σει. Τέτο δὲ πέπονθε τὰ περὶ Ικάριον. Οἴ-
ονται γὰρ αὐτὸν Λάκωνα εἶναι. Ατοπον ἔν,
τὸ μὴ ἐντυχεῖν τὸν Τηλέμαχον αὐτῷ εἰς Λα-
κεδαίμονα ἐλθόντα. Τὸ δὲ ἴσως ἔχει ὥσπερ
οἱ Κεφαλήνες φασι. Παρ' αὐτῶν γὰρ γῆμαι
λέγῃσι τὸν Οδυσσεά· καὶ εἶναι Ικάδιον, ἀλλ'
ἔκ Ικάριον. Δι' αἰμάρτημα δὲ τὸ πρόβλημα
εἰχός ἐστι. Ολῶς δὲ τὸ ἀδύνατον μὲν, ἢ πρὸς
τὴν ποιήσιν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ πρὸς τὴν
δόξαν δεῖ ἀνάγειν. Πρὸς τε γὰρ τὴν ποιήσιν,
αἰρετώτερον πιθανὸν ἀδύνατον, ἢ ἀπίθανον καὶ
δυνατὸν· τοιούτους δ' εἶναι, οἷος Ζεῦξις ἔγραφεν,
ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ βέλτιον. Τὸ γὰρ παρὰ-

habere absurdè, ipsosque præ-
judicatè ratiocinari, poetâsque
insectari, perindè ac si dixis-
sent temerè, si fuerit omninò
sententiæ suæ contrarium.
Hoc fati subierunt quæ sunt
de Icario. Eum enim existi-
mant Laconem esse. Quare
absurdum, in eum non inci-
disse Telemachum, cùm La-
cedæmonia venisset. Res verò
fortassè ita est, ut aiunt Ce-
phalenii. Apud se enim di-
cunt Ulysssem nupsisse; et Ica-

dium esse, non Icarium. Prop-
ter erratum verò ut fiat cri-
minatio, est verisimile. Om-
ninò verò impossibile vel ad
poesin, vel ad melius, vel ad
opinionem referre oportebit.
Nam ad poesin respectu habi-
to, quod est probabile, nec
tamen fieri potest, præferen-
dum est ei, quod quidem
fieri possit, nec sit tamen pro-
babile: personæ autem sint
tales, quales Zeuxis pinxit,
vel etiam in melius excolan-

δειγμα δεῖ ὑπερέχειν. Πρὸς ἃ φασὶ τ᾽ ἄλογα. Οὕτω τε καὶ ὅτι πολλὰ ἐκ ἄλογόν ἐσιν. Εἶκος γὰρ καὶ παρὰ τὸ εἶκος γίνεσθαι. Τὰ δ' ὑπεναντία ὡς εἰρημένα ἔτω σκοπεῖν, ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγχοι, εἰ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ, καὶ ὡσαύτως, ὥς τε καὶ αὐτὸν ἢ πρὸς ἃ αὐτὸς λέγει, ἢ ὃ ἂν φρόνιμος ὑπόδηται. Ορβή δὲ ἐπιλήμσεις, καὶ ἄλογία καὶ μοχθηρία, ὅταν μὴ ἀνάγκης ἔσης μηδὲν, χρήσεται τῷ ἄλόγῳ, ὥσπερ Εὐριπίδης τῷ Αἰγείῳ πονηρία, ὥσπερ ἐν Ορέσῃ τῷ Μενελάῳ. Ταῦτα μὲν ἂν ἐπιλήμματα, ἐκ πέντε εἰδῶν φέρουσιν. Ἡ γὰρ ὡς ἀδύνατα, ἢ ὡς ἄλογα, ἢ ὡς βλαβερά, ἢ ὡς ὑπεναντία, ἢ ὡς παρὰ τὴν ὀρθότητα τὴν κατὰ τέχνην. Αἱ δὲ λύσεις ἐκ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν σχεπέαι· εἰσὶ δὲ δώδεκα.

tur. Nam exemplar præstare oportebit. Ad ea quæ absurdum arguent, sic respondendum; eadem nempe non esse absurda: quippe verisimile est res fieri etiam posse, quæ non sunt verisimiles. Subcontraria verò quæ diximus, ita considerare, ac in dialecticis elenchos, num idem sit, et ad idem spectet, eodemque in modo, adeò ut adversetur ipse lis quæ dixerit, vel quæ vir prudens præceperit. At criminatio erit iusta, eritque ab-

furdum et pravum, si nullâ omnino necessitate adactus absurdo utetur, sicut Euripides Ægeiæ malitiâ, et quemadmodum in Oreste Menelai. Hæc igitur vituperia ex quinque formis arcessunt: vel quòd sunt impossibilia, vel absurda, vel nòciva, vel subcontraria, vel præter istam perfectionem, quam ars recipit. Solutiones verò ex numeris supradictis petendæ sunt; sunt verò quoddecim.

Κ Ε Φ. κς.

Οτι βελίων ἢ τραγωδικὴ μίμησις ἢ ἡ ἐπο-
ποιητικὴ.

ΠΟΤΕΡΟΝ δὲ βελίων ἢ ἐποποιητικὴ
μίμησις, ἢ ἡ τραγωδική, διαπορήσειεν ἄν-
τις. Εἰ γὰρ ἡ ἥττον φορλική, βελτίων· τοι-
αύτη δὲ ἡ πρὸς βελίως θεατὰς ἐστὶ, δῆλον ὅτι
ἡ ἅπαντα μιμνεμένη φορλική. Ως γὰρ ἐκ αἰ-
σθανομένων, ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ, πολλὴν κί-
νησιν κινῶνται· οἷον, οἱ φαῦλοι αὐληταὶ κυλιό-
μενοι, ἂν Δίσκον δεῖ μιμεῖσθαι· καὶ ἔλκοντες
τὸν κορυφαῖον, ἂν Σκύλλαν αὐλῶσιν. Ἡ μὲν
ἐν τραγωδίᾳ, τοιαύτη ἐστὶν, ὥς καὶ οἱ πρότε-
ρον τὰς ὑσέρως αὐτῶν ὥντο ὑποκριτὰς. Ως
λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, πείθηκον ὁ Μυνίσκος
τὸν Καλλιππίδην ἐκάλει. Τοιαύτη δὲ δόξα

UTRA verò sit præstan-
tior epica, vel tragica
imitatio dubitari potest. Nam
si illa, quæ minus molesta est,
præstet; sitque etiam, quæ ad
præstantiores spectatores se
conferat, patet illam quæ om-
nia imitatur, molestam esse.
Quasi enim minùs perciperent,
nisi ipse se coràm sistat, mul-

tos motus moventur: quem-
admodum mali Tibicines vo-
lunt se, si discum imitari
oporteat; vel coryphæum tra-
hant, si Scyllam canunt. Est
ergo tragœdia talis, quales
antiqui histriones juniores ex-
istimabant. Myniscus enim
Callippidem solitus est simium
appellare, quod nimis gestibus

καὶ περὶ Πινδάρου ἦν, ὡς ἔτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς, ἢ ὅλη τέχνη πρὸς τὴν ἐποποιίαν ἔχει. Τὴν μὲν ἔν περὶ τὰς θεατὰς ἐπικειῖς φασιν εἶναι, δι' ὃ ἔδεν δεῖναι τῶν σχημάτων· τὴν δὲ τραγικὴν, πρὸς φαύλους. Ἡ ἔν φορτικὴ, χείρων δῆλον ὅτι ἂν εἴη. Πρῶτον μὲν ἔν τῆς ποιητικῆς ἢ καλῆγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς· ἐπεὶ ἐστὶ περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψωδῶντα, ὅπερ ἐποίει Σωσίφρατος· καὶ διάδοντα, ὅπερ ἐποίει Μνασίθεος Οὐένιος. Εἴτα ἔδεν κινήσεις ἅπασα ἀποδοκιμασέα, εἴπερ μὴδ' ὄρχησις, ἀλλ' ἢ φαύλων, ὅπερ καὶ Καλλιππίδῃ ἐπετιμᾶτο, καὶ νῦν ἄλλοις, ὡς ἐκ ἐλευθέρας γυναικας μιμνέμενων. Ἐτι ἡ τραγωδία καὶ ἄνευ κινήσεως ποιεῖ τὸ αὐτῆς, ὡς περ ἡ ἐποποιία. Διὰ γὰρ τῆ ἀναγινώσκειν φανερά

exultaret. Eademque erat de Pindaro sententia. Quemadmodum igitur hi ad se invicem stabant, habet se ad epopœiam tota ars. Quare aiunt hanc ad præstantes iudices comparatam esse, quippe quæ non egeat figuris; tragicam verò ad viles. Quæ ergo molestæ est, inferior videatur. Primum igitur non hoc poeticæ vitio vertendum est, sed histrionicæ arti: quandoquidem in epicâ recitatione nimium

gestûs potest adhiberi, quod quidem Sosistratus facere solebat; nec non cantus perpetuus, quod Mnasiheus Opuntius. Deinde non omnis motus repudiandus est, ut neque saltatio, sed illa viliorum, quod vitio datum est et Callippedi, et nunc aliis, eò quòd impudicas mulieres imitentur. Adde quòd tragœdia absque etiam motu rem suam præstat, sicut epopœia. In lectione enim vis ejus patet. Quare

ὅποια τίς ἐστίν. Εἰ ἔν ἐσι τᾶλλα κρείττων,
 τὸτό γε ἔκ ἀναγκαῖον αὐτῇ ὑπάρχειν· ἔπειτα
 διότι πάντ' ἔχει ὥσαπερ ἡ ἐποποιία. Καὶ γὰρ
 τῷ μέτρῳ ἔξέσι χρῆσθαι, καὶ ὅτι ἔ μικρὸν μέ-
 ρος τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄψιν ἔχει, δι' ἧς τὰς
 ἡδονὰς ἐπίστανται ἐναργέστατα. Εἴτα καὶ τὸ
 ἐναργὲς ἔχει καὶ ἐν τῇ ἀναγνωρίσει, καὶ ἐπὶ
 τῶν ἔργων. Εἰτι τῷ ἐν ἐλάττω μῆκει τὸ τέλος
 τῆς μιμήσεως εἶναι. Τὸ γὰρ ἀθροώτερον,
 ἡδίων ἢ πολλῶ κεκραμένον τῷ χρόνῳ. Λέγω
 δ' οἷον εἴ τις τὸν Οἰδίπην δεῖη τὸν Σοφοκλέους
 ἐν ἔπεσιν ὅσοις ἡ Ἰλιάς. Εἰτι ἥττον μία ὅποι-
 αὲν μίμησις ἢ τῶν ἐποποιῶν. Σημεῖον δὲ· ἔκ
 γὰρ ὅποιασθ' ἐν μιμήσεως, πλείους τραγωδίας
 γίνονται. Ὡς τε εἰ μὲν ἓνα μῦθον ποιῶσιν,
 ἀνάγκη ἢ βραχέα δεικνύμενον μῦθον φαίνε-

si est cætera superior, hoc
 quidem non necesse erit ei
 inesse; tum verò quòd omnia
 continet quotquot sunt in
 epopœiâ. Nam et idem me-
 trum potest usurpare, et præ-
 stat etiam, quòd musicam et
 apparatus habeat partes non
 contemnendas, per quas vo-
 luptates evidentissimè perci-
 piunt. Est præterea vis ejus
 evidens cùm in lectione, tùm
 in actione ipsâ. Quin et in
 minore spatio finis est ejus

imitationis. Quod enim con-
 fertum, est jucundius quàm
 id, quod tempore longo dilu-
 tum est. Dico verò, que
 admodum si quis Œdipum So-
 phocleum in versus quot sunt
 in Iliade concluderet. Adde
 quòd epicorum imitatio quæ-
 cunque minùs una est. Ex-
 emplo fit, ex eorundem imi-
 tatione quâcunque plures tra-
 gœdias nasci. Quare si unam
 fabulam fingunt, necesse est
 eandem, si brevius explicetur,

σθαι· ἢ ἀκολουθῆναι τῷ τῷ μέτρῳ μήκει, ὑδαρῇ. Εἰ δὲ πλείους, λέγω δὲ οἷον, εἴαν ἐκ πλείονων πράξεων ἢ συγκειμένη, ἢ μία· ὥσπερ ἡ Ἰλιάς ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἡ Οδύσσεια, ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος· καίτοι ταῦτα τὰ ποιήματα συνέστηκεν ὡς ἐνδέχεται ἄριστα, καὶ ὅτι μάλιστα μιᾶς πράξεως μίμησις ἐστίν. Εἰ ἔν τούτοις τε διαφέρει πᾶσι, καὶ ἔτι τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ (δεῖ γὰρ ἢ τὴν τυχεσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτὰς, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην) φανερόν ὅτι κρείττων ἂν εἴη μᾶλλον τῷ τέλει τυγχάνουσα τῆς ἐποποιίας. Περὶ μὲν ἔν τραγωδίᾳ, καὶ ἐποποιίᾳ, καὶ αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, καὶ πόσα, καὶ τί διαφέρει, καὶ τῷ εὖ ἢ μὴ, τίνες αἰτίαι, καὶ περὶ ἐπιμήσεων καὶ λύσεων, εἰρήσθω τοσαῦτα.

ad extremum mancam evadere; sin cum longitudine metri producta sit, dilutam. Sin verò plures, sicut si ex pluribus fabulis constet, non una est; quemadmodum Ilias habet plurimas partes tales, nec non Odyssea, quæ per se habent magnitudinem: nihilo minus hæc poemata, quantum fieri potest, optimè constituta sunt, et est cum maximè in iis actionis unius imitatio. Ergo si præstat omnibus his; nec

non in artis opere, (deceat enim utraq; non facere ejus voluptatem temerè, sed suprà dictam,) planum est, eò præstare tragœdiam, quòd magis quàm epopœia finem suum consequitur. Quare de tragœdiâ, et epopœiâ, ipsis, earundemque partibus, et quot, et quantum differant, et quomodo benè sint vel malè, quasque ob causas, necnon de criminationibus et solutionibus, hæc dicantur.

N O T A E.

C A P. I.

Tὸ συμῶλον. — Generaliter dictæ sunt imitatrices.

Est verò in quæstione, quid propriè poësis, quib.

ὡς περ γὰρ. — Imitatur sculptor materiâ figuratâ;

pictor coloribus, non solidâ materiâ; cæteri voce imi-

tantur; ii nempe qui voces hominum, aut avium, &c.

Hæc instrumenta singula per se adhibentur, nec pos-

sunt in imitando misceri. Poeticæ autem artes in-

strumenta sua, rythmum, sermonem, harmoniam, vel

per se singula, vel inter se mixta adhibent.

Τινες ἀπεικάζοντες. — Cap. 25. — ἔπει γὰρ ἐστὶ Μίμησις

ὁ Ποιητής, ὡς περ αὖν ἡ ζωγραφός, ἢ τις ἄλλος εἰκονοποιός.

Διὰ τῆς φωνῆς. — Servetur lectio. Hæc verba multum

molestiæ exhibuerunt Victorio, atque aliis, propterea

quòd casus mutatur. Vult verò Aristoteles per vo-

cem, sono fieri etiam imitationem. Cui in rhetoricis

astipulatur his verbis; καὶ ἡ φωνὴ πάντων μιμητικωτάτη

τῶν μορίων ἡμῶν. Rhet. lib. 3. cap. 1.

Εν ρυθμῳ. — Ρυθμος τάξις ἑμμελος ἀκολουθία Ἀρμονίας.
Suidas in voce. Anglicè, *Movement*. Latinè, Numeri.

Accessit numerisque modisque licentia major. Hor.
Id est, Ρυθμοῖς et Μελεσιν. In octavo Politic : ubi
differit Aristoteles, num juvenes musicè scire debeant,
tantum asserit esse commercium inter animos nostros
et numeros, cantusque, ut ex iis homines morati effi-
ciantur. “Cum vinolenti adolescentes, tibiæ cantu,
ut sit, instincti mulieris pudicæ fores frange-
rent, admonuisse tibicinam, ut spondeum caneret,
Pythagoras dicitur. Quod cum illa fecisset, tarditate
modorum et gravitate cantûs, illorum furentem petu-
lantiam resedisse.” Cicer. Frag. Rythmus non tantum
modorum motus κατὰ τὸ ταχὺ καὶ βραδὺ significat, sed
omnes omninò motus corporis numerosos.

Rythmus oritur ex partium quantitate, qualitate,
dispositione. Quantitas duplex, in corpore et in tem-
pore: corpus appello dictionis extensionem, tempus
tractum pronunciationis. Qualitas in tenore et in
sono: tenorem intelligo elationem vocis, aut depressi-
onem, sonum aeris verberationem: qualemcunque.
Dispositio comprehendit locum, situm, ordinem. Scal.
Poet. lib. 4. c. 44.

Rythmi origo de arsi et thesi manare dignoscitur.
Nam rythmus est pedum temporumque junctura ve-
lox, divisa in arsi et thesi. Aristoxenus autem ait,
non omni modo inter se composita tempora rythmum
facere. Nam coitus temporis communis est rythmo
et arrhythmia. Unde si apta congruant spatia, ryth-
mum faciunt; si contrà, arrhythmiam. Mar. Victor.
Art. Gram. lib. 1.

Οἷον ἢ τῶν Συριγγῶν. — Facile est animadvertere om-

nein sonum, qui materies cantilenarum est, triformem esse naturâ. Aut enim editur voce, sicut est eorum, qui faucibus sine instrumento canunt; aut flatu, sicut tubarum et fistularum; aut pulsu, sicut in citharis. Varron. Fragmentum.

Ἡτε Αὐλητικὴ καὶ κιθαρῳδία. — Has artes poeticas vocat, cum quia ex fictione nascuntur, inest enim iis numerorum et modorum compositio; tum quia imitantur res, sicut luctum, gaudia, atque omnes animorum atque affectuum motus.

Οἱ τῶν Ὀρχησῶν. — Scilicet Μιμηταί. Non enim omnis saltatio imitatur; sed ea solum, per quam mores hominum motusque animorum exprimuntur. Cæteræ omnes saltationes habent certè harmoniam. Est enim harmonia apta motuum, vel vocum, vel sonorum inter se connexio; cum rythmus sit istiuscæ harmoniæ cursus et processus. Hæc autem imitatio saltatoria propter affectuum vehementiam, et motuum varietatem harmoniâ caruit.

Τοῖς λόγοις ψιλοῖς. — Vel prosâ oratione, vel metris. Sic in Rhet. lib. 3. cap. 2. Το δὲ κυρίου καὶ οἰκείου καὶ μεταφορά μοναὶ χρήσιμοι πρὸς τὴν τῶν ψιλῶν λόγων λέξιν, nempe oratione metris solutâ. Adimplendum est quod deficit in hunc modum. Miraris sanè me dicere, epopœiam posse prosâ constare, sine metris. At profectò ni ita esset, absurda multa consequerentur.

Οὐδὲν γὰρ αὖν. — Subaudi πρὸς. Quid enim habent inter se commune Sophronis et Xenarchi mimi, et Platonis dialogi, illi versu, hi solutâ oratione conscripti? Non habent metrum, sed profectò imitationem habent. Imitatio itaque poesin constituit, non metra.

Τὴς Σωκρατικῆς λόγους. — Si imitatio, non metra, poesin

constituit, sequitur Platonis atque omnes ferè dialogos esse Ποιησεις, quippè sunt Μιμησεις. Omnia enim in dialogis ficta sunt, et ad veram vitam expressa. Adumbrantur in iisdem colloquentium mores, et sunt omnes dramaticæ: ἡ δὲ ἐνέργεια Μιμησις, ut in Rhēt. lib. 3. id est, ficta actio est imitatio.

Οὐδὲ εἰ τις. — Immo compara epopœiam factam hexametris, cum imitatione quavis factâ trimetris, vel elegaicis versibus. Quid habent commune? Imitationem, non metra, quæ diversa sunt. Potest igitur sine metris poesis existere.

Πλὴν τοῦ Ἀνθρώπου γε. — Nota illud γε subiectum voci Ἀνθρώποι, quos quidem non sine contemptu perstringit.

Κατὰ Μίμησιν Ποιησάς. — Poetæ fingere possunt, quæ sint extra naturam.

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. Hor. Sed plerumquæ humanarum rerum actioni fictionem subijciunt. Poesis est perpetuum argumentum; poetice est ars earum rerum. V. Varron. Fragni.

Ἀλλὰ κοινὴ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορευομένη. — Eadem est constructio ac suprà; ὅθεν κοινὴν ὀνομασαι. Ομοίως δὲ καὶ. — Eris poeta, nullo metro usus; eris poeta, usus metris omnibus, sicut Chæremôn, modò imitationem efficias.

Μελεῖ κατὰ μέτρον. — Melos complectitur sermonem atque harmoniam. Addit insuper καὶ μέτρον, quoniam non hîc agitur de epopœiâ, quæ lectione contenta est, sed de iis speciebus, quarum vis est in actione scenicâ, et quæ desiderant metra, ut recini possint. His igitur metrum est necessarium, epopœiæ non item.

Μεν ὅν. — Ut concludam summam disceptationis hujus.

Ἐν αἰς. — Nempè διαφοραῖς, quoad instrumentorum genus, in quibus imitationem efficiunt.

C A P. II.

ΤΑ γὰρ ἦν. — Qui sunt absolutè recti, aut pravi, dihabent mōres. Nam, sicut fusè probavit in Ethicis, omnes virtutes sunt habitus, sumpti κατὰ προαιρεσίαν, ex certo animi consilio.

Ἡ καὶ ἡμᾶς. — Omittit τοῖντες similes, quos includit voce βελτιονας; non enim potuit, salvâ honestate, dicere homines plerosque medios esse inter virtutes et vitia.

Περὶ τῆς λογιᾶς. — Dialogos. — Ψαλομετρία versus nudi, harmoniâ carentes.

Καὶ τῆς νομιᾶς. — In hac voce explicandâ operam feliciter posuit Carolus Sigonius, cujus verba, quantum ad rem valent, apponam. 3^a Differunt inter se dithyrambi, nomi, tragœdia et comœdia, quod illæ utuntur omnibus (rythmo, sermone et harmoniâ) conjunctim, hæ separatim. Illas autem cum dixit, priores duas à se nominatas intellexit, dithyrambos et nomos. Accedit, quod Aristoteles, cum de rebus, quas diversas imitarentur poetæ, differit, eas aut magnas, aut leves esse ait. Opponit autem dithyrambos nomis, tragœdiam comœdiæ. Si autem res magnæ exprimuntur dithyrambis et tragœdiâ, profectò nomis et comœdiâ parvæ; ex quo apparet poesin nomorum non esse poesin legum. Postremò videndum est diligenter, quod cum Aristoteles exempla dithyramborum affert et nomorum, Persas nominat et Cyclopas, quorum

Persas scripsit Timotheus, Cyclopas Philoxenus. Quòd si ita est, ergo Cyclopes sunt materia nomorum, et Philoxenus auctor nomorum: quare apparet nomorum poesin, de quâ hic agitur, non esse legum, ut Solonis, quæ elegis scriptæ sunt. Postremò, nomos poesin quandam fuisse maledicam, ab Argæ quodam poetâ scriptam, docet Plutarchus in Demosthene. Quibus de nomis multò etiam apertiùs Athenæus, lib. 14. Ex his patet, nomos inter improba fuisse poemata. Quòd si Aristotelem haud temerè locutum fuisse statuemus, Persas eum retulisse dicemus ad dithyrambos, Cyclopas ad nomos. Eodem modo inter se distinguuntur comoedia et tragoedia, quòd una res leves, altera graves imitatur. Unde argumentum elici potest, quo modo tragoedia distinguitur à comoediâ, eodem modo dithyrambi à nomis. At tragoedia res graves, comoedia leves imitatur: ergo dithyrambi graves, nomi leves. Ergo nomi non sunt leges."

Μιμνησαιο ἀν. — Rectè legitur. Potuisset enim Timotheus Persas leves et ridiculos, si libuisset, fingere; Cyclopas Philoxenus graves.

Τῶν νυν. — Legit Petitus τῶ νυν, hoc scilicet ævo; parùm rectè. Τῶν νυν, quàm qui apud nos sunt, ut suprâ καὶ ἡμᾶς.

C A P. III.

KΑΙ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς. — Citandus iterum Sigonius, qui hunc locum accuratè explicat. "Proposuit Aristoteles triplicem imitationis differentiam ἐν οἷς, ἀ, ὡς, id est, quibus instrumentis, quas res, quo modo,

Instrumenta autem intelligit, rythmum, sermonem, harmoniam: res, actiones graves, vel leves: modum, vel loquendo, vel loquentes inducendo, vel utroque modo. Duas autem cum differentias exposuerit, nunc tertiam explicandam aggreditur, ita tamen, ut repetat duas priores ἐν οἷς, καὶ αὖ; cum inquit, καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἔστιν. Id est, licet enim iisdem instrumentis easdem res imitari. Præpositio ἐν servit instrumento denotando." Rythmus, sermo, et harmonia ad rerum seriarum imitationem perindè faciunt, ac levium et ridicularum.

Ἐν τοῖς αὐτοῖς τὰ αὐτὰ. — Easdem res, vel personas, graves et viles, eodem modo poteris imitari, id est, narrando: quæ narratio duplex est; absoluta, cum omnia narrantur; et mixta, cum poeta latet, et ficta persona loquens inducitur; quod Homerus facit: vel diverso modo, cum omnia aguntur, et poeta nihil narrat; quæ est imitatio scenica, itaque perfectissima.

Ὅτε μὲν ἀπαγγελῶντα. — Poeticen veteres in tria genera sunt partiti, τὸ διηγηματικὸν et τὸ δραματικόν, narrativum et activum, quodque ex utroque genere est mixtum. Partitionis hujus auctor Plato, qui in tertio de republicâ, postquam dixit περὶ τῶν λόγων τῶν ποιητικῶν, differentias poetarum explicat ἀπὸ τῆς λέξεως, hoc est, ab ipso tractationis modo. Pone autem species has διηγησὶν δι' ἀπαγγελίας, qualis fuit dithyrambicorum, ut plurimum; nam hos solos in exemplum adducit Plato: deinde διηγησὶν διὰ μιμήσεως, quæ est in tragoediâ et comoediâ; postremò τὴν δι' ἀμφοτέρων περιειληφύσαν, cujusmodi est heroica. Uberem Platonis disputationem in paucissima verba contraxit Aristoteles. Nam ἡ ἕτερον τι γινώσκοντα dixit pro eo, quod esset

usitatus, ὅτε δὲ; hoc autem vult, sic posse imitationem institui, ut in aliis poeta ipse narret, in aliis personam suam mutet, et aliud quid fiat. Sic Homerus modò sui ipsius personam sustinet, modò Chrysæ et Achillis. Sed non solùm homines loquentes inducunt poetæ, verùm et Deos, et bruta quoque animalia. Ideo consultius noster ἕτερον τι γινόμενον, quàm Plato ὡς τιν' ἄλλου οὐτά. Mutato enim genere omnia complexus est. Hactenus prima species, quæ apud Platonem tertia est; sequitur secunda, ἢ ὡς τον αὐτον καίμη μεταβαλλοῖα, quandò idem semper est poeta, neque alienam induit personam; et, ut eleganter ait Plato, μηδαμὴ ἑαυτὸν ἀποκρυπτεται. De tertiâ specie hic Ἡ παντας ὡς πρᾶτλους καὶ ἐνεργοντας τῆς μιμητικῆς. Hic quoque repetenda sunt illa ἐστὶν μιμεῖσθαι; vel fieri potest, ut omnes quos imitaris, imitentur ipsi quasi agerent omnia ac operarentur.

Παντας. — Non sequor Casauboni emendationem, qui legit παντα; nam vox παντας est apprimè ad sensum necessaria. Quoniam epopæia statuit homines in actione, non verò omnes, quod est scenæ proprium.

Πρᾶτλους. — Legit Casaubonus πρᾶτλους et δραῖτες, parùm rectè, ni fallor. Nam ipsi poetæ non agunt, sed homines agentes imitantur.

Καὶ δραῖτας. — Δραῖν est aliud ac πρᾶτλειν. Possunt homines πρᾶτλειν per alios, non autem δραῖν, quod est ipsos se in actione exhibere.

Τῆς μὲν κωμωδίας. — Ab his verbis usque ad πονημένοι uncis inclusi. Non enim lis erat de ortu tragicæ et comœdiæ inter Doricas colonias, sed inter Doras ipsos atque Athenienses. Scriptæ comœdiæ principatum tenet Epicharmus Siculus, qui Atticos istos Chioniden et Magnen ætate præcessit. Tragœ-

dia Atheniensibus ascribitur, spretis istis de Epigene Sicyonio tragico fabellis.

Ως κωμῶδες. — Diores derivabant comœdiam à κωμη, Athenienses à κωμος. Kom Hebraicum est surgere; inde κωμος — Eruptio à mensâ in publicum. Bentleius existimavit nomen κωμῶδια tragœdiæ et comœdiæ antiquitus fuisse commune; cui favent sententiæ versus isti, quos ex Dioscoridis epigrammate citavit,

Θεσπιδος εὐρεμα τυτο, τὰδ' ἀγροιωτιν ἀν' Ἰλαυ

Παιγνία, καὶ κωμῶδες τυτθε τελειότερες.

Et item illa,

Θεσπὶς ὁδε, τραγικὴν ὅς ἀνεπλασε πρῶτος αἰοιδὴν,

Κωμηταῖς νεαρὰς καὶνοτομῶν χάριτας.

C A P. IV.

TΟ, τε γὰρ μιμεῖσθαι. — Duæ sunt causæ poeseως naturales: imitatio, atque instrumenta imitationis, harmonia et rythmus. Non probat autem instrumenta imitationis esse nobis naturalia, quia satis perspicuum esse putavit, ex eo quòd imitationem ipsam nobis esse naturâ insitam probavit.

Καὶ τὰς μαθησεις. — Loqui, legere, scribere imitando pueri discunt.

Καὶ το χαίρειν. — Subnectenda sunt hæc verba præcedentibus τότε γὰρ μιμεῖσθαι, unam enim solùm causam constituunt.

Αἰτίον δε. — Libet apponere ex Rhet. primo, quæ huc pertinent. Ἐπεὶ δε το μαυθαίνειν ἡδύ, καὶ το θαυμάζειν, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀναγκη ἡδεα εἶναι, το τε μεμιμημένου,

ὥσπερ γραφικὴ καὶ ἀνδριαντοποιία καὶ ποιητικὴ, καὶ πᾶν ὃ αὐτὸ
ἢ εὖ μεμιμημένον, καὶ εἰ μὴ ἦδ' ἢ το μίμημα· ὃ γὰρ ἐπὶ
τὸ το χαίρει, ἀλλὰ συλλογισμὸς ἐστίν, ὅτι τὸ το ἐκεῖνο ὥς-ε μαν-
θάνειν τι συμβαίνει.

Ἄλλ' ἐπὶ βραχυ. — Effecta solùm sub vulgi cadunt
judicium: philosophus etiam causas cognoscit. Vid.
Eth. lib. 6.

Οὐ δια μίμημα. — Subaudiendum est εἰκὼν, vel vox
ἐκεῖνος, dixit enim ὅτι ὅτος ἐκεῖνος. Sigon.

Καὶ τῆς ἀρμονίας. — Secunda causa.

Μονὸς γὰρ ἐκ. — Non eo nomine est solus præ aliis
poeta Homerus, quòd optimè versus fecit, sed quòd
fabulâ inventâ non multus est in narrando, sed omnia,
quæ potest, in actione coram constituit.

Ὁ Μαρτυρῆς. — Proposuit duo genera poematum,
laudes, et vituperationes; de auctore laudum nihil
affert: vituperationis Homerum auctorem facit, quia
nemo ante eum, quantum extet, poema scripserit hu-
jusmodi. Sigon. Citat versum ex hoc poemate
Aristoteles in Ethicis: meminit ejusdem Hephæstion
de metris, ex quo apparet, esse ex metris diversis
compositum.

Γενομένης ἄν. — Scilicet ποιήσεως. Victorius immutat
malè.

Ἐξαρχοντων του διθυραμβου. — Usus est ipsis verbis
Archilochii dithyrambi apud Athenæum,

Ὡς Διωνυσοὶ ἀνακτος καλον ἔξαρχαι μελος

Οἶδα Διθυραμβον, οἶνω συγκεραυνῶθεις Φρενας.

Φαλλικά. — In Italiæ compitis quædam dicit sacra
Liberi patris celebrata cum tantâ licentiâ turpitudinis,
ut in ejus honorem pudenda virilia colerentur. Nam

hoc turpe membrum per Liberi dies festos, cum honore magno plostellis impositum prius per rura in compitis et usque in urbem postea vectabatur. Aug. ex Varrone.

Προαγοντων.—Comœdiam ii, qui phallica tractârunt, quantum ex eâ extabat, quanta quanta erat, susceperunt atque auxerunt. Hoc est enim ὅσον ἐγίνετο φανερον αὐτης. Sigonius.

Ἐπει εἶχε τὴν ἑαυτῆς φύσιν. — Perfectio rei alicujus apud Aristolem est ejusdem absoluta et cumulata natura. Quod plurimis in locis omnium ferè operum inculcat; inde probans etiam voluptatem esse bonam, quia additâ voluptate nequit natura plus desiderâre.

Καὶ τὰ τὸ χορὸν ἡλατῶσε. — Cum ex choro ante Thespin tragœdia tota constitisset, ille actorem unum introduxit, quo agente chorus respiraret. Æschylus alterum addidit, unde natus est sermo in scenâ; et imminutis chori partibus, effecit ut chorus secundas, fabula primas partes tueretur. Eò valent ea verba, quæ hætenus malè conjecta et perperam interpretata sunt ab omnibus. Ideoque inventæ tragœdiæ palmam Æschylus vindicat.

Λογον πρωταγωνιστην. — Eustathius docet λογον non rarò sumi pro fabulâ et sermone fabuloso. Unde Æsopus ille λογοποιος, id est, μυθογραφος dicitur. Διὰ τὴν τοῖς παραδειγμασι χαιρεσι οἱ ἄνθρωποι ἐν ταῖς ῥητορικαῖς καὶ τοῖς λόγοις μάλλον τῶν ἐνθυμημάτων: ubi paullò post explicatur λογοι per μυθοι. Το δε παραδειγμα καὶ οἱ μυθοι ὁμοίου δεικνυσσι. Probl. Arist. Vide Septalii Comment. ad locum. Sic in capite 24. τῆς τε λόγους μὴ συνιστάσαι, id est, argumenta.

Πρωταγωνιστην.—Primas tenere. Sic in Politicis, lib.

8. Ως-ε το καλον, ἀλλ' ὃ το θηριωδες δεῖ πρωταγωνισειν. De Gymnasticâ Laconum disciplinâ.

Ἐκ σατυρικῆ μεταβαλειν. — Primæ tragœdiæ chorus è satyris constabat. Ideò σατυρικην καὶ ὀρχησικώτεραν appellat. Sic Athenæus, Συνεστηκεν ἡ σατυρικὴ πᾶσαι ποιησις το παλαιου ἐκ χορων· ὡς καὶ ἡ τότε τραγωδία, διαπερ ὃδε ὑποκριτας εἶχον.

C A P. V.

ΚΑΙ ὃ φθαρτικον. — Quod abest à vitæ periculo. Δια το μη σπυδαζεσθαι. — Quia ab initio ad eam minùs erunt attenti.

Δεναι χορον — ὁ Αρχων. — Erat summus Athenis magistratus hoc nomine, ut inter omnes constat. Ab eo etiam annus nominabatur: itaque rectiùs Archontem Robertellus, quàm magistratum vocasset. Sigon.

Δεναι χορον alicui poetæ, est ejus operâ uti in choro instruendo, et docendâ fabulâ; quas partes qui suscipit dicitur λαμβανειν χορον. Nullis sumptibus parcere soliti sunt, paullò qui essent honoris publici avidiores, quò possent quàm optimi poetæ fabulam producere, et apparatu chori sui alios choragos superare. Cujus studii in Midianâ Demosthenis illustre editum est exemplum. Auctor vitæ Æschyli scribit, Athenienses tantoperè eum fato jam functum adamâsse, ut lege sanxerint, ut qui vellent docere Æschyli fabulas cæteris præferrentur, et chorum acciperent. Casaub. Animadv. in Athenæum.

Ἄλλ' ἐθελονται. — Docebant spontè et voluntariò poetæ comici, nullum choragum nacti, qui fabulas

emeret. Juventus Attica, ut ex Varrone scribit Diomedes, circum vias ire solita fuit, et quæstus sui causâ hoc genus carminis, scilicet comœdiam, pronuntiabat.

Οἱ λεγόμενοι. — Qui numerantur poetæ comici.

Φορμῖς. — Rectè, non Φορμος. Is est enim ille Phormis, quem Pausanias in Eliacis memorat propter insignem rei militaris peritiam ad amicitiam Hieronis et Gelonis pervenisse.

Ἀφαιρεμένος τῆς ἰαμβικῆς ἰδεας. — A convitioso illo primo genere comœdiæ discedens.

Μετα λόγῳ. — Non sunt, secundùm Gulstonum, removenda hæc verba, quæ fabulam, argumentum denotant.

C A P. VI.

Η Δυσμενῶ λόγῳ. — Non ratione vel modo, ut nonnullis visum est, verùm sermone ad voluptatem composito. In cujus definitione ponit subindè rythmum, harmoniam et melos: ubi per vocem harmoniam non musicam vult dicere; sed istam harmoniam, quæ ex aptâ et numerosâ vocum et nominum compositione oritur, sine quâ nequit oratio esse suavis.

Χωρὶς τῶν εἰδῶν. — Nempè εἰδῶν τὰ λόγῳ: id est, alia cantu præstari, nempè chorum; alia μετρῳ, nempè diverbium.

Δι' ἐπασγελιας. — Servetur lectio, neque ullo modo cum Victorio atque aliis legas ἀπασγελιας. Est enim ἐπασγελια hortatio, præceptum; tragœdia (inquit) non efficit purgationem affectuum per præcepta, sed per res miserandas et terrificas, ante oculos positas.

Quæ ipse sibi tradit spectator. Hor.

Παθημάτων καθαρισμὸν.

Asperitatis, et invidiæ corrector, et iræ. Hor.

Ἐπειδὴ πρᾶττοντες. — Tragici imitantur actionem, mores et sententias hominum. Imitantur autem dictione et melopœiâ, ut instrumentis; melopœia verò harmoniam et rythmum comprehendit. Modus autem tertius est scena, in quâ agentes inducuntur; quem modum vocat aspectûs ornatum. Ergo quibus imitantur, duo sunt, dictio et melopœia, quo modo unum, aspectûs ornatus: quæ, tria, nempe fabula actionem humanam exprimens, mores et sententia. Sigon.

Διανοία καὶ ἦθος. — Aristoteles in Ethicis duplices facit virtutes, morales et intellectuales, è quibus omnis hominum in hac vitâ felicitas sive infelicitas pendere videatur.

Τὴν συνθεσιν τῶν πραγμάτων. — Œconomiam istam, et dispositionem totius fabulæ, ut sit cum maximè verisimilis et decora. Vide Miltonii præmissa ad Samps. Agon.

Καὶ γὰρ ὄψιν. — Id est, tragoedia κατ' ὄψιν scenico apparatu perfecta est et absoluta. In lectione manca, quippe quæ tum caret istis flexanimis scenæ illecebris.

Ἡ γὰρ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστίν. — In ethicis duplicem tractat felicitatem. Unam theoreticam, quæ tota est in contemplatione posita: alteram practicam, quæ vitæ secundùm virtutem actæ tanquam apex, et cumulus accedat.

Πησεις. — Sunt sententiæ poeticæ. Vide Cuper. Obs. Crit.

Εἰ γὰρ τις ἐναλειψεί. — Expressit hunc locum Cicero de Divinatione. "Aspersa temerè pigmenta in tabulâ

oris lineamenta effingere possunt." Instituta est hîc inter picturam et poesin comparatio. Mores cum coloribus temerè fufis conferuntur, fabula cum dealbatâ imagine. Unde erit explicandus Horatianus iste locus, ab omnibus, quos viderim, interpretibus malè intellectus.

Descriptas servare vices, operumque colores

Cur ego si nequeo ignoroque, poeta salutor.

Per descriptas vices Horatius significat fabulam, et varias in eâdem mutationes: per operum colores *Ἡθῶν*, mores;

Nec sic enitar tragico differre colori,

Ut nihil intersit, Davusne loquatur, etc.

Δια ταυτην μαλιστα των πραττοντων. — Personæ, quæ tanquam in actione et verâ vitâ in scenam inducuntur, propter actionem, non propter mores, agunt. Oportuit enim fabulam priùs descriptam fuisse, quàm eîdem personæ, quæ mores habeant, illigentur.

Τα ἐνόντα και ἀρμοττοντα. — Tum quæ rebus insunt, tum quæ iis convenient. Quæ ut pondere suo impleantur, singulæ aliquod conferunt disciplinæ; quales de religione, et maximè philosophiâ civili. Ger. Voss.

Οἱ μὲν γὰρ Ἀρχαιοι. — Perstringit Aristoteles poetas temporis sui, ut qui obliiti personas, quas introduxissent in scenam, cives esse, multa eas à civili ratione aliena effutire facerent, et rhetoricè magis quam civiliter loqui. Huc pertinent quæ oratoribus præcipit Rhet. lib. 3. cap. 17. *μη ὡς ἀπο διανοιας λεγειν, ὡς περ οἱ νυν, ἀλλ' ὡς ἀπο προαιρεσεως*; non fingere sententias ad mores declarandos, quemadmodum sui temporis rhetores, verùm ex animi sententiâ cordatè dicere.

Ἐστὶ δὲ ἡθὺς. — Ἡθικὰ τὰ ἐπομνεῖα ἐκαστῷ ἡθεὶ· οἷον ὅτι αἶμα λεγὼν ἐβαδίζει· δηλοὶ γὰρ θράσυσυτητα καὶ ἀγροικίαν ἡθὺς. Rhet. lib. 3. cap. 17.

Τῶν δὲ λοιπῶν πέντε. — Madius inquit, “Vox πέντε fortassè malè legitur, cum πεμπτὸν potiùs legendum esset. Nam clarum est melodiam esse quintam reliquarum partium, sed non quinque.” Hæc ille. Cæterùm aut ego hariolor, aut ille locum non sat̃is animadvertit. Excepto, inquit, apparatu (nam is minimum habet artis) inter reliquas tragœdiæ partes, quæ quinque remanent, excellit maximè in suavitate melopæia ipsa. Per illud enim, quod dicit, λοιπῶν, partem aliquam auferri intelligitur ab integro tragœdiæ partium numero, quæ sex dictæ sunt esse. Partem porrò oblatam verisimile est esse apparatus, quòd is alium potiùs artificem quàm ad tragicum spectet. Ruf. Grut. Lam.

Ἀτεχνωτάτων δὲ. — Ab Arte Poeticâ remotissimum. Sic in Dialecticâ sunt argumenta ἀτεχνὰ, quæ jam inventa sunt; et in Rhetoricâ, quæcunque ex ipsâ causâ oriuntur, non ex ingenio oratoris: sicut testimonia, syngraphæ.

Καὶ ἀνευ ἀγωνος. — Sine scenicâ recitatione. Ἀγων non hîc respicit ad commissionem tragœdiarum.

C A P. VII.

Ὡς εἶδеси. — Enumeratae sunt hæctenùs causæ formales veræ perfectæque tragœdiæ. Materiales nunc secundùm quantitatem recenset.

Ἐπεισοδίου. — Tota fabula est episodium. Quia

cum chorus erat *πρωταγωνιστης*, fabula erat episodium, chori. Mox choro per Æschylum imminuto, et primis partibus fabulæ assignatis, retinuit tamen fabula vetus nomen *Ἐπεισοδίου*.

Κομμος. — Anglicè dirge.

Ἀπο σκηνης. — Id est, *ἄτεκνος*, ad choragi munus non poetæ pertinens.

C A P. VIII.

KEITAI δ' *ἡμιν*. — Assumptio, sed ex naturâ. Nam cum homines ad spectacula se conferant otii causâ, si delectatio inde percipienda brevior foret vilesceret, si longior fastidio esset. Itaque necesse est tragoediam justæ esse ac definitæ magnitudinis.

Πεφύκεν. — Naturâ fit.

Ἡ ὡς ἐπιτοπολὺ. — Respicit ad verisimile, quod est tantilinquâ in tragoediâ ponderis.

Ταῖς εἰρημεναῖς ἰδεαῖς. — Vide quid intersit inter *ἰδεαν*, et *εἶδος*. Secundum ideam principii, medii, ac finis actionem animo concipit poeta, quam deinde conjicit in formas prædictas.

Συλχέται. — Res admodum exiles incapaces sunt pulchritudinis, quia, ut delectent, oportet tempus dari, ut iis insistas, et immoreris: in rebus autem perquam exiguis confunditur statim visus; ergo nullæ res perquam minutæ capiunt pulchritudinem.

Τυδε μηχανῆς. — Ars Poetica non præscribit definitum numerum versuum aut epopæiæ, aut tragoediæ. Fuerint tragoediæ vel perbreves, vel perlongæ, idem evaderet; necesse esse eas ad clepsydram recitari, si centum tragoediæ agenda committerentur. Quare

non ex certamine, nec sensu theatri pendet tragœdiæ longitudo, sed ex ipsâ rerum naturâ.

Καλλίων ἰσ-ι. — Comparativus pro positivo. Sed verum apud philosophos non recipit incrementum; nec apud eos dicere licet, verius, verissimum, ut apud grammaticos. At bonum apud utrosque recipit incrementum.

Ἐφεξής γινόμενων. — Ut nihil externi fabulæ immisceatur.

C A P. IX.

Ἐν ἐνίων. — Propter has causas, quia plurimæ res adeò pendent ex aliis, ut ab iis nequeant separari, et seorsim tractari; et quia multæ non sunt ejus magnitudinis, ut totum possint constituere.

Ὅσοι τῶν ποιητῶν. — Id agebant Heracleidum et Theseidum scriptores, ut omnes casus Herculis et Thesei versu contexerent, cogitantes ita ista poemata sua cum maximè una fore, si circa unum virum essent. Homerus non item. Nullis enim cum Ulyssis casibus factisve rem habet, præter ea, quæ erant cum unâ istâ actione ejus conjuncta, nempe in patriam reditu. Cum verò cicatricem Ulyssis inter lavandum nutrix in crure deprendisset, causam ejus vulneris episodice commemorat; nam molestum fuisset, ni causam vulneris lector cognovisset. Itaque ea narratio non est aliena à proposito, quâ subtractâ offenderetur animus lectoris.

Μανηκεῖ δὲ. — Nihil hujus in Odyssæide. Quare crediderunt interpretes Aristotelem memoriâ lapsum fuisse. Perperam. Vulnus Ulyssis, et simulata infania, sunt duæ res, quæ cum reditu ejus in patriam

nihil habent commercii. Utraque tamen potuit adeò principi actioni immisceri, ut tanquam pars ejusdem esset, nec impunè posset subtrahi. Unam adhibuit Homerus, alteram præteriit. Sumptum est pro libitu vulnus Achillis, quia alia fingi potuit agnitio, quanquam est ista bellissima, nec loco potest demoveri, quin enodatio totius fabulæ labefactetur. At si ex Theseide aut Heracleide submoveas unam, aut alteram actionem, eandem non desideres: quoniam non inter se colligatæ sunt, sed tantum tempore se invicem excipiunt. Hoc igitur pro comperto habendum, fabulis legitimè institutis posse alias actiones adscisci, si modò demi nequeant, nisi rerum series atque ordo solvatur. Neque enim partis in loco id ducendum est, quod nihil ornat, nihil illustrat, et sine fraude potest tolli.

Χρη ὅν. — Pictura, sculptura, et poesis hoc habent inter se commune, ut unam tantum rem simul, atque in eodem genere præsentent. Inest enim naturâ animis nostris, ut res diversas atque dissimiles nequeant simul intueri, et cogitatione complecti.

C A P. X.

TA γινόμενα λεγέιν. — Scriptores Heracleidum, et poematum ejusmodi, facta memorant; necessariam verò, aut probabilem factorum eorundem inter se connexionem ne γένε curant. Ergo historici sunt potius ac poetæ habendi. Illi narrant res, prout se habuerint; poetæ fingunt, quemadmodum se habere potuerint necessariò, aut probabiliter.

Φιλοσοφωτερον. — Eò quòd philosophia, sicut poësis, universam hominis naturam contemplatur; historia singulos homines.

Τῷ ποιῶ — Fingat priùs oportet poetà formas, seu personas hominum, quàm iisdem nomina imponat. Historicus contrà nomina virorum spectat, ante quàm eorum actiones moresque memorat. Sed quoniam nomina nobis plerumque fraudi fiunt, et quoniam facile est existimare homines in scenâ tales, quales reverâ erant, non quales esse possent; ut quod vult testatius faciat, sistit nobis ante oculos comœdiam, in quâ omnes personæ fictæ sunt. Ergo à fortiori poeta fingit κατὰ τὴν μίμησιν; nam si id ageret, ut homines, quales eos tradidit historia, tales describeret, nec actionem, in quâ illigarentur, ad ingenii sui normam componeret, evaderet quodammodò historicus.

Γαμφοποιοί — circa unum versantur, et homines describunt, quales sunt, aut videntur esse: ergo non poetæ propriè dicti; nam nullam fabulam constituunt κατὰ τὸ εἶκος καὶ ἀναγκαιον.

Τῶν παραδεδομένων. — Poterit poeta vel decantatas fabulas adhibere, modò actionem ipse constituat: poterit etiam invenire et fabulam, et personas.

Ὅσω ποιητὴς κατὰ τὴν μίμησιν. — Non secundùm metra, quæ nihil ad imitationem pertinent. Si poësis esset imitatio absolutè, quæ quidem vulgò censeatur esse, hoc esset idem dicere. Sed aliud est imitari, aliud fingere ad imitationem. Ποιῶ, secundùm Platonem, ὁ δημιουργός, id est, Deus fingit ad imitationem; nempe ad præconceptas ordinis, et pulchritudinis ideas mundum fabricatus est. Poeta adeò impressas in animo habet ideas hominum, morum, et rerum huma-

narum: ideas etiam principii, medii, et finis. Secundum has ideas excogitat actionem, et quatenus excogitat ipse fabulam, est poeta, fingit; quatenus ad humanæ actionis similitudinem se componit, imitator est. Sic pictor, cum certum quemvis virum pingit, imitatur; cum ex ideis suis formæ, pulchri et decori imaginem effingit, poeta existit.

Τῶν δὲ ἀπλῶν μυθῶν. — Hoc igitur comperto et probato, poësin esse propriè fictionem fabulæ, et multis rationibus allatis, quare oporteret fabulam esse unam et simplicem; munit sibi viam ad implexæ fabulæ commendationem, ostendendo vitia incidentia simplici fabulæ, quæ ut ad justum drama producat, necesse erit penè episodica inducere, quæ parùm sint cum re conjuncta, nec summoti desiderantur. Hoc admiserunt mali poëtæ ob ignorationem artis; boni, quod histrionibus dicto erant audientes: ab iis nimirum certiores facti, spem victoriæ abjiciendam, nisi magnitudine perindè ac præstantiâ tragoediarum præstarent.

Ἐπεὶ δὲ. — Altera ratio, quâ sententiam suam de implexæ fabulæ præstantiâ, quam in sequente capite tractat, probet et confirmet. Fieri nequit, quin res terribiles et miserandæ admirationem gignant, quæ major existet, cum ex ipsâ rerum serie et consecutione emergent, non ex causis extrinsecus petitis. Nam si fortuita tum maximè admirationem habent, cum, prout æquum fuerit, contingunt; à fortiori certè ea, quæ non temerè miranda existunt, sed ratione et modo, fabulas magis commendabunt. Hoc illustrat Argivi Mityis historiâ, cujus statua inter turbas civiles occisa, multis post annis interfectorem prolapsa oppressit:

quæ res tam miranda, quanquam fortuita, non sine deorum numine et consilio accidisse visa est.

Ταυτα δε. — Heinſius legit θαυμαστα. — Sensus est huiusmodi. Fiunt quidem res maximè terrificæ, vel miserandæ, cum per se ita evadunt ex ipso rerum ductu: sed etiam magis, μαλλον, cum præter spem et expectationem ita se habebunt. Μαλιστα όταν δι' αλληλα, μαλλον όταν παρα την δοξαν.

C A P. XI.

ΟΙ μιν απλοι. — Simplex fabula est Sophoclis Ajax; in quâ Ajax ob negata Achillis arma furit, et ubi ad se rediens quæ egerit videt, pudore sibi mortem consciscit. Nulla hinc fortunæ in contrarium mutatio, agnitio nulla; nihil novi et inexpectati, vel cum admiratione conjuncti. Huiusmodi fabulæ maximè naturales sunt: sed minùs habent artis; eoque minùs oblectant. Fabula implexa, quia argumento per se placet, minùs ingenii ac studii exigit; atque ut implexa omnis gratior est simplici, ita ex implexis jucundior est, in quâ immutatio et agnitio concurrunt. Ger. Voff.

Πεπλεγμενη δε. — Solam agnitionem obtinet Euripidis Iphigenia in Tauris. Solam peripetiam Sophoclis Antigone; ubi Creon, Antigone interemptâ, se magnâ liberatum irâ credens, læta sibi omnia spondebat. At verò in maximam tum incidit miseriam; siquidem Hæmon, morte ejus cognitâ, manus sibi intulit. Euridice autem, Creontis conjux, auditâ Hæmonis morte, impatientiâ doloris, laqueo vitam finivit.

At in Sophoclis Œdipo ambo hæc concurrunt. Nam nuncius Corintho missus, ut lætitiâ Œdipum impleat, nunciat eum à Corinthiis regem esse pronuntiatum. Ait se in magno metu matris incestandæ esse, quam putabat esse Meropeam, Polybi Corinthiorum regis uxorem. Nuntius operam dat, ut eum hoc metu liberet. Sed hoc dum studet, ea refert, unde cognoscit se jam cum matre Jocastâ concubuisse, ac Laium patrem à se ignaro interemptum. Ger. Voss.

Διαφέρει γὰρ πολὺ. — Semper ad naturam respicit philosophus. Si res ipsæ, se ordine excipientes, gignant περιπετεῖαν et ἀναστροφῆν necessariò, ac probabilè, benè se habebunt istæ peripetiæ et agnitiones. Sin verò eadem non ex ipsis rebus emergant, vitiosæ erunt. Quia multùm interest, utrum post ea hæc acciderint, an per ea.

C A P. XII.

ΛΥΓΚΕΙ. — Vis peripetiæ pater, quanquam fabula sit deperdita.

Ἀναστροφῆς. — Cùm personæ ad felicitatem, vel infelicitatem à poetâ destinatæ, ex agnitione amant, aut oderunt se mutuò. Sic in fabulâ Meropes, vindicta matris, præ odio filium ignotum interfecturæ, ex agnitione ejusdem in amorem vertitur.

Καὶ γὰρ πρὸς αἴψυχᾳ. — Sic in Electrâ Sophoclis, pædagogus agnoscit Argivum solum, &c. sed nihil ad fabulam.

Καὶ εἰ πεπραγέ τις. — Quæ est agnitio forensis, et rhetorica; et, comperto reo, cum peripetiâ conjuncta.

Ἡ γὰρ τοιαύτη. — Cur verò necesse est talem agnitionem, terrorem et misericordiam gignere? Quia, si fabula comparatur ad eos affectus movendos, perfectior erit cui inest agnitio: otiosæ enim essent agnitiones, quæ cum mutatione fortunæ non forent conjunctæ.

C A P. XIII.

AGNITIONIS modi sex memorantur; primus est per signa, ἀτεχνότατη, quam non ipse poeta invenit, sed inventâ utitur.

Συμφυτά. — Signa cum hominibus connata. Quo modo posteri antiquorum illorum Spartorum, qui è fatis à Cadmo draconis dentibus enati erant, in lucem edebantur, cum lanceæ figurâ in corpore, ut est apud Plutarchum. Simile fuerit, si quis natus sit cum signo stellæ, ex quo agnitionem fecerat Carcinus in Thyeste suo. Ger. Voss.

Ἐπικτητά. — Signa ascititia, naturalibus istis opposita.

Ἐν τῷ σώματι. — Non tamen naturâ corporibus insita.

Οἶον Ὀδυσσεύς. — In Odyssæâ agnoscitur Ulysses ab Euricleâ nutrice, dum pedes Ulyssis lavat. Hæc agnitio est artificiosa, quia habet περιτετελεῶν. Altera quoque in eâ ἀνασώρις est, cùm Ulysses ipse cicatricem ostendit Eumæo, aliisque bubulcis, ut ab iis agnoscatur. Hoc fiebat ab eo πῶς ἔως ἔκινε. Itaque ea minùs habet artificii; minùs enim movet, quia non habet περιτετελεῶν. Alterius generis fit agnitio ex cre-

pundiis, monili, cistellâ, ut in Plauti Cistellariâ. Ger. Voff.

Δια της ἐπιστολῆς. — Quæ fanè agnitio, cùm sit inopinata, est admodùm artificiosa. Iphigenia agnoscit fratrem ex veste textâ; quæ quidem agnitio est ἀτεχνος, quia fit ἐνεκα πίστεως, haud subitò et inexpectatò.

Ταυτὰ ἐν. — Improbatur hæc signa, quia ad libitum à poetâ finguntur. Peccant contrà τὸ εἶκος et ἀνασκαίον, et eveniunt μετὰ ταῦτα, non δια ταῦτα. Erit tamen cum tolerari possint: sicut in Tereo Sophoclis, vox radii; nempè tapes, in quo Philomela stuprum sibi illatum expressit. Signum minimè improbandum, quòd et necessarium esset, et verisimile, et ex ipsâ fabulâ profectum. Quî enim aliter potuit Philomela quod passa est testatum facere?

Τριτὴ δ' ἡ δια μνημῆς. — Sic Æneas ex picturâ ea recordatur, quibus Trojæ interfuerat. Alterius generis est, si alicujus memoria subeat, ex eo quòd ejus mentio ab aliquo fiat.

Καὶ ἡ ἐν Ἀλκίνοῦ ἀπολογία. — Legit Heinsius ἀπολογία; parùm rectè. Abiit enim in proverbium Ἀλκίνοῦ ἀπολογία, pro longâ aliquâ et prolixâ narratione. Qualis est illa Demodici Od. θ. v. 83. Vide Suidam in voce.

Ἐκ συλλογισμῶν. — Orestes in Choephoris Æschyli capillos abscissos ad Agamemnonis tumulum deposuerat; quibus inventis, Electra ratione collegit Oresten ibi venisse.

Πολυιδᾶ τὴ Σοφίᾳ. — Erat in contentione apud poetas, uter eandem fabulam meliùs constituerat. Ecce! tibi Polyidæ agnitionem, quæ quidem non est illepidâ; nec tamen eam laudat, quoniam admiratio inde oriunda non satîs subita est: multis enim verbis opus

esset, ut Orestes suam, necnon sororis historiam reperet.

ΘΕΟΔΕΚΤΗΣ ΤΥΔΕΙ. — ΦΟΙΝΙΣΙΝ. Fabulis deperditis, operam perdimus. Satis tamen patet exempli vis.

ΟΔΥΣΣΕΙ ΨΕΥΔΑΓΓΕΛΩ. — Secutus sum veterem lectionem, *το μεν* et *το δε*. Venerat Ithacam quidam, qui se Ulyssēm simulans, quo ei rei fidem faceret, professus est se cogniturum Ulyssis arcum. Producentur arcus plurimi: non cognoscit verum arcum; ergo non est Ulysses. Constitutionem fabulæ opinor fuisse ejusmodi. Nota paralogismum theatri. Creditur eum esse Ulyssēm, quia pollicitus est se arcum agniturum, quem tamen nunquam vidisset. Mendosa collectio! nam si arcum agnovisset, non sequeretur eum esse verum Ulyssēm. *Το δε*, hoc verò, *ὥς δι' ἐκεῖνους ἀναλυσωρισυτος, δια τῆς* quasi si ille arcum agnovisset, ob hanc causam eum verum Ulyssēm autumare, hoc est facere paralogismum. Vis præcipua agnitionis in admiratione consistit, quæ nulla est, nisi ex falsâ ratiocinatione.

Καὶ περιδεραιων. — Cum contemptu quodam iterat.

ΔΕΥΤΕΡΑΙ ΔΕ — Quarè verò agnitiones ex syllogismo secundas ferunt? Nempè, quia vix fieri potest, quin eæ ex ipsis rebus emergant.

C A P. XIV.

ΠΑΘΟΣ. — Necessè est ut passio corporea, eaque gravissima in scenâ agatur; quia vulgus hominum sensu plerumque ducitur.

Οἱ ἐν τῷ φανερῷ. — Non intelligitur, neces fieri palàm,

quia in scenis inducantur; sed quòd notæ fiant. Id enim evenit, quotiescunque aliquo modo à spectatori-
bus intelligantur. Atque illud ἐν Φανερῷ eos decepit,
qui Græcam poeticam non legerunt: nam “palàm” in
translatâ legentes, et memores Horatium eâdem uti
voce, cùm ait

Nec pueros coram populo Medea trucidet.

Putavere, quòd Aristoteles omninò concederet, quod
Horatius negabat. Immò verò ἐν Φανερῷ ad aures,
non ad oculos posse dirigi, patet ex Rhetoricorum se-
cundo, ubi Aristoteles non visum, sed auditum de-
monstrat, καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τὰ ἐν Φανερῷ — αἰσχυ-
νούνται. Verecundantur ex iis quæ aspiciunt, ut cùm
vident aliquem, qui eorum sciat errata, et ex iis quæ
sunt ἐν Φανερῷ; quæ alia esse nequeunt, quàm ea quæ
audiunt. Pigna de Poet. Horat.

Τὸτο γὰρ ἰδίου. — Est secundum naturam, ut specta-
cula omnia publicè instituta, et sumptu publico ad-
ministrata, ad mores civium formandos præstarent.
Voluptas et dolor sunt perturbationes, quibus animi
hominum maximè ducuntur. In voluptate ergo et
risu comœdia, tanquam in certâ suâ et destinatâ sede,
posita est.

Ἐπεικεῖς. — Æquos et bonos; ἐπεικεῖα in ethicis
sumitur pro æquitate juris, cui opponitur summum
jus, το ἀκριβοδικαῖον.

Ἄλλα μίαιρον. — Pessimi moris; quippè quòd talibus
exemplis homines à virtute absterreri possent. Quare
verò idem hoc non terrificum? Explicat seipsum Ari-
stoteles lib. 2. Rhetoric: ubi definit φοβερά, ἃ μὴ
πορρω ἀλλὰ συνεγγυς φαίνεται. At valdè remoti sunt

vulgus auditorum à periculis iis, in quæ boni viri demittantur; quippè qui à tali personâ toto cœlo distant. Ergo neque ἐλεεινόν, ut idem in libro eodem; ubi statuit misericordiam non existere, nisi ex eo malo, ὃ καὶ αὐτὸς προσδοκῆσει παθεῖν, ἢ τοῦ αὐτὸς τινά.

Οὔτε τῆς μοχθηρίας. — Ob duas causas: primum, quòd virtus odio haberetur, si mali viri felices evaderent; dein, quòd talis fabulæ constitutio peccaret contra regulas. Οὔτε γὰρ φιλανθρωπον; fuerit enim profectò ille ferreus, qui improborum consilia ad bonos exitus produceret: ὅτε ἐλεεινόν; quippè si ipsi mali sint vel infelicissimi, indigni essent misericordiâ: ὅτε φοβερόν; quia vulgus hominum non sunt simpliciter, atque absolutè mali; ergo pœnis pessimorum non terrentur.

Ὁ μεταξὺ ἀρα τῶν. — Argumento κατ' ἀφαιρέσιν adhibito, removet à scenâ personas omnes alienas, et legitimam tragœdiæ personam constituit. Hic verò nequeo non profiteri, quantùm hoc sim miratus in clarissimo nostro poetâ tragico, quòd in omnibus ferè fabulis suis Aristotelicam hanc tragicæ personæ imaginem expressit. Contemplamur mediam istam personam, scenæ solùm aptam, in præstantissimis istis tragœdiis *Leare, Hamlet, Othello, Romeo, &c.*

Δι' ἀμαρτιῶν. — Peccatum, cui tamen pœnitentia consequatur; quodque possit etiam bonus vir admittere, non ex inveterato habitu nequitiae profectum: esset enim id Μοχθηρία. Peccavit Œdipus, quòd præ irâ Laium occidisset, ex quo homicidio omnia ejus vitæ infortunia consecuta sunt. Vide το ἐλεεινόν; posset enim quivis vel è populo, irâ concitus, simile facinus patrare. Το φοβερόν deos respicit; quæcunque

enim Œdipus vel fecit, vel passus est, non sine numine et providentia deorum evenerunt.

Ἐξ ὑπὲρ ἔκτεινε Λαίου μορμύρος υἱός
Συναντόμενος, ἐν δὲ Πυθῶνι
Χρηδὲν παλαίφατον τέλεσσε.

Pindar. Olymp. β.

Τῶν ἐν μεγάλῃ δοξῇ. — Nónne hoc repugnat isti doctrinæ modò traditæ περὶ τὰ φοβερά καὶ ἐλκενῶς? Nónne vulgus longè abest ab iis periculis, quibus principes obnoxii sunt? Reges et cives differunt dignitate, humanitate conveniunt. Ea sit oportet tragicæ fabulæ descriptio, ut versetur in iis casibus, qui hominibus possint contingere. Sed vide quàm πολιτικῶς in tragœdiâ agatur!

Pugnas, et exactos tyrannos
Densum humeris bibit aure vulgus.

Non meliori ratione potuit provideri, ut cives retinerentur in civitate, id est Græcâ civitate, ubi regium nomen odio habebatur, ac si publica spectacula ederentur regiæ calamitatis.

Ἄπλυν μᾶλλον ἢ διπλυν. — Ἄπλυν, ubi περιπετεία est in unâ personâ; διπλυν, ubi hi felices, illi miseri evadunt.

Δια μοχθηρίαν. — Habitus nequitiae indicatur hoc vocabulo; ἁμαρτία non indicat habitum. Hanc sequitur poenitentia; illa omni sensu æquî, atque iniqui caret.

Βελτίονος μᾶλλον ἢ χειρόνος. — Quippè oppositio, et pugna morum exindè erit illustrior.

Διο καὶ οἱ Εὐριπίδῃ. — Infimulant Euripidem artis

ignoratæ, cùm ipsi propter ignorantiam artis poetam perstringunt.

Ἄν κατορθῶσι. — Recto stet fabula talo. Hor. Dubitare videtur de successu talis tragœdiæ propter hanc causam, quòd est magni ingenii fabulam ejusmodi tractare; quia spectatores istam potius oblectationem animi desiderant, quam læticia, non dolor supeditat.

Τῆς τῶν θεατρῶν ἀδείκτου. — Omnis ratio scenæ ad judicium atque arbitrium spectatorum comparata est. Idcirco discedit tragœdia à verâ suâ et perfectâ naturâ, ut ad sensus et voluntatem vulgi se accommodet.

C A P. XV.

Ἔστι μὲν ἔν. — Aristotelem commotiones, quæ non ob visum, sed poetarum industriâ, atque ideo nunciis oriuntur, maximè approbâsse perspicuum est; ita relationem diro spectaculo antepone. Nam in histrionum manibus fabulæ præstantia minus, quoad fieri potest, relinquetur. Et duabus de causis, ut existimo. Altera est, non poetæ sed histrionum ipsorum esse artem, quoties actione terror et commiseratio excitantur; esseque tutius ac laudabilius, si à poetâ potius res sit perficienda, quàm ab aliis. Altera, contendendum esse etiam atque etiam, ut poësis dramatica epicam hâc virtute æquet, ipsam quoque legi posse; et ita à lectore percipi, ut à spectatore. Tertiam addo rationem, quam Horatius innuit, falsam illam cædem magis verisimile ab animo meo abducere, quàm si eandem non oculis sed

auribus hauriam. Nam cùm aliquis in scenâ occumbit, ficta sunt omnia ejus verba, fictum ipsum factum, et rei apertum mendacium orationis, actionisque fidem minuit; cùm verò aliquis hunc eundem occubuisse narrat, ejus verba valdè nos exagitant, quia à præsentī rerum mendacio procul absunt. Pigna de Poet. Horat.

Ἐκ τῆς ὀψέως. — Machinis, et scenicis instrumentis.

Χορηγίας δεοµενον. — Sumptu egens, non ingenio.

Το τερατωδες. — Secundum Horatium, prodigialitèr.

Qui variare cupit rem prodigialitèr unam.

Art. Poet.

Οὐδεν ἐλεεινον. — Quia licet homines duo se mutuò oderint, non tamen plerumque tam infesto animo sunt, ut manus inter se conserant. Ergo talis actio aliena est approbationi scenicæ, quippè cùm à sensu populi remotissima est. Similem tantùm miseresчимus. In vulnere dato brevis terror, et miseratio non quanta exigitur.

Οὐδ' ἂν μηδ' ἑτερως. — Quia id esset fortuitum, quod foret ἀτεχνοτάτον, atque indignum bono poetâ.

Ταυτα ζητητεον. — Quò arctior necessitudo, major inde calamitas, et ad affectus movendos vehementior.

Παρειληµµενως. — Non id datur poetis, ut historiam violent; actionem autem historicam pro libitu fingere, ac constituere licet.

Ἐποίησιν. — Potuit enim Euripides ita actionem constituere, ut Medea volens Jāsonem interficere, insciens nolensque liberos interficeret.

Τατο µεν ἔξω τῆς δραµατος. — Admissum fuit facinus Œdipi ante id tempus, ex quo initium actionis sumit

Sophocles. Et hinc pendet omnis perfectio Œdipi Sophoclei; quòd omnis fabula in solutione constat à primo usque ad ultimum actum.

Τῶν δὲ — μίαν. — Detestandum est omne scelus mediatum, sed non scenicum; quòd abest Πᾶθος, nisi perpetratum sit.

Ὀλιγακίς. — Perperam vertitur “rarò”; esset enim absurdum, talem fabulæ constitutionem probari in paucis tragoediis, sed non in omnibus. Sensus est proculdubio, “minoribus in locis,” non in principe ac primariâ fabulæ actione; quem sensum exemplum probat. Sic apud Homerum ὀλιγὴ τραπέζα, parva mensa.

Βελτίον δὲ. — Id est, absolutè bonum. Quippè est ipsa Œdipi Συσσώσις, ad quam, tanquam ad certissimam regulam, omnia præcepta de tragoediâ exigat.

Κρατίσθον δὲ τὸ τελευτάσιον. — Quid? anne optimus est ille status actionis, quem ultimo in loco memorat? An constitutio fabulæ in Cresphonte Œdipo præponenda est? Itâne secum dissentit Aristoteles? An dissentiunt potius interpretes Aristotelis et illi, et veritati? Repete memoriâ tertium illum statum, quem prioribus subnectunt istæ voces ἐτι δὲ; quasi dubitaret, an ullam de eo mentionem faceret, quippè qui sit tragoediæ inidoneus, quanquam popularibus studiis aptus. Id enim vult vox ista κρατίσθον — ὁ κρᾶτεις, ὁ νικᾷ — *has the vogue*; eam enim fabulæ constitutionem probabat vulgus propter causas suprâ allatas. Actio in Cresphonte, de quâ lepidam fabulam Plutarchus tradidit, caret omni vi tragicâ, quippè abest Πᾶθος.

Διὰ τῆτο. — Igitur, quippè quòd constitutio tragicæ

actionis non erat valdè varia, usu venit, ut ex paucis familiis tragica materia suppeditata sit. Poetæ enim fabulis ἐκ ἀπο τεχνῆς, cujus nulla extabant præcepta, ἀλλ' ἀπο τυχῆς, sed casu et fortunâ in id inciderunt, ut iisdem nota nomina principum atque heroum affingerent. Itaque necesse erat ut minores poetæ, veterum vestigiis insistentes, ad decantatas istas fabulas se conferrent, quibus tales casus contigerint, quales postulat tragœdia.

C A P. XVI.

ΟΤΙ *μαλιστα* πρὸ ὀμμάτων. — Ut scilicet totum actionis statum ante oculos sibi proponat. Idem ferè est rhetorices præceptum. Antonius in Oratore Ciceronis id sibi in omni causâ primæ ac præcipuæ curæ esse ait, ut cognoscat causam.

Ὁ γὰρ Ἀμφιαραὸς. — Clâm se subduxit ἐ templo in scenâ Amphiaræus, nec visus est à spectatoriis, το πρεπον inde violatum est.

Ἐξεπείσσε. — Respondet isti vocabulo κατόρθωσι, quod significat tragœdiæ in scenâ successum, Horatius utrumque uno versu complexus est,

Securus cadat, an recto stet fabula talo.

Ὅσα δὲ δύνατον. — Id est, quantum fieri potest, induat poeta istos habitus animi, qui personas, quas imitatur, deceant. Subjungit rationem, quia scilicet, qui ad naturam propiùs accedunt, magis movent.

Δι' ὃ καὶ χειμαίνεσι. — Hæc verba reperiuntur etiam in primo Rhet.

Ut ridentibus arrident, &c. Hor.

Δι' ὃ εὐφυνς. — Invento jam et probato, oportere poetam σχήματα, id est, personas alienas sumere; sequitur, necesse esse eundem ingenio fore vario et versatili, qui in omnes species se facillè convertat.

Ἡ Μανικς. — Legendum proculdubio Μαντικς; cui lectioni fidem facit Horatius, ipsis verbis conversis.

Ingenium cui sit, cui mens divinator.

Id est, divina et præfaga rerum, quæ quasi alieno spiritu inflata, assumptis personis, voces convenientes ederet.

Ἑκστατικον. — Vates, quibus poetas assimilant, sunt extra se rapti. Εὐπλαστοι, ingeniosi, naturâ flexili et versatili.

Ἑκτιθεσθαι. — Argumenta, quæ finxerit, exponere tanquam in tabulâ.

Ἐπεισοδιον καὶ παρεννεύειν. — Ἐν δια δυοιν; tum demum episodica innectere oportebit.

Τῆς Ἰφιγενείας. — Nominibus, atque episodiis detractis, generalem Διαγραφὴν totius fabulæ exponit.

Δια τι. — Causa, quare consuluit oraculum, et causa, quare jussus est ab oraculo eò se conferre, et quid esset factururus postquam eòdem venisset, omnia ista sunt extra nudam formam argumenti; nec tenetur poeta eorundem rationem reddere. Immo postremum illud, nempe quid post adventum esset factururus, est etiam extra fabulam. Vide, quid intersit inter ἔγω τε καὶ οὐλς et ἔγω τε μὴ οὐλς. — Το καὶ οὐλς nudam fabulæ descriptionem denotat, episodiis detractis: μὴ οὐλς fabulam, cum episodiis.

Μετα δε ταυτα ἡδη. — Postquam generalem tabulam actionis constituit poeta, tum adhibet personas magni

nominis; dein excogitat episodica, quæ sint apta personis iisdem.

Δι' ἧς ἐληφθῆ. — Per quam à pastoribus deprensus est, in quorum greges stricto gladio furens irruerat.

Ἐν μὲν ἐν τοῖς δράμασι. — Episodia brevia sunt in fabulis scenicis, quia actio dramatica in certum temporis spatium includitur. Etenim si essent longa, fraudi fierent principi actioni.

Μακρὸς ὁ λόγος. — Argumentum Odysseæ longum, quoad tempus. Effet profectò Ilias exemplum magis in promptu; sed actio Iliadis inter haud sanè multos dies continetur.

Ἐσωθῆ. — Fugit vitæ periculum.

Τὸ μὲν ἐν ἰδίῳ. — Proprium argumento per se.

C A P. XVII.

ΤΑ μὲν ἐξωθεν. — Respicit semper ad Œdipum Sophocleum, ubi ἡ δῆσις formatur ἐκ τῶν ἐξωθεν.

Ὅ ἐσχατὸν ἐστίν. — Donec eò res devenerint, ut nequeant magis impediri.

Εἰς εὐτυχίαν. — Legendum ἀτυχίαν; vel supplendum ἢ εἰς ἀτυχίαν. Felices enim exitus in tragœdiâ improbavit.

Τοσαυτὰ γὰρ τὰ μέρη. — Ne fingas ordinem capitum immutatum, quia in capite 24, has species recenset. Nam id vult, se videlicet omnes particulatim tractâsse; nempe agnitiones, mores, πάθος, et quæ personas non humanas adhibent fabulæ.

Ἠθικῇ, Morata. — Non, sicut Gulstonus, “ubi mores sunt boni;” sed quæ magis est in moribus, quàm actione posita.

Το δὲ τεταρτου. — Quod tamen nomine non dignatur; removerat enim à scenâ antea το τεταρτωδες.

Ἐν αἰδῳ. — Victorius notat codicem quendam habere ἐν αἰδῳ; sed profectò prior vera lectio est. Eas tragœdias intelligit, quæ inferos instrumenta adhibent.

Μαλιστα μὲν ἔν. — Tria superiora, portentosa istâ specie neglectâ. Nam elaborandum est poetis, ut habeant fabulæ agnitiones, mores, pathos.

Ἐκαστα. — Scilicet poetæ. Poscunt nimirum, ut poetæ præstent in præcipuâ virtute excellentium omnium poetarum.

Δικαιον δὲ. — Observet lector sensum et connexionem hujus loci. Improbatur homines temporis sui, quod plura, quàm par erat, poetas poscerent, ut bonis poetis præstarent in singulâ eorundem virtute. Attamen innuit, poetas aspirare debere ad summum perfectionis in triplici illo genere, implexo, pathetico, morato; et imitari poetas egregios, qui in singulis istis generibus præstiterunt: hâc tamen conditione, ut non fabulas eorundem tractandas susciperent; quod si fieret, istæ tragœdiæ vix pro suis haberi possent. Quippè id interest inter tragœdias, quæ eandem actionem tractant, ut varia sit ejusdem actionis constitutio. Δικαιον δὲ, æquum verò censemus, vocare ἄλλην duas tragœdias καὶ τὴν αὐτὴν eandem, ἕδεν, id est, κατ' ἕδεν ἴσως τῷ μυθῷ, propter nihil magis quàm propter eundem actionis statum.

Ταυτο δὲ. — Id verò est, ubi idem est nexus et solutio, Κροτειδαι. — Plaudi.

Τραγωδιαν. — Heinsius legit τραγωδιας; minùs benè.

Τον τῆς Ἰλιάδος. — Huc respicit Horatius;

Rectiùs Iliacum carmen deducis in actus.

Παρά την ὑπόληψιν. — Id quod recipit, et pollicetur
tragœdia. Cave veritas “præter expectationem.”

Σημειον δε. — Poetæ, qui totam actionem, sicut Eu-
ripides, fingunt, non partem ejus, sicut Æschylus,
aut carent successu, aut κακῶς ἀγωνίζονται, malè rem
gerunt. Exstabant Æschyli quatuor tragœdiæ de
fabulosâ Promothei historiâ.

Στοχαζονται ὡν βελοναί. — Æschylus scilicet, et Eu-
ripides.

Τραγικὸν γὰρ τυτό. — Αἱ περιπετεῖαι nimirum, et sim-
plices fabulæ.

Καὶ τὸν χορόν. — Sic Horatius;

Actoris partes chorus, officiumque virile

Defendat. Nec quid medios intercinat actus,

Quod non proposito conducatur, et hæreat aptè.

Ubi per chorum Horatius, sicut Aristoteles, Cory-
phæum intelligit. Τοῖς δὲ λοιποῖς, quæ verò cæteris
chori personis dantur, non magis ad fabulam, quàm ad
alteram tragœdiam, spectant: quare canunt ἐμβολίμια,
insititia quædam, quasi ad fabulam pertinerent, quæ
quidem non magis sunt hujus fabulæ quàm alterius
cujuslibet.

Ἐπεισοδίου ὅλον. — Nota illud ὅλον; nam episodium
non debet esse totum, sed pars totius.

Decorum collatione; tunc enim
decorum est. Quod decorum est, tunc
decorum est. In colla-

C A P. XVIII.

Ἡ ΘΗ. — Consule Rhetor. Arist. lib. 2. et Dion.

Ἡ Χαλκ. Art. Rhet. — atque item Bossuyum de
Epico Poemate.

Ὅπως χρῆσθαι ἢ. — Non ut mores sint boni; nam mali mores, perindè ac boni, spectant ad commendationem virtutis. De sensu hujus primi de moribus præcepti à plerisque dubitatum est. Alii cum Bosuio censent id præcipi, quod Horatius præcipit; “Notandi sunt tibi mores.” Id est, sint expressi, eminentes. Alii confundunt hoc primum præceptum, ὥπως χρῆσθαι ἢ, cum secundo, τὰ ἀρμοτῶντα. Sed profectò nihil aliud vult, quàm ut mores cùm maximè secundum naturam describantur: nempè principiò, ut ἡ προαίρεσις sit quemadmodum oportuerit; tùm ut omnia, vel proposita, vel dicta, isti τῇ προαίρεσει conveniant; tertio, ut sint tales, quales historia tradidit; quarto, ut sibi consentiant. Hoc confirmat exemplum allatum ex Oreste Euripidis. Est enim ibi Menelai ἡ προαίρεσις mala, præter naturam; et prætereà, non necessaria ad finem fabulæ, quòd tantum odium erga Orestem sine causâ, susceperat. Τῇ δὲ τamen ista, quæ isti τῇ προαίρεσει conveniebant, poterant esse ἀρμοτῶντα, ut ut fuerit ἡ προαίρεσις; et poeticè bona, quanquam per se mala. Est itaque tanquam genus ἡ προαίρεσις, includens τὸ ἀρμοτῶν, τὸ ὀρθόν, τὸ ὀμάλον.

Intererit multum Davusne loquatur, &c.

Decorum consideratur per se, aut in collatione. Per se, si foemina, prout foemina, consideretur; tunc enim erit imbellis. Quod decorum erit χρῆσθαι. In collatione, si eadem adulta cum puero comparetur, aut Lacæna cum Atheniensi; quia tunc non ampliùs erit imbellis.

Καὶ γὰρ γυνὴ ἐστὶ χρῆσθαι. — Poeticè bona, si qualis naturâ esse solet, talis exprimitur. Mulier non capit

eam virtutem, cujus vir est capax. Mancipium autem absolutè prævum est, et omninò virtutis expers. In primo libro de Politicâ, multa differit in hanc sententiam, liberos scilicèt homines in barbaros et servos naturale imperium habere; quod multis ibidem argumentis, iisdemque admodum ingeniosis prosequitur.

Τα ἀρμοτλοντα. — Finge mulierem per se imbellem; ecce ἡθη poeticè χρῆσ-α. Finge Lacænam cum Atheniensi comparatam foeminâ; ecce ἡθη ἀρμοτλοντα.

Semper in adjunctis, ævoque morabimur aptis.

Hor.

Το ὁμοιον. — Si eadem persona talis à poetâ exhibetur, iisque moribus, quibus eum fuisse in confesso est.

το ὁμοιον

το ὁμαλον.

Aut famam sequere, aut sibi convenientia finge.

Το ὁμαλον. — Si eadem persona à poetâ descripta sibi ipsi in toto opere sit similis; ita ut mores sint confirmati, et postremi priorum sint testes. Itaque ἡθη necesse est per se sint χρῆσ-α; in collatione ἀρμοτλοντα. Per se ὁμοια; in collatione ὁμαλα.

Ὅμαλως ἀνῳμαλον. — Velut Tigellius Horatianus.

Οἶον ὁ Μενελαος. — Quarè verò in Oreste Euripideo sunt mores Menelai non boni? Non quòd illum durum atque inhumanum Euripides exhibuit, quem mansuetum et mitem Homerus; quod esset potiùs τε ἡθης ἀνομοιου: sed quia naturæ repugnat, ut patruus nepoti infelici adversetur.

Ὅτε θρηνος. — Ulyssis Homerici proculdubid, quem minùs decebat ejulatus ipse, utpote qui ab Homero

canitur ἀβαπίστος.

Adversis rerum immersabilis undis. Hor.

Μενάλιππης Πησις. — Vitio datum est Aristoteli, Μεναλίππην Euripidis (quæ vocata est Σοφῆ) morum dissimilium insimulâsse, quippè quæ à Neptuno fuisset erudita. Sed Aristoteles non censet fœminam tanto esse ingenio, ut reconditas disciplinas percipere possit.

Καὶ ἡ ἐν Αὐλίδι. — Iph. in Tauris. Ed. Marklandii. p. 191.

Ὡς περ ἐν τῇ Μηδείᾳ. — Cùm sex sint agnitiones quibus fabula enodetur, una tantùm præstantissima est, quæ poetæ ingenio ex ipsâ rerum explicatione, quasi spontè nascitur. Aliqua tamen sunt adeò arcana, ut à solis diis, quibus solis sunt nota, sint enucleanda. Unde Aristoteles eos refert introductos aut ob præterita, aut futura ignota. Sed futuri humanarum rerum eventus sunt reverà ignoti, et deorum virtute prævidendi, minùs autem præteriti. Hic autem solutionis modus machina appellatur, quia dii organis quibusdam à cœlo in proscenium demittebantur. Ac propriè id in fine fabulæ contingebat. Secùs in principio, quia nodus non in ipso fit, sed in fine. Cùm itaque deus aliquis προλογίζει, non est tunc machina: ac propterea malè, qui hîc Minervam Ajacis Sophoclei adducunt. Neque enim ipsa ob exodium, sed ob prologum est suscepta. Quoties deorum causâ fabula connectitur, eorum quoque ope explicari possit. Pigna de Poet. Horat.

Ἐν τῷ Οἰδίποδι. — Prout constituitur à poetâ Œdipus, nequit improbari; quippè præsentem rerum statum nostrum est solùm in tragœdiâ contemplari.

Ἐπεὶ δὲ μιμησις. — Tragœdia imitatur βελτιονας, non

secundum virtutem, sed dignitatem; id est, auget et amplificat naturam humanam, eamque majorem ac grandiore, ac reverà est, in actione exhibet: quemadmodum pictor ornat atque illustrat pulchritudinem eorum, quos sumit imitandos. Itaque omnia in tragœdia debent esse magna, expressa, illustria, et in monumento posita. Iracundi in eâ debent irasci majorem in modum, esse exempla iræ. Præterea, cùm persona tragica est mixta ex virtutibus ac vitiis, vitia non debent esse majora virtutibus; non enim potest miseratio existere, nisi erga eos, qui boni potiùs quàm mali sunt: quemadmodum Homereus Achilles, qui quanquam σκληροτατος, est tamen bonus; nec quid turpe, et homine indignum in se admittit. Hinc apparet, quid primum de moribus præceptum sit, ὅπως χρῆσθαι ἢ, nempe ut τοῦ ὁρεπου secundum naturam servetur, quod Horatius exprimit,

Mobilibusque decor naturis dandus, et annis.

Ὅτιον τον Αχιλλεα.— Legendum est ἀγαθον proculdubio. Nam quòd Aristoteles Homericum Achillem bonum virum existimavit, patet ex Rhet. lib. 1. cap. 26. ubi percensens bona omnia, eos asserit esse bonos, quos prudentes et præstantes amant et eligunt. Καὶ ἀγαθοὶ ὅς καὶ ὁ των φρονιμων τις ἢ των ἀγαθων ἀνδρων ἢ γυναικων προεκρινεν, οἷον Οδυσσεα Αθηνα, καὶ Αχιλλεα Ὅμηρος. Et est sanè παραδειγμα bonitatis Achilles. Ipsa enim ejus indignatio ob injuriam illatam profecta est ab honesto animo, conscio præstantiæ suæ, et virtutis Graiorum utilitatibus obnixæ. Reverentia ea, quâ præcones prosequitur, fides amico præstita, et commiseratio senis Priami, hæc omnia summa sunt in mo-

ribus bonis. Et tamen vindictam persequitur aded obstinatè, ut nihil suprà. Est acer, inexorabilis, magnum in modum idem bonitatis et feritatis exemplar. Nec tamen eò se demittit, ut inhonesta ultionis consilia sumat; non Agamemnoni insidias struit, non cum Trojanis perfidè facit. Ergo est ἀγαθος. Prætereà in Ethicis de magnanimitate differens, neminem magnanimum statuit, nisi qui sit ἀγαθος. Quis verò Achillem magni animi esse inficias eat?

Τας παρα τα. — Servetur lectio. Oportet poeta non solum necessaria artis præcepta observet, sed serviat prætereà iis sensibus, quorum est de poeticâ iudicium; quales sunt visus, auditus, sensus decori, &c.

Παρα τα ἐξ ἀνάγκης (ἀκολουθοντα). — Præter ea quæ necessario, &c.

C A P. XIX.

ΔΙΑΝΟΙΑΝ. — Primus et secundus liber Rhet. mentis omnem humanæ vim sensumque contemplatur. Triplex est vis vocabuli hujus: nam aut significat mentem humanam; aut intellectum propriè; aut denique omnem motum animi, sensum et cogitationem.

Post effert animi motus, interprete linguâ.

Per "animi motus" Διανοίαν Horatius exprimit.

Ταυτο γαρ ιδιον. — Est quidem rhetorices hoc proprium. Omnia σχηματα διανοιας poesis à rhetoricâ mutuatur; quæ collecta videas apud Ger. Vossium. Inst. Orat. lib. 5.

Μερη δὲ τῶν. — Hæc omnia sunt σχήματα διανοίας; σχήματα λεξέως subindè memorat. Differunt schemata verborum et sententiæ, quòd illa pereunt variato verborum ordine, aut voce aliquâ ejusdem significationis substitutâ. At hæc non extinguuntur verborum immutatione. Sed inter conformationem verborum et sententiarum hoc interest, quòd verborum tollitur, si verba mutâris; sententiarum permanet, quibuscunque verbis uti velis. Cic. de Orat. lib. 3.

Ἐν τοῖς πράγμασιν. — In rebus, quas quidem in actione poeta constituit, actas orator exponit, aut quomodò agi debeant, docet, ab iisdem formis oratio proficiscitur; easdemque inter se communes habent et rhetorica et poesis. In scenâ res ipsæ se docent, seque ipsæ vel verisimiles, vel grandes, vel miseratione ac metu dignas præstant. In causis verò res non docent se, sed orator per artem docet eas esse, quales velit easdem apparere. Nam si res ipsæ essent per se jucundæ, frustrâ esset rhetoris ars, ac diligentia. Heinssii ac Madii lectio, ἡ ἰδέα, nauci est. Rhetorica enim dictio debet esse suavis, quemadmodum in Rhetoricis monet lib. 3. cap. 12. Το δὲ προσδιαίρεισθαι τὴν λέξιν, ὅτι ἡδεῖαν δεῖ εἶναι, περιεργον· τὸ γὰρ ἡδεῖαν εἶναι, ποιήσει δηλονοῦν τὰ εἰρημνεύα, εἰπερ ὥρισται ἡ ἀρετὴ τῆς λεξέως.

Τι γὰρ αὖ εἴη. — Quid enim esset oratoris munus, si nuda ac simplex rerum narratio per se oblectaret, nec ab ejus arte omnes veneres sumeret.

Οἷον τι ἐντολὴ. — Nempè quænam esse debeat oris, gestus, vocisque conformatio in imperando, orando, &c. quam discat oportet actor, non poeta præstet. Illustrat exemplum

Μηνὺν αἰεὶδε θεῶν.

Reprehensio ista, quâ Protagoras Homerum castigavit, in eo est, ut pronuncietur versus eâ voce, ut imperare videaris. Tetigit hunc locum Harrisius, ubi explicat naturam imperativi modi, qui servit perinde precibus atque mandatis.

C A P. XX.

PHILOSOPHIAM poeticæ contemplatur; atque ideo grammaticam, quatenus ad philosophiam spectat, ad partes vocat.

Της δε λεξεως. — Vide Dion. Halic. de Struct. Orat. cap. 2.

Φωνη, est vel vox, vel verbum, vel sententia.

Στοιχειον. — Vocantur elementa secundum Dionysium, quod omnis vox ex iis formatur, et in eadem potest resolvi. Aristoxenus musicus omnes voces divisit in φωνας, vocales, et ψοφας, consonantes.

Προσβολης. — Προσβολη est ictus litteræ in litteram; non ictus palati per linguam, sicuti omnes perperam interpretantur.

Αφωνον δε. — Quod nec per se, nec cum ictu vocalis perfectam habet vocem, nisi quoad ex istâ illifione audiri possit.

Ημιφωνον. — Huic loco adstipulatur Dionysius, qui semivocales vocat, quæ melius cum vocalibus efferruntur, per se deterioris soni, nec jam perfecti: multas verò, quæ neque perfectam per se vocem, neque imperfectam habent, sed cum aliis unâ pronunciantur.

Και τοποις. — Respectu habito ad locum et situs, magna est litterarum differentia. Alii legunt τυποις.

Ἐν τοῖς μετρικοῖς. — Sic etiam Dionysius; Ἡ μὲν γὰρ ὑπὲρ τούτων θεωρία γραμματικῆς τε καὶ μετρικῆς καὶ φιλοσοφίας οἰκειότερα.

Ἄνευ τῆς α συλλαβῆς. — Est quidem syllaba Γρ fine α, sed non intelligibili sono.

Φωνῇ ἀσημος. — Voces sunt signa rerum; at conjunctio non est signum rei cujuslibet definitæ.

Ἡ ὅτε κωλύει. — Servetur lectio. Conjunctio neque efficit, neque obstruit sententiam ex pluribus vocibus naturâ compositam. Conjunctiones μὲν, ἦτοι, δὲ, profectò nec impediunt, nec efficiunt sensum, qui ex plurimis vocibus solet conflare. Sed aliæ, nempe δὲ, καὶ, et τε, quæ sunt secundæ definitionis, efficiunt per se unum sensum, vel sententiam ex pluribus vocibus significantibus. Ὁ γὰρ συνδεσμός ἐν ποιεῖ τα πολλὰ, quemadmodum docet Rhet. lib. 3. cap. 12. Conjunctio efficit, ut plura vocabula unum sensum constituent. Ἠλθον, ἀπάντησα, ἰδεομένην. Vide tres voces, tres sententias. Immuta constructionem, et lege ἰλθὼν καὶ ἀπάντησας ἰδεομένην; vide unam vocem, unam sententiam, factam ex pluribus vocibus vi conjunctionis.

Ἡν μὴ ἀρμοτῇ. — Id est proprium conjunctioni, ut connectat inter se sententias; quare primum locum vindicat.

Σημαντικὴν δὲ. — Non opus est ut legatur σημαντικῶν δὲ, neque illud δὲ omninò otiosum. Vis enim conjunctionum dictarum ea est, ut efficiat unam vocem, id est sententiam, eamque significantem, ex pluribus vocibus.

Μίας. — Id est unius vocis ex pluribus.

Ἡ λόγῳ ἀρχὴν. — Non quoad structuram orationis, sed quoad sensum.

Ἡ ὅτε κῶλυει. — Vetus lectio itidem vera. Sententia, demptis articulis, potest constare; sed ex iisdem certiozem, et magis definitum habet sensum.

Συνθετη. — Quid verò? Nonne conjunctio συνθετη? Minimè; quoniam potest resolvi in singula per se significantia. Ut ἡτοι in ἡ et τοι, ὅτε in ὁ et τε, et sic de similibus.

Ἡ δε κατὰ τα ὑποκριτα. — Casus verbi spectat ad actionem, ubi os et gestus sensus animi exponendis accommodatur.

Ἐσαδισεν. — Legendum cùm interrogationis notâ.

Οὐ γαρ ἀπας. — Exstat sententia etiam sine verbo; ut in definitione hominis, "animal bipes, implume, rationale." Sed nequit consistere sententia, nisi signetur aliquid; ut in eo "Cleon ambulat" vox Cleon est signum pro certo viro.

Συνδεσμων. — Legitur etiam συνδεσμων. Constat profectò Ilias ex partibus multis, quæ tamen omnes sub uno isto nomine comprehenduntur. At definitio hominis hominem solùm, non cætera animalia complectitur. Nota philosophicam ideam sententiæ; nempe necesse esse, ut in omni sententiâ vox sit primaria, signum ejus de quo aliquid prædicatur, et ad quod omnes cæteræ voces pertineant.

C A P. XXI.

ἈΠΛΟΥΝ. — Nomen simplex, quod per se significat, non verò ex partibus significantibus componitur.

Ἐκ σημαινόντος καὶ ἄσημα. — Sicut ista ἀριζήλος, παθυ-
μος, &c.

Ἐκ σημαινόντων. — Sicut καλοκαγαθία, &c.

Τῶν μεγαλιωτῶν. — Finge μεγαλωντων, à verbo μεγα-
λω, quod quidem in lexicis vix reperiās. Huic lec-
tioni fidem faciunt quæ habet in Rhet. ταυτα δ' ἀμφο
μεταφορα, ἡ μὲν ῥυπαινοντων, id est, eorum qui immi-
nuunt res, et dedecorant; itaque μεγαλωντων, eorum qui
res augment, et elevant. Vox ἑρμοκακοξανθος exemplo
est nominum in se coacervatorum, quibus poetæ
gaudent.

Μεταφορα. — Per metaphoram, tropum omnem in-
telligit.

Κοσμος. — De ornatu vide Quint. Ed. Burm. p. 700.

Ἡ πεποιημενον. — Et nova factaque nuper habebunt
verba fidem. Hor.

Το δὲ ἀναλογον. — Mars — clypeus; Bacchus — po-
culum. Usurpetur pro clypeo poculum, pro poculo
clypeus; vel addatur clypeus, ut clypeus Martis
poculum; poculum Bacchi clypeus. Id enim vo-
lunt ista verba καὶ ἐνιοτε προσιδεασιν ἀνθ' ὃ λέγει πρὸς ὃ
ἴσιν; id est, et addunt aliquandò clypeum, cuius vice
usurpatur poculum, ad poculum cui analogus est
clypeus. Potest dici poculum Martis, pro clypeo
subaudito; potest etiam dici clypeus Martis pocu-
lum. Sic etiam de Baccho.

Προσπαγορεύσαντα το ἄλλοτριον. — Si velis dicere “cly-
peus Martis,” potes idem efferre tralatè in hunc mo-
dum; nempè pro clypeo sumere poculum, quod est
προσπαγορεύειν το ἄλλοτριον, tunc denegare quid cognatum
cum poculo; μη Αρεως, non negas esse Martis, ἀλλὰ μη
οἶνε, negas vinum, quod est poculo cognatum. Sic

Φιάλη αἰνός idem valet ac Martis clypeus. Εκ τῶν
 σερησεων γὰρ ἐπιφέρνσι· εὐδοκίμει γὰρ τὸ ἐν ταῖς μεταφο-
 ραῖς λεγόμενον ταῖς ἀναλογον, οἷον το φαναι “την σαλπῖγα
 εἶναι μέλος ἄλυρον.”

Ἑρνυτας. — Legendum ἑρνυτας, ab ἑρνος ramus; quo
 loco Ἀρητηρ vocatur ὁ ἱερεὺς, ab ἄραι preces; quasi pre-
 catorem dicas.

Et ramosa Mycon vivacis cornua cervi. Virg.

Ἐτι τῶν ἑνοματων. — Hic notandum est Aristotelem
 philosophicam nominum naturam repetere, non usitatas
 eorundem inflexiones. Non enim omnia quæ desi-
 nunt in ν et ρ sunt masculina; nisi ad sensum earum
 rerum, quas denotant, respicias, qui mas est, licet
 ipsa nomina fœminina habeantur. Hinc scrupulus
 natus est interpretibus de hoc loco, quasi lacer esset
 et imperfectus: credo, quia eos fugit Aristotelem hîc
 philosophum agere, non grammaticum. Datur ni-
 mirum poetis immutare genera nominum; quare oport-
 ebatur eosdem naturalem eorundem vim, prout ea mas
 erit, aut fœmina, aut neutra, respicere.

Ἀρρενα. — Desinunt in ν, ρ, ψ vel ξ, quæ pro unâ
 terminatione habentur, quoniam utrique σ est com-
 mune. Fœminina in η, ω, et α contractum, numero
 maribus æqualia, quoniam ξ et ψ pro uno habentur.

Φωνηεν βραχυ. — Nempè ε, ο.

Μελι. — Notat Athenæus hoc unicum esse Græcum
 nomen in ι desinens; cætera, ut et σιναπι, ab aliis lin-
 guis assumpta. Neque sanè ipsum μελι propriè desi-
 nit in ι, ut conjicit Marklandius ex genitivo μελιτος,
 adeò ut μελις sit rectus casus.

Εἰς δε το υ. — Quid verò non his annumerat δακρυ?
 Quia δακρυ nimirum est per apocopen pro δακρυου.

Τα δὲ μεταξὺ. — Neutra, utpote quæ in dubio est, an marem an foemineum sensum habeant.

C A P. XXII.

ΛΕΓΟΝΤΑ τὰ ὑπαρχοντα. — Rem ipsam sicut est exprimere, iis tamen verbis, quæ rem describant impossibilem. Hujusmodi est versus ille citatus à Cicerone de Divin.

Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam.

Διὸ ἀνακεκραται. — His quodammodò reclamatur. Qui est sensus satìs commodus.

Τὸ κυριον. — Non ego inornata et dominantia nomina, &c. Hor.

Εὐκλείδης ὁ ἀρχαίος. — Ut distinguatur ab Euclide, noto illo Socratis auditore. Licentiam poetarum in pangendis carminibus perstrinxit Euclides, hoc scilicet nomine, facile sanè esse versus facere, modò verba præcidere, aut extendere pro libitu daretur. Itaque nonnulla ex sermone communi ad iamborum numeros exegit, syllabas breves producens, longas corripiciens; sicut in istis versibus Ητιχαριν εἶδον, &c.

Θοιναται. — Quod verbum vocat glottam improprie; nam idem Athenæus ab οἶνος derivat. Sed profectò omne peregrinum vocat γλωτταν. Sic in Rhetoricis cap. 3. vocat γλωττας hæc nomina, nempè πῖλωρον, ἀθύρμα, ἀτασθαλια; quæ sanè sunt Græca, licet minùs usitata.

Ἕριονες βοοῶσι. — Ex Iliade ρ. γ. 265. Tollius, in

fuis ad Longinum notis, tradit Platonem, istius versûs Homerici præstantiâ deternitum, carmina scribendi consilium abjecisse.

Ευφύιας τε. — Est enim ingenii, et facultatis naturalis, eo esse acumine, ut similitudines rerum videre possis.

C A P. XXIII.

ΤΑ ΣΥΝΗΘΕΙΣ. — Vera lectio obvia est συνηθεῖς.

Θεσπεσιος ἀνὸ Φανειη. — In eo omnis virtus poetæ est, ut parvam angustamque materiam ingenio et inventione augeat, ac dilatet. Hûc respicit Horatius;

Nec circa vilem, patulumque moraberis orbem.

Πραξιν πολυμερη. — Ubi partes non adeò ex se invicem pendent, ut unâ sublatâ totum labefactetur,

Τοιγαρην. — Ilias Homeri una est quoad fabulam; itaque ista fabula sufficit uni tantùm tragœdiæ. Sic et Odyssea. Poterunt tamen episodica utriusque excerpi, et tragœdiarum fabulas constituere; ut Rhæsus Euripidis.

Ἐκ δὲ κυπριων πολλαι. — Quia in iis videlicet plurimæ actiones tractatæ sunt singulæ, et separatim; non tantquam particulæ episodiorum, vice cuiusdam actionis primariæ. Itaque omnia ejusmodi poemata erant vitiosa, quoniam tempora diversa, res à se alienas, et disjunctas, et varias fabulas complectebantur.

C A P. XXIV.

ΕΤΙ δὲ τὰ εἶδη. — Remotâ scenâ et melopœiâ, omnia de tragœdiâ præcepta conveniunt etiam epopœiæ.

Ἀναγνωρισίς. — Agnitio scilicet deorum, hominum, &c.

Δια τὸ ἐν μὲν. — Quoniam scena est una in tragœdiâ; nec datur poetæ res nisi uno in loco gestas exhibere.

Καὶ ἐπεισοδίων ἀνομοιοῖς ἐπεισοδίοις. — Quod non licet in tragœdiâ, ubi necesse est episodica cum actione omninò conjungi.

Καὶ μεταφοράς δεχεται μάλιστα. — Id est, omnem tropum orationis, non simpliciter verba tralata.

Περὶ τὴν γὰρ. — Sublimior. Non id vult, ut præstet epopœia tragœdiæ; et quò sublimior, eò grandiora sonet.

Ὡς περ Χαιρημῶν. — Intelligendum est adeò poetam jure dictum esse Chæremona, licet omnia metra confuderit; nam ni finxisset fabulas, nulla de eodem fuisset mentio.

Οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ ταῦτα μιμητής. — Præcipuè imitatur poeta, cùm alienam personam induit, et videtur ipse latere.

Οὐδὲν ἀηδές. — Nihil quod moribus careat, ἀλλ' ἔχον ἡδές: id est, ὅπως χρῆσθαι ἡ, ut extent, et exprimantur. Quod Horatius vertit, "notandi sunt tibi mores."

Τὸ ἀναλογον. — Minimè legendum est ἀλογον, quod erit omninò absurdum. Sensus enim loci est planè hujusmodi. Admiratio magis propria est tragœdiæ;

quippe ea brevior est, et majoris vehementiæ ad sensus hominum movendos capax. At epopœia, quo longior et prolixior, eò etiam temperatior, atque ad exemplar vitæ accommodatior. Nihil autem impedit, quò minùs το θαυμαστον recipiat, idque etiam majorem in modum, atque ipsa tragoedia; propterea quòd multa potest præstare admiranda, quæ in scenâ ridicula essent, non autem in narratione epicâ.

Ἑκτορος διωξιν. — Iliad. χ.

Πευδὴ λεγεῖν ὥς δει. — Sic Horatius;

Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet,

Primo ne medium, medio ne discrepet imum.

Ἔστι δὲ τὸ παραλογισμός. — Repetendum ex primo Rhetoricorum exemplum paralogismi. Si quis pallet, eundem creditur amare. Falsò; quia potest pallere ob aliam causam. Totus hic locus malè habuit omnes interpretes. Spectat proculdubidò ad fabulæ epicæ constitutionem, et admittet explicatum haud fanè difficilem. Hoc nimirum vult Aristoteles; oportere poetam primùm fabulam fingere, quam notæ cuidam historiæ affingat, quòd vera videatur: quo modo Homerus ad fabulam Iliadis commendandam personas usurpavit Achillis et Graiorum. Τῷ δὲ ὄντι ἢ γινόμενῳ, fabulâ inventâ, τῷ δὲ γινεταί, evenit ut personæ heroum, qui verè extiterunt, eidem fabulæ immisceantur, εἰ το ὕστερον ἐστὶ, si ii heroes verè extiterunt, καὶ το πρότερον εἶναι ἢ γινεσθαι, credimus etiam fabulam esse veram, vel res istas evenisse. Hinc quia scimus Agamemnona, Achillem, atque alios bello Trojano interfuisse, credimus etiam litem inter eos ibi exortam, qualem finxit Homerus. Quod quidem

est mendacium. Δι' ὃ, ἂν το πρῶτον ψευδος, quare, quanquam id fictum sit, ἄλλω δὲ τῷ ὄντι, id tamen verum, nempe fuisse Agamemnona, Achillem, &c. ἀναδῆναι εἶναι ἢ γενεσθαι, necesse est ut HomERICA fabula vera videatur, ἢ προσεῖναι, (quæ vera esse videtur lectio) vel insuper esse, vel quasi emergere ex rebus, quæ apud Trojæ obsidium inter principes Græcos eveniunt. Διὰ γὰρ το εἶδεναι τὸ αἰνῶδες ὄν, παραλογίζεται ἡμῶν ἡ ψυχή, καὶ το πρῶτον ὡς ὄν. Nam propterea quod historiam veram fuisse scimus, falsâ ratiocinatione credimus etiam fabulam, historiæ intextam, veram quoque esse. Huc alludit Horatius, ut supra, sic in his versibus;

*Ex noto fictum carmen sequar: ut sibi quivis
Speret idem; sudet multum, frustra que labore
Ausus idem: tantum series juncturaque pollet;
Tantum de medio sumptis accedit honoris.*

Efficitur ut fabula, historiæ afficta, eidem afferat commendationem: id enim vult postremus versus.

Εἰ δὲ μὴ, ἐξω το Μυθεύματος. — Sin verò id minùs fieri possit, ut nihil sit absurdi, erit id quidem tolerandum, modò in iis rebus situm sit, quæ eas tempore prævertunt, ex quibus fabula pangitur. Sed idem in scenâ, in rebus quæ ibi aguntur, ferri nequit: id enim volunt verba ista ἐν τῷ δράματι.

Οἱ τα πῦθια. — Longa ista ρησις in Electrâ de Pythico certamine vitiosa est, quia fit apud eos auditores, qui naturam istius certaminis probè nôrunt.

Τα περὶ τὴν ἐκδοσιν. — Subabsurda sunt ea de Ulyssæ, quem altè dormientem Phæaces in Ithacæ littus exposuerunt.

Ἐμφανίζετο. — Victorius legit ἀφανίζετο; parum recte.
 Nam Horatius ipsum verbum vertit: *hi mœnibus*
Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
Cogitat.

C A P. XXIV.

ΔΙΔΟΜΕΝ γαρ. — Datur poetis, ut in dictione
 multa nova usurpent, multa immutent.

Οὐχ ἡ αὐτή. — Id interest inter poeticam et cæteras
 facultates, quod istæ solùm peccant in eo, quod finem
 suum non assequuntur. Duplex verò est poeticæ
 peccatum, unum in arte ipsâ, alterum in cæteris arti-
 bus, quas ἐκ πάρεργα tractat.

Ἢ μὲν γαρ προειλετο. — Si poeta materiem fumit,
 arti suæ inidoneam, peccat in arte suâ. Respicit ad
 verbum hoc ἀδυναμίαν Horatius, cùm dicit

— Cui lecta *potenter* erit res,
 Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo.

Potenter, cui competit artis facultas.

Ἢ δὲ το προελθῆναι. — Describit equum poeta, quem
 jure sumit imitandum, quoniam eò pertinet ars poeti-
 ca; itaque non in arte peccat. Sed si equum descri-
 beret, qui utrumque dextrum crus simul projiceret,
 peccaret extra artem suam, per accidens, eò quod
 nesciret non posse equum humerum utrumque simul
 protendere. Item cùm tractat aliquid medicum, vel
 physicum, quod nequeat ita se habere, sicut ille scrip-
 sit; aut si ea quæ sunt alienæ artis, alia describit ac
 fieri possunt, ἢ καὶ ἑαυτὴν; non id vitio vertitur

poeticæ, sed ignorantia poetæ: quæ quidem habeat excusationem, quippe non poscimus poetam cæteras artes ad unguem edidicisse.

Παραδειγμα ἢ τὸ Εὐτόπος. — Non sanè ferendum esset in scenâ, ut Danaï continerent manus, nec fugienti Hæctori tela immitterent. Sed hoc benè se habet in Iliade; est enim majoris admirationis, ut Achilles solus Hæctora perimeret.

Εἰ μὲντοι. — Si verò posset poeta finem consequi, nec tamen absurdi quid admittat, meliùs foret.

Ἐπὶ πότερον. — Quæstio, utrum magis peccatur in arte suâ, an in alienâ κατὰ συμβέβηκος.

Κακομιμητός. — Victorius tradit scriptum esse in quibusdam MSS. ἀμιμητός. Sensus est hujusmodi. Siquid peccaret poeta in iis quæ sunt facultatis, aut artis alienæ, esset magis excusandus, ac siquid imitandum suscepisset, quod non esset artis poeticæ imitari.

Ἀλλ' ἔτυχε. — Solutio; sicut Xenophanes dicebat, fortè hæc non vera esse, nec meliùs ut ita dicantur; sed contigit, ut ita esse judicentur.

Ἀλλ' ὅ φασι ταδε. — Lectionem tuendam reor. Est poetarum altera excusatio. Nam si homines de eo quod objicitur poetis haud consentiunt, utrum verum sit an falsum, ergo fieri potest, quemadmodum poetæ dicunt.

Ἐπὶ σαυρωτήρος. — Objectio; læderetur acies cuspidis, si hasta ita staret. Solutio; est quidem ita in more apud Illyrios; ergo etiam apud finitimos Ithacenses.

Εἰς τοὺς πρᾶτλους. — Thersten Ulysses plagis cecidit. Indignum facinus, nisi in Therste, pessimo Græcorum.

Οὐρηας. — Objectio; quasi non opus esset mulis, quia Graii navibus Trojam advecti sunt. Hæc non sunt verè objecta Homero; sed quæ si fuerint, ita solvi poterunt. Pestis animalia corripit primùm, cujus Thucydidem testem habemus.

Εἶδος μὲν ἴπυ. — Si corpore deformi Dolon fuisset, non tam celer esse potuisset.

Ζωροτερον δὲ κεραϊρε. — Plutarchus rectè judicat, vinum merum intelligi per illud ζωροτερον, quia imperatum est senibus, qui meraco potiùs indigent.

Εὐδον παννυχιοι. — Objectio; somnus non est deorum. Solvitur tralato verbo.

Ἀθρησεεν — Ἀθρεω est, fixis oculis cerno. Tropus est pro visu simplici.

Αὐλων Συριγῶνδ' ὀμαδον. — Ὀμαδος tropus est; at verò legitur ἐνοπην apud Homerum.

Το γὰρ πάντες. — Frustrà est Heinsius, qui versum putat excidisse. Sensus est enim alius, et refertur ad οἷν δ' αἶμμορος. Quà enim ratione ponatur πάντες pro πολλοι, eadem usurpetur unum pro paucis; ut in versu isto,

Οἷν δ' αἶμμορος ἐς ἰ λωστρων ὠκεανοιο.

Objicitur Homero, falsum esse, Arcton solam non occidere; et ita solvitur. Non sanè id Homerum voluisse, Arcton solam esse ex omnibus sideribus, quæ nunquam occidat, sed solam esse, quàm maximam et celeberrimam, respectu habito ad cæteras. Quicquid enim præ cæteris eminet, id quasi solum est; cætera memoriâ excidere solent. Το γὰρ γνωριμωτάτου μόνου. Quod quidem ita explicat in Rhetoric. primo; καὶ τὰ περιττά, καὶ τὰ μόνᾳ ὑπαρχόντα καλλίω' εὐμνημονεύτα γὰρ. Vide Clarkii notam ad Iliad. Σ. v. 488.

Διδόμεν δὲ οἱ. — Iliad. 2. Si legatur διδόμεν, accentu in antepenultimâ, Jupiter falsa diceret; non enim tum voluit dare gloriam Græcis. Si legatur διδόμεν, pro διδόμεναι, tum esset imperativus modus, et culpa a Jove in somnum conferretur.

Τὸ μὲν ὃ καταπύθεται ὄμβρῳ. — De ligno arido. Legendum ὃ, non ἔ, quod esset sibi diversum; ut scilicet itaret id, quod est imbre dissolutum. Hæc duo exempla occurrunt etiam in sophisticis elenchis.

Ζῶρα τε πρὶν. — Distinguatur τὸ πρὶν; et quæ antea mera erant, jam secreta sunt.

Παρωχηκέν δὲ πλεον Νυξ. — Iliad. x. v. 252. Supple των δυο μοιραων. — Ambiguum est; quia potes intelligere, noctem emensam esse jam plus duâbus partibus, aut majorem partem duarum istarum.

Τὸν κεραιμένον. — Usurpatum pro vino, quod solitum est misceri.

Κνημὶς νεοτευκτὴ κασσιτέροιο. — Cum non esset ocrea ex stanno facta.

Τῇ ῥ' ἴσχετο χαλχέον ἰχος. — Ex Iliad. V. v. 272. Si minus placet hastam ibi hæsisse, potest intelligi, eandem indè depulsam esse.

Τοῦδε ποσάχως ἐνδεχεται. — Quot autem sensus verbum habeat in aliquo loco, ὡς πῶς μαλιστα sic maximè quis videat, si suscipiat sensum ejusdem, qui est maximè contrarius usitatæ interpretationi.

Ἡ ὡς Γλαυκῶν λέγει. — Aut consideret, quemadmodum Glaucōn præcipit, an non ipsi, qui insimulant poetas, in errore versentur. Quia alii προῦπολαμβάνουσι, præjudicatas habent opiniones, καὶ αὐτοὶ καταψηφισάμενοι, easque pro decretis et ratis sumentes, insectantur poetas.

Ὡς εἰρηκοτεῖς; — Supple (ἀν εἰν) quasi dixissent ad libitum.

Ὅτι δοκεῖ. — Quod exemplo illustratur Icarii, Penelope patris. Vanæ sunt emendationes Heinſii.

Διαμαρτημα. — Distinguendum δι' αἰμαρτημα; atqui probabile est, homines per inscitiam poetas criminari.

Τοιούτους δὲ οἷος Ζευξίς. — Atque etiam optandum est magis, ut personæ sint quales Zeuxes pingere solebat; id est, similes.

Οἱ ἐν τοῖς λόγοις ἐλεῖχοι. — Verus elenchus est contradictionis syllogismus. Sophisticus elenchus est, qui prætermittens veri elenchi partes, videtur quidem reprehendere, sed simulatè.

Εἰ το αὐτό. — Videndum an quod objicitur poetæ situm sit in re, an in verbi fallaciâ. Si sit in se vitiosum, aut eatenus quatenus comparatur cum aliis locis; καὶ ὡσαύτως, si eo modo, quo objicitur, se res habeat; ὥστε καὶ αὐτόν, adeò ut poeta sibi dissentiat, aut iis, quæ vir prudens præceperit. Hæc verò omnia in refellendis sophisticis elenchis spectanda sunt.

Ἡ ὡς βλαβερά. — Utpotè quæ moribus noceant.

Αἱ δὲ λυσεῖς ἐκ τῶν εἰρηµενῶν. — Criminationum omnium, quibus urgeri poetæ possint, ex tribus summis formis solutiones petendæ sunt. Ex primâ formâ, quæ res, personasque complectitur, tres sunt; nempe 1. quales sunt; 2. quales esse perhibentur; 3. quales esse oportet. Ex secundâ, quæ dictionem spectat, sunt septem; 1. Glottâ; 2. Metaphorâ; 3. Profodiâ; 4. Distinctione; 5. Amphiboliâ; 6. Consuetudine dictionis; 7. Nomine multiplici considerato. Ex tertiâ formâ duæ; nempe 1. ex ratione finis; 2. ex arte alienâ, in quâ peccatum excusabile. Sunt ergo duo.

decim numero, sicut eas enumeravit Gulstonus, qui totum hoc caput accuratâ analysi explicavit.

C A P. XXVI.

HITTON *ῥορτικη*. — Quæ minus offendat, et simul ea sit, quæ ad præstantiores iudices se componat. Potest enim offensionem habere tragoedia, quod omnia imitatur, quasi iudices exprobrat, eosque tardos et hebetes arguat, nisi omnia sint ante oculos posita.

Ἄν μὴ αὐτὸς προσθῇ. — Nisi ipse, quem imitantur, quasi se coram atque in oculis sistat, per histrionum motus.

Οἱ πρότερον. — Prisci histriones gestu castius utebantur, et irridebant juniores propter nimiam in corporis motu lasciviam.

Ἡ ὅλη τέχνη. — Nempe tragoedia; quæ tota dicitur, quia omnibus simul instrumentis utitur, rythmo, sermone, et harmoniâ. Quasi non posset per se stare, nisi omnes artis illecebras adhiberet.

Δι' ὃ ὕδεν δεονταί. — Non id desiderant periti iudices, ut sensus moveantur, quò possint melius intelligere.

Καὶ διαδόντα. — Est de hoc verbo controversia. Sosistratus (ut opinor) peccabat, eò quod cantabat Homeri carmina, non numerosè recitabat, quod facere debuit.

Ἐναργεστά. — Evidentior voluptas, quæ ex tragoediâ oritur, quia sensus moventur. Habet igitur *το ἐναργε* in lectione, perindè ac epopœia; præstat verò epopœiæ, quod agitur, quò vis ejus virtusque manifestiores sunt.

Ἦντων μία. — Quippè ex episodiis epicis possunt multæ tragœdiæ formari; at episodia tragica non sunt tanta, ut aliis tragœdiis fabulam præbeant.

Ὅτι μαλιστα μίαν. — Fabula Iliadis non est omninò una et simplex. Constat sanè ex irâ Achillis, susceptâ ob virginem vi abreptam. Sedata est adversus Agamemnona, propter novam indignationis causam, Patroclò perempto. Attamen prima ira non deferbuisset, nisi major offensio suborta esset; ideòque fabula Iliadis est tantùm ὅτι μαλιστα una.

E R R A T A.

- Prælect. p. 38. lin. 12. *pro ἀναλγη, lege ἀναγνη.*
 Lat. Vers. p. 8. lin. 8. *pro Edicharmus, lege Epicharmus.*
 Text. p. 12. lin. 3. *post ἀγνοῦτο, delete puncto, pone comma.*
 Text. p. 56. lin. 11. *post τυθίσσης dele comma.*
 Lat. Vers. p. 60. lin. 5. *pro Promotheus, lege Prometheus.*
 Text. p. 65. lin. 1. *pro iξ, lege iξ.*
 Lat. Vers. p. 69. lin. 3. *pro an non, lege aut non.*
 Lat. Vers. p. 94. lin. 14. *pro at si vel minimè foret, lege cùm tamen alterum fit.*
 Lat. Vers. p. 97. lin. 9. *pro projicerit, lege projiceret.*
 Lat. Vers. p. 106. lin. 21. *pro vitiorum, lege viliorum.*
 Lat. Vers. p. 107. lin. 4. *pro quotquod, lege quotquot.*
 Lat. Vers. p. 108. lin. 7. *pro plurimus, lege plurimas.*
 Not. p. 109. lin. 5. *pro si nempè, lege ii nempè.*
 Not. p. 129. lin. 21. *pro Ἐπιιδι, lege Ἐπιιδι.*

Paucula quædam errata restant; quæ tamen, cùm sensum non impediunt, lectori ipso corrigenda relinquimus.

ELEGIA GRAYIANA

G R Æ C E.

ELEGIA GRAYIANA

G. R. E. C. E.

E L E G I A, &c.

NΥΞ πέλετ, ἡδ' αὖ αἰθρὸς ἀπυρὰ καίεται, ἡδ' αἰνὰ κῶραι αἶψ'
 Μυκηθμῶν λειμῶνα βοῆς βραδείας καὶ μνηστῆρας ἀκροῦ
 Οἶκαδ' ἱάτ' ἀρότρας ἀμπαυῶν σῶμα κεν μακρὸς, καὶ λῆξ ὦ
 Κάδ' δ' ἐμὲ δὴ μόνον εὖντα μελοῖναι πέπληται ὄρναις ὦ

Ωρεά τε σκιοῦνται, ἰδ' ἄλσ' αἰ μαῆρα καὶ ὕλαι, καὶ μὲν ὄρνις
 Ηνίδε· θροεπεία κατέχει πᾶν αἰθέρα σιγαῖ, τῆρ' αἰνὰ κῶραι
 Αἰ μὴ ὅπα δινεῖ ἀγέραι καὶ παρὰς, ἥντε κηφὴν, ἥντε ἔδρη
 Ηχεα καὶ βομβεῦντα καὶ αὐλαὶ ποίμνι' ἀέλγαις ἀκροῦ

Αἰ μὴ ὅπα κῆρ' ἀπὸ πικρὰ δαίμων ἀπὸ λυπαῖσ' αἰσῶν ὄρνις
 Γλαυξ ἔδος αὖθεν, σέ τ' ἐβλάστα, πόντος Σελάγας, τῶν αἰνὰ
 Οὐ μάλα σκαρχειῶν, ὅτ' ἀλάμενος ἦεν οὐδ' αἰσῶν, ὄρνις
 Σινόμενος δόμον ἐνδ', ὅπα ἐν κασιγῆν' ἐκρύφθη, ὄρνις

Τήναις ταῖς πελεγαῖν ὑπόσκιος, ἢ κυπάρισσας ὄρνις
 Γαῖα ὅπα κέχυται, πικρὰ τ' αἰνὰ βώλακα τύμβους αἰνὰ
 Κείμενοι ἄλλοθεν ἄλλοι ἀτέρμονα γήρ' αἰνὰ ὑπὸν ὄρνις
 Εὐδονθ' οἱ Πράγγοι καμάτων, ἀγρία φύλα αἰνὰ ὄρνις

Τήνως ἔκ Αῶς θυόεσσά ποκ', ἔδ' ἐ χελιδῶν
 Σκισαμένα πτερά πᾶ καλίας ἀπὸ καρφίτας,
 Οὐδ' ὄρνις κλαγγεῦσα ἐπ' ἡώοισι πετεῦροις,
 Τῶς ἔδ' εὐνᾶθεν κέρας αἰερόφωνον ἀνεγρεῖ.

Τήνοις ἔδ' ἔτι δὴ ξύλα θήσκει ἐπ' ἐσχάρα ἐνδοῖ
 Πρέσβα γυνᾶ, διὰ δῶμα ποθέσπερα ποιπνύσασα
 Οὐδ' ἔτι φιν παῖδες περιπλέξονται γονάτεσσι,
 Ἀλλήλοισιν ἐρίσδοντες πατρὸς ἀμφὶ φίλαμα.

Τῶν ὑπο τᾶ δρεπάνῳ πέσε δράγμαλα πολλάκ' ἔρασδε,
 Αὐλακα πολλάκι τοὶ κλασιβόλακι τέμνον ἀρότρῳ
 Ως ἱλαρῶς τὰς ἀμαξας, ἰδ' ἵππως ἄγον ἀγρόνδε,
 Ως ὑπὸ τῶν πελέκεσσι κάμον πολυδένδρες ὕλαι.

Μηδ' ὕμμες κάτω ἔλκετ', ἀλαζόνες, ὅσσ' ἐπόνασαν
 Οὐκ ἀνόνητα, κόπῳ μοῖραν καμάτῳ τε λαχόντες,
 Μηδὲ γελᾷ σοβαρόν τι γ' ὁ πλώσιος, αἱ ποκ' ἀκέσῃ
 Ἀνέρας ἀγρονόμως φάμα τις ἀφάμος αἰέξει.

Α χάρις εὐγενέων, χάρις ἡ βασιλῆϊδος ἀρχαῖς,
 Δῶρα Τύχας, χρυσᾶς Αφροδίτας καλὰ τὰ δῶρα,
 Πάνθ' ἅμα ταῦτα τέθνακε, καὶ ἦνθεν μόρσιμον ἅμαρ
 Ἡρώων κλέ' ὀλωλε, καὶ ὤχετο ξυνὸν ἐς Ἀδαν.

Τήνοις ἔδ' ὕμμες, ὑπερήφανοι, ἀπλετ' ὀνειδῆ,
 Αἱ μὴ πᾶ τῶν ἔδ' ἐν ὑπὲρ κόνιν ἡρίον ἔσα,
 Εὐθ' ὅπα ἐν ναοῖσιν ὀμηγερέες βροτοὶ εὐχαῖς
 Τὸν Θεὸν ἡ μολπαῖς τὸν ὑπέρλατον ἱλάσκειν.

Μοῖραι ἐπεκλώσαν· ἀρεταῖς ἔχ' ἔλπει αὐτῶν
 Φυομέναις, μὴ δρᾶν πῶχ' ὅμως ἀδύνατα δίδουσαι.
 Εκ φόνω ἔ τιμᾶν, κρατεράν τε τυραννίδα κλᾶσθαι,
 Καὶ γένοι ἀνδρώπων σπείρειν κακὰ κηλὲς θυρῶν,

Γνάσιον ἐκρύπτεν τὸ πάθος καὶ ἀλαδία γυνῶν,
 Γενναίας τ' αἰδῶς ἐρυθρόν· θάλλος αὐτόθ' ἀποσβέν,
 Ἡ Πλῆτῳ τε Τύχῃς τ' ἐπὶ βωμοῖς ἀνθεα δέσθαι,
 Ἀνθεα Μοισάων σίλβον· Ἐλικῶνος ἑρσῆαις.

Τῇλ' ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐρίδων τ' ἀπὸ τῇλε διαγόν,
 Οὐδὲ πολυπλανέεσσι ἐπ' ἐλπίσιν ἐκκρεμάσαν κῆρ·
 Εντε βίῳ χθαμαλαῖσι καὶ ἀσφαλέεσσιν αἰτάρποις
 Εἶρπον ἄνευ θορύβῳ, καὶ ἐν εὐθυμίᾳ σίβον εὖρον.

Ἀλλ' ἔτι τῆνα καὶ ὅσ' ἀπ' ἰσχύος ὥς τε φυλάττει
 Πλασίον εἰς ἡκείνην μιν ἀμείβεται σάδρια πολλά,
 Καὶ ξοᾶν ἐκ αἰσκήδ', ἃ τίς ἐκ ἰδρύς ἤραρε τέκνων,
 Τοῖς ἔγγραπτα μέλη, τὰ καὶ ἐς δάκρυ ἄγειν ὀδίταν.

Ὦ νόμα', ἡδ' ἑτέ' ἐνθα, τὰ γὰρ μόνον λείψανα τήνων,
 Ἀν' ἐλέγων φάμασθ' ἃ Μῶσα μωσος ἔδηκεν
 Εντὶ λόγοι τῇναι, καὶ ἔπη θελήματα πάντων,
 Ταῦτ' ἐμαῖδ' ἀγρονομεύς, θάνατον καὶ ράδιον εὔρεν.

Τίς γὰρ λαθεδόνι συγερῶν τόσον εἶχετο θυμόν,
 Ὡς καὶ ἄνευ κλαυθμοῦ βίον γλυκιπενθεῖα λείπειν;
 Τίς καὶ ἀκηδέως ἐλάπεν σέλας αἰλίῳ, ἔδδ'
 Ἀδὺ τὸ φῶς ἐπὶ ὅσῃ, καὶ ὅμματα τρέψεν ὀπίσθας.

Κέκλι' ἀποιοχορέαν φιλίω τὴν ἐφ' ἧταρι ψυχῇ, τὴν Π
 Οὔτις ἰδὼν κρυτὴ φίλῳ ἀνέρας ὅσσε κάλῳιεν· τὴν Π
 Πᾶς αὐτὸν ἐκέρθε φύσις τῶν φωνῶν ἦκεν ἀραιῶν, τὴν Π
 Κ' ἄμμιν ὑποσποδίοις τὸ πρὶν πῦρ ἐνδοῖ ἐκείθεν, τὴν Π

Τοί δ' ἄρα, τῶν φθιμένων μεμνημένων ἀμφὶς ἀπελαύων,
 Αγροτέρων μέλιτον φάτιν πρὶν ἀνέει μύσῳι, τὴν Π
 Ἀμφίτοι, λαὶ πρὸς ἄρ' ὧδε τῶν πρὸς μόν' ἐξερεῖν, τὴν Π
 Οἰοπόλος τις ἰὼν, μελεδήμασι θυμὸν ἰανθεῖς, τὴν Π

Ὡς τάχα τῶν παλαιῶν γεναρὸς τρίχα βακχάκος εἴποι,
 " Τῆνον ὑπ' ἡίοις πάλι πολλάκις εἶδομεν ἄμρες,
 " Ερσαν ἀποψήγων ταχίνοις πρὸς ποσσάκις εἴρη,
 " Ἀλίῳ ἀνθίων ἀνὰ τ' αἵκῃ, καὶ νάπῳ αἰπύ.

" Ἐνθάδε τῶς αἰ φάγας εὐσμία φύλλα πέλῃσθαι, τὴν Π
 " Ἀρίξας γαῖανδε πεπλεγμέναις ὑψὶ δονεῦσα, τὴν Π
 " Ῥώατα κεκακῶς τὸ μεσαμβρινὸν ἀσυχὰ κείτο, τὴν Π
 " Νάμαθ' ὑπὲρ πρῶταμῳ, τὰ πέλῃς κεκλῶσθαι, τάνυσθαι.

" Ἀλλοκα τῆνο καὶ ἄλσος ἀλώμενος, ὥς τι σεσαρὸς
 " Μειδιόων τις ἔβα, φρένας ἡλὸς, χεῖλεσι μύσδων·
 " Ἀλλοκα λυγρὸν ὄρῳν, καὶ ἐπὶ χθονὸς ὄμμαϊα πῆξας,
 " Ὡς δύσερός τις ἄγαν καὶ ἀμήχανος ἀμφεπολεῖτο.

" Ἀλλὰ τὸν ἐκ ἰδὼν αὐτίς, ἐφ' αἰλίῳ ἀνέλλοντος
 " Οὐκέτι κεκλιμένον ποτὶ δένδρεον, εἰ παρὰ παγὰν·
 " Δεύτερον ἄμαρ ἔπηνθεν, ὃδ' ἐκέτι πᾶ πρὸς ἀν' ὕλαν,
 " Οὐκέτ' ἀνὰ δρυμῶς, καὶ Νυμφᾶν ἱερὸν ὕδωρ.

“ Ηματι δὲ τριῖά τω σὺν δάκρυσιν, ὠμῶγαίς τε
“ Εκφέρειτ', ἀμφὶ δέ μιν κλαῦσαν νέοι ὧδε ταφέντα·
“ Ἀλλ' ἄγε ταῦτα, δύνῃ γὰρ, ἀνείνωσ γράμματ' αἰ φράσδ' εἶ,
“ Εὐθέλα τῷδε λίθῳ, τὸν ἐπισκίῃσ' ἄκρον ἄκανθα.

Εὐθὰ δ' ὑπὸ χθόνιος κεῖται Νέος, ὃ τὸδε σᾶμα,
Τὸν ζῶντ' αἰτυχῆς ἔσχεν Ἀωνυμία·
Οὐκ ἐξ εὐγενέων μὲν ἦν, φίλος ἀλλ' ὅγε Μώσαις,
Μναμοσύνα τὸν ἰδὼν, παῖς ἑμὸς ἔσσε', ἔφα.

Ἡπίος ἦν, καὶ πολλ' ἐχαρίσσα' εὐφροني θυμῷ,
Ἐσπεῖ' ἀμοιβαία χ' αἰ χάρις ἐκ Θεόφιν·
Δάκρυα δυσήνοισι, τί γὰρ πλεον ἔσχεν; ἔδωκεν,
Τὸν φίλον οἱ, πλεον ἐκ ἡδελ', ἔδωκε Θεός.

Ἀλλὰ τύγ', οἷος ἂν ἦς, κακὸς ἢ ὅγ' ἄρ' ἐσθλός, ἐρευνῶν
Παῦσαι, ποτ' ὁ φάος μὴ τύγ' ὅσ' ἄλλ' ἄγων·
Ἐσθλὰ γὰρ οἱ κακά τε τρομερῆσι σὺν ἐλπίσι κεῖται
Ἐν κόλποις ὑπᾶτω τῷ Πατρὸς, ἡδὲ Θεῷ.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637